

COVID-19-monitor Inspectie van het Onderwijs meting 3: Hoe hebben scholen en instellingen het onderwijs vormgegeven in de periode vanaf de zomervakantie tot aan begin oktober 2020?

Het onderzoek

Door telefonisch of via videoverbinding in gesprek te gaan met besturen, scholen en instellingen uit de sectoren po, vo, so, mbo en ho verzamelde de inspectie informatie over hoe besturen, scholen en instellingen in de periode van (gedeeltelijke) schoolsluiting tijdens de COVID-19-crisis het onderwijs hebben vormgegeven. Op die manier geven we voor het gehele onderwijsstelsel op sectorniveau, en dus niet op school- of instellingsniveau, een beeld van de huidige situatie. Het onderzoek betreft een vervolg op de resultaten van de monitor die eerder werden uitgebracht (meting 1 op 13 mei 2020 en meting 2 op 2 september 2020). De eerste ronde interviews is in de loop van april afgenomen. De focus lag toen op het opstarten van het afstandsonderwijs. De tweede ronde interviews vond plaats vlak voor de zomervakantie en richtte zich op de (gedeeltelijke) herstart van het onderwijs. De derde (en hier gerapporteerde) ronde interviews vond begin oktober plaats. In het voorjaar van 2021 zullen we over ons onderzoek ook rapporteren in de jaarlijkse Staat van het Onderwijs.

Samenvatting voortgezet onderwijs

Inspecteurs hebben, tussen 28 september en 9 oktober 2020, school- en afdelingsleiders van een representatieve steekproef van 186 scholen voor voortgezet onderwijs telefonisch geïnterviewd over de periode vanaf de zomervakantie tot dan. De huidige steekproef komt grotendeels overeen met de steekproef uit metingen 1 en 2 waarover we, respectievelijk, op 13 mei 2020 en 2 september 2020 publiceerden: 177 van de 200 scholen uit meting 1 (89%) en 173 van de 191 scholen uit meting 2 (91%) werden opnieuw bevroegd. Specifiek bestond de huidige steekproef uit 38 afdelingen praktijkonderwijs (pro), 74 afdelingen vmbo en 74 afdelingen havo/vwo. Naast gemeenschappelijke vragen voor de volledige groep van 186 scholen, stelden we de vmbo- en havo/vwo-afdelingen aanvullend enkele specifieke vragen over de schoolexamens.

De hoofdbevindingen op een rij, uitgesplitst naar onderwijssoort:

Praktijkonderwijs

Onderwijsaanbod en onderwijstijd

- Voor de zomervakantie, na de volledige herstart per 2 juni 2020, gaf ongeveer een derde van de scholen aan al volledig fysiek onderwijs op school te geven. Bij de start van het nieuwe schooljaar deden vrijwel alle scholen dit (97%). Daarbij gaf een minderheid (47%) aan dat het lukte om het onderwijs te organiseren volledig in lijn met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM. Een iets kleiner deel lukte dat deels (39%), een aantal scholen slaagde hier niet in (13%). Veelal had dit betrekking op het niet kunnen realiseren van de 1,5 meterregel, in het bijzonder bij praktijkvakken.
- Drie op de tien scholen gaven aan dat niet alle leerlingen weer naar school kwamen na de zomervakantie. Doorgaans betrof dit slechts enkele leerlingen, met als reden dat de leerling in quarantaine zat in verband met een COVID-19-besmetting in het gezin of omdat de leerling of iemand in het gezin behoort tot de risicogroep.
- Acht op de tien scholen schatten in dat (gemiddeld genomen) leerlingen na de zomervakantie meer tijd besteden aan het onderwijs dan tijdens de gedeeltelijke herstart voor de zomer. Voor een op de tien scholen was dit onveranderd. Negen op de tien scholen schatten in dat de onderwijstijd inmiddels weer gelijk was aan de periode vóór de COVID-19-crisis.
- Vier op de tien scholen zeiden onderwijs te hebben georganiseerd buiten de reguliere lestijden of waren dit van plan, doorgaans zelf en soms in samenwerking met externe partijen. Vaak betrof dit het aanbieden van extra onderwijsuren in aanvulling op de reguliere lestijden. De meeste scholen boden de extra uren aan voor leerlingen met (vermoede) achterstanden, enkele scholen deden dit voor alle leerlingen.

Subsidie

- Zes op de tien scholen gaven aan een beroep te hebben gedaan op de subsidieregeling 'inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020/2021', voor het eerste tijdvak (juli-december 2020) en/of voor het tweede tijdvak (oktober 2020-augustus 2021). Veel van deze scholen noemden dat zij de subsidie gebruikten voor extra onderwijsuren in aanvulling op de regulieren lestijden, het bijspijkeren van beroepsgerichte vakken en/of het bieden van extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Sommige scholen kozen voor extra stagebegeleiding of het bijspijkeren van algemeen vormende vakken.

Inrichting van het onderwijs

- Ongeveer twee op de drie scholen meldden dat zij sinds de zomervakantie weer het reguliere onderwijsprogramma volgden voor alle leerlingen. Een op de vijf scholen koos ervoor om naast het reguliere programma nog een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 in te halen. Een enkele school besloot eerst een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 in te halen en aansluitend het reguliere onderwijsprogramma op te starten.

- Ongeveer de helft van de scholen gaf aan dat de COVID-19-crisis reden was geweest om de inrichting van de lokalen, praktijkruimten en het gebouw aan te passen, alsook om stage-activiteiten aan te passen. Ongeveer een kwart van de scholen paste het onderwijsaanbod en het lesrooster aan.

Achterstanden

- Waar dit vlak voor de zomervakantie nog 61% van de scholen betrof, schatte nu bijna drie kwart van de scholen (74%) in dat de leerlingen, gemiddeld genomen, een achterstand hadden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis. Vaak stoelde deze inschatting op wat docenten merkten tijdens de lessen. Drie op de tien scholen concludeerden dit op basis van het systematisch in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen, even veel als vlak voor de zomervakantie. Ook baseerde een aantal scholen zich op een vermoeden, bijvoorbeeld omdat de leerlingen structuur en interactie misten of omdat stages waren komen te vervallen. Het betrof volgens deze scholen verschillende groepen leerlingen, maar de achterstanden hadden met name betrekking op de praktijkvakken. De meeste scholen troffen maatregelen om die achterstanden weg te werken, bijvoorbeeld het bieden van extra instructie of het organiseren van meer stagemomenten of extra praktijklessen.
- Van de groep scholen die van een gemiddelde achterstand bij leerlingen sprak, gaf ongeveer de helft aan dat die achterstand sinds de start van het nieuwe schooljaar was afgenomen. Een op de drie scholen meende dat de achterstanden vooralsnog gelijk waren gebleven, een enkele school sprak van een toename. De overige respondenten konden hier (nog) geen uitspraak over doen.
- Een klein deel van de scholen (18%) gaf aan dat de leerlingen gemiddeld genomen geen achterstand hadden opgelopen. Zij concludeerden dit vaak op basis van wat docenten merkten tijdens lessen, soms op basis van het op systematisch in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen. In een enkel geval baseerde men zich op een vermoeden. Enkele scholen gaven aan dat zij geen inschatting konden maken over opgelopen achterstanden (8%).
- Iets meer dan de helft van de scholen (55%) zei maatwerk toe te passen als het gaat om leertijd. Zij deden daarmee een beroep op de (wettelijke) ruimte die er is om het programma zo in te richten dat verschillende (groepen) leerlingen maatwerk kunnen krijgen; meer onderwijstijd als dat moet, minder onderwijstijd (of minder onderwijstijd op school) als dat kan.

Specifieke groepen leerlingen

- Scholen verschillen in de mate waarin zij leerlingen hebben die extra aandacht vragen. De scholen zetten zich zoveel mogelijk in om extra aandacht te geven aan specifieke groepen leerlingen, toegespitst op waar dit nodig was. Zo benoemden ze vaak dat ze extra aandacht gaven aan leerlingen met NT2-problematiek of nieuwkomers. Veel scholen benoemden tevens dat ze extra aandacht gaven aan leerlingen met specifieke zorgbehoeften vanwege psychische of gedragsproblemen en aan leerlingen met een problematische thuissituatie. Die extra aandacht vertaalde zich voornamelijk in intensiever contact met leerlingen en ouders/verzorgers – geregeld via externe instanties zoals leerplicht of jeugdzorg.

Afwezigheid personeel door COVID-19

- Ruim negen op de tien scholen (92%) noemden dat er sinds de zomervakantie leraren tijdelijk thuis waren geweest in afwachting van een COVID-19-test(uitslag). Geregeld kwam het voor dat leraren thuis waren vanwege feitelijke besmetting met COVID-19, vanwege de eigen fysieke kwetsbaarheid, of omdat zij in quarantaine zaten in verband met de fysieke kwetsbaarheid of besmetting van naasten. Doorgaans werden lessen opgevangen door collega's, soms werden de betreffende groepen leerlingen verdeeld over andere groepen. Bijna vier op de tien scholen (37%) was genoodzaakt groepen leerlingen tijdelijk naar huis te sturen, veelal om organisatorische redenen, soms op eigen initiatief om het risico op verdere besmetting te voorkomen, in een enkel geval op advies van de GGD. Leerlingen kregen in dat geval vaak een combinatie van fysiek en afstandsonderwijs (82%), soms enkel afstandsonderwijs (11%), maar soms (tijdelijk) geen enkele vorm van onderwijs (7%). Bij dergelijk afstandsonderwijs kon in de meeste gevallen een beroep worden gedaan op de thuiszittende leraren (70%; bij nog eens 11% indien de situatie dat toeliet).
- Specifiek op het moment van bevraging trof twee derde van de scholen (66%) maatregelen omdat er leraren om COVID-19-gerelateerde redenen thuis waren. Ruim een op de tien scholen had op dat moment groepen leerlingen naar huis gestuurd (11%).

VMBO

Onderwijsaanbod en onderwijstijd

- Voor de zomervakantie, na de volledige herstart per 2 juni 2020, gaf een kleine minderheid van de scholen (17%) aan al volledig fysiek onderwijs op school te geven. Bij de start van het nieuwe schooljaar deed een grote meerderheid van de scholen dit (86%). De overige scholen verzorgden nog steeds (deels) afstandsonderwijs. Een minderheid (48%) gaf aan dat het lukte om het onderwijs te organiseren volledig in lijn met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM. Een iets kleiner deel lukte dat deels (42%), een aantal scholen slaagde hier niet in (10%). Veelal had dit betrekking op het niet kunnen realiseren van de 1,5 meterregel, in het bijzonder bij praktijkvakken.
- Ruim drie op de tien scholen gaven aan dat niet alle leerlingen weer naar school kwamen na de zomervakantie. Vaak betrof dit slechts enkele leerlingen, maar op een aantal scholen betrof dit tientallen of zelfs enkele honderden leerlingen, vaak met als reden dat de leerling in quarantaine zat in verband met een COVID-19-besmetting in het gezin of omdat de leerling of iemand in het gezin behoort tot de risicogroep. Bij één bevraagde school waar sprake was van uitbraak werden uit voorzorg 200 leerlingen (tijdelijk) naar huis gestuurd en waren er minder docenten in het gebouw aanwezig om verdere verspreiding te beperken.
- Acht op de tien scholen schatten in dat (gemiddeld genomen) leerlingen na de zomervakantie meer tijd besteden aan het onderwijs dan tijdens de gedeeltelijke herstart voor de zomer. Voor een aantal scholen (10%) was dit onveranderd. Ruim drie kwart van de scholen schatte in dat de onderwijstijd inmiddels weer gelijk was aan de periode vóór de COVID-19-crisis. Voor een beperkt aantal scholen was dit juist meer (8%) of minder (7%).
- Zeven op de tien scholen zeiden onderwijs te hebben georganiseerd buiten de reguliere lestijden of waren dit van plan, vaak zelf en soms in samenwerking met externe partijen. Vaak betrof dit het aanbieden van extra onderwijsuren in aanvulling op de reguliere lestijden; enkele scholen kozen voor programma's in de zomer- of herfstvakantie. De meeste scholen boden de extra uren aan voor leerlingen met (vermoede) achterstanden, enkele scholen deden dit voor alle leerlingen.

Subsidie

- Bijna negen op de tien scholen gaven aan een beroep te hebben gedaan op de subsidieregeling 'inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020/2021', voor het eerste tijdvak (juli-december 2020) en/of voor het tweede tijdvak (oktober 2020-augustus 2021). Veel van deze scholen noemden dat zij de subsidie gebruikten voor extra onderwijsuren in aanvulling op de regulieren lestijden en voor het bijspijkeren van algemeen vormende vakken.

Inrichting van het onderwijs

- Zeven op de tien scholen meldden dat zij sinds de zomervakantie weer het reguliere onderwijsprogramma volgden voor alle leerlingen. Een op de vijf scholen koos ervoor

om naast het reguliere programma nog een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 in te halen. Een enkele school besloot eerst een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 in te halen en aansluitend het reguliere onderwijsprogramma op te starten.

- Ruim de helft van de scholen gaf aan dat de COVID-19-crisis reden was geweest om de inrichting van de lokalen, praktijkruimten en het gebouw aan te passen. Ongeveer vier op de tien scholen pasten het onderwijsaanbod en het lesrooster aan. Ongeveer een kwart van de scholen deed aanpassingen in de begeleiding en ondersteuning van leerlingen, in toetsing en examinering, en in didactische werkvormen.

Achterstanden

- Waar dit vlak voor de zomervakantie nog 64% van de scholen betrof, schatte nu 85% van de scholen in dat de leerlingen, gemiddeld genomen, een achterstand hadden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis. Vaak stoelde deze inschatting op wat docenten merkten tijdens de lessen. Ruim de helft van de scholen (54%) concludeerde dit op basis van het systematisch in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen, meer dan vlak voor de zomervakantie (39%). Enkele scholen baseerden zich op vermoedens op of wat leerlingen zelf vertelden. Het betrof volgens deze scholen verschillende groepen leerlingen, geregeld met een kwetsbare thuissituatie. De meeste scholen troffen maatregelen om die achterstanden weg te werken, bijvoorbeeld het bieden van extra instructie of het bieden van meer contactmomenten op school.
- Van de groep scholen die van een gemiddelde achterstand bij leerlingen sprak, gaf ongeveer een derde aan dat die achterstand sinds de start van het nieuwe schooljaar was afgenomen. Een kwart van de scholen meende dat de achterstanden vooralsnog gelijk waren gebleven, zo'n 15% sprak van een toename. De overige respondenten (24%) konden hier (nog) geen uitspraak over doen.
- Een klein deel van de scholen (11%) gaf aan dat de leerlingen gemiddeld genomen geen achterstand hadden opgelopen. Zij concludeerden dit veelal op basis van wat docenten merkten tijdens lessen, en geregeld op basis van het systematisch in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen. In een enkel geval baseerde men zich op wat leerlingen zelf vertelden. Enkele scholen gaven aan dat zij geen inschatting konden maken over opgelopen achterstanden (4%).
- Een kwart van de scholen zei maatwerk toe te passen als het gaat om leertijd. Zij deden daarmee een beroep op de (wettelijke) ruimte die er is om het programma zo in te richten dat verschillende (groepen) leerlingen maatwerk kunnen krijgen; meer onderwijstijd als dat moet, minder onderwijstijd (of minder onderwijstijd op school) als dat kan.

Specifieke groepen leerlingen

- Scholen verschillen in de mate waarin zij leerlingen hebben die extra aandacht vragen. De scholen zetten zich zoveel mogelijk in om extra aandacht te geven aan specifieke groepen leerlingen, toegespitst op waar dit nodig was. Zo benoemden ze geregeld dat ze extra aandacht gaven aan leerlingen met een problematische

thuisituatie, aan examenleerlingen, en aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, vanwege cognitieve belemmeringen of specifieke leerproblemen of vanwege psychische of gedragsproblemen. Die extra aandacht vertaalde zich voornamelijk in intensiever contact met leerlingen en ouders/verzorgers, geregeld via externe instanties zoals leerplicht of jeugdzorg, of in het aanbieden van extra of andere opdrachten.

Plaatsing en begeleiding

- Slechts een enkele school verwachtte dit schooljaar meer leerlingen dan anders al gedurende het schooljaar in een beter passende brugklas te plaatsen.
- Bijna twee derde van de scholen verwachtte in vergelijking met eerdere jaren dat ongeveer evenveel leerlingen uit klas 1 op- of afstromen na het komende schooljaar. Een groot deel van de overige scholen kon dit (nog) niet inschatten.
- Een op de vijf scholen schatte in dat er meer leerlingen voorwaardelijk overgingen vorig schooljaar in vergelijking met voorgaande jaren.

Schoolexamens

- De meeste scholen (84%) gaven aan dat zij het PTA 2019/2020 aanpasten vanwege de COVID-19-crisis. Volgens de meeste scholen (87%) moesten er op het moment van scholensluiting nog se-toetsen afgenomen worden. Een op de drie scholen paste het examenreglement 2019/2020 aan.

Afwezigheid personeel door COVID-19

- Ruim negen op de tien scholen (91%) noemden dat er sinds de zomervakantie leraren tijdelijk thuis waren geweest in afwachting van een COVID-19-test(uitslag). Geregeld kwam het voor dat leraren thuis waren vanwege feitelijke besmetting met COVID-19, omdat zij in quarantaine zaten in verband met de fysieke kwetsbaarheid of besmetting van naasten, of vanwege de eigen fysieke kwetsbaarheid. Bovendien merkte een aantal scholen (14%) op dat docenten thuis waren uit angst voor besmetting. In de regel werden lessen opgevangen door collega's, soms werden de betreffende groepen leerlingen verdeeld over andere groepen. Eén bevraagde school sloot (tijdelijk) de deuren. Een beperkt aantal scholen (14%) was genooddaakt groepen leerlingen tijdelijk naar huis te sturen, veelal om organisatorische redenen, soms op eigen initiatief om het risico op verdere besmetting te voorkomen, in een enkel geval op advies van de GGD. Leerlingen kregen in dat geval vaak een combinatie van fysiek en afstandsonderwijs (80%), soms enkel afstandsonderwijs (14%), maar soms (tijdelijk) geen enkele vorm van onderwijs (5%). Bij dergelijk afstandsonderwijs kon in de meeste gevallen een beroep worden gedaan op de thuiszittende leraren (80%; bij nog eens 16% indien de situatie dat toeliet).
- Specifiek op het moment van bevraging trof twee derde van de scholen (85%) maatregelen omdat er leraren om COVID-19-gerelateerde redenen thuis waren. Ongeveer 15% van de scholen had op dat moment groepen leerlingen naar huis gestuurd, twee van de bevraagde scholen waren op dat moment tijdelijk gesloten.

HAVO/VWO

Onderwijsaanbod en onderwijstijd

- Voor de zomervakantie, na de volledige herstart per 2 juni 2020, gaf slechts een enkele school (1%) aan al volledig fysiek onderwijs op school te geven. Bij de start van het nieuwe schooljaar deed een grote meerderheid van de scholen dit (82%). De overige scholen verzorgden nog steeds (deels) afstandsonderwijs. Iets meer dan de helft van de scholen (55%) gaf aan dat het lukte om het onderwijs te organiseren volledig in lijn met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM. Een aanzienlijk deel lukte dat deels (41%), een aantal scholen slaagden hier niet in (4%). Veelal had dit betrekking op het niet kunnen realiseren van de 1,5 meterregel, in het bijzonder bij praktijkvakken.
- Ruim vier op de tien scholen gaven aan dat niet alle leerlingen weer naar school kwamen na de zomervakantie. In de regel betrof dit slechts enkele leerlingen – op één bevroegde school was dit zo'n 70 leerlingen, vaak met als reden dat de leerling in quarantaine zat in verband met een COVID-19-besmetting in het gezin of omdat de leerling of iemand in het gezin behoort tot de risicogroep.
- Bijna drie kwart van de scholen schatte in dat (gemiddeld genomen) leerlingen na de zomervakantie meer tijd besteden aan het onderwijs dan tijdens de gedeeltelijke herstart voor de zomer. Voor de meeste andere scholen (17%) was dit onveranderd. Ruim zes op de tien scholen schatten in dat de onderwijstijd inmiddels weer gelijk was aan de periode vóór de COVID-19-crisis. Voor een deel van de scholen was dit juist meer (21%), voor een enkele school was dit minder (6%).
- Ruim zeven op de tien scholen zeiden onderwijs te hebben georganiseerd buiten de reguliere lestijden of waren dit van plan, ongeveer even vaak zelf als in samenwerking met externe partijen. Vaak betrof dit het aanbieden van extra onderwijsuren in aanvulling op de reguliere lestijden; enkele scholen kozen voor programma's in de zomer- of herfstvakantie. De meeste scholen boden de extra uren aan voor leerlingen met (vermoede) achterstanden, enkele scholen deden dit voor alle leerlingen.

Subsidie

- Vrijwel alle scholen (95%) gaven aan een beroep te hebben gedaan op de subsidieregeling 'inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020/2021', voor het eerste tijdvak (juli-december 2020) en/of voor het tweede tijdvak (oktober 2020-augustus 2021). Veel van deze scholen noemden dat zij de subsidie gebruikten voor extra onderwijsuren in aanvulling op de reguliere lestijden en voor het bijspijkeren van algemeen vormende vakken.

Inrichting van het onderwijs

- Ongeveer twee derde van de scholen meldde dat zij sinds de zomervakantie weer het reguliere onderwijsprogramma volgden voor alle leerlingen. Een groot deel van de overige scholen koos ervoor om naast het reguliere programma nog een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 in te halen. Een enkele school besloot

eerst het reguliere onderwijsprogramma op te starten en een deel van het onderwijsprogramma uit schooljaar 2019/2020 later in te halen met behulp van de subsidieregeling.

- Ruim de helft van de scholen gaf aan dat de COVID-19-crisis reden was geweest om de inrichting van de lokalen, praktijkruimten en het gebouw aan te passen. Ongeveer vier op de tien scholen pasten het onderwijsaanbod en het lesrooster aan. Ongeveer een kwart van de scholen deed aanpassingen in toetsing en examinering, en in didactische werkvormen.

Achterstanden

- Waar dit vlak voor de zomervakantie nog 70% van de scholen betrof, schatte nu 84% van de scholen in dat de leerlingen, gemiddeld genomen, een achterstand hadden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis. Vaak stoelde deze inschatting op wat docenten merkten tijdens de lessen. Een meerderheid van de scholen (60%) concludeerde dit op basis van het op systematisch wijze in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen, vlak voor de zomervakantie betrof dit nog een minderheid van de scholen (40%). Enkele scholen baseerden zich op vermoedens op of wat leerlingen zelf vertelden. Het betrof volgens deze scholen vaak verschillende groepen leerlingen, maar geregeld noemen scholen specifiek leerlingen in de bovenbouw of leerlingen met een kwetsbare thuissituatie. De meeste scholen troffen maatregelen om die achterstanden weg te werken, bijvoorbeeld het bieden van extra instructie of het bieden van meer contactmomenten op school.
- Van de groep scholen die van een gemiddelde achterstand bij leerlingen sprak, gaf 40% aan dat die achterstand sinds de start van het nieuwe schooljaar was afgenomen. Ongeveer 16% van de scholen gaf aan dat de achterstanden vooralsnog gelijk waren gebleven, zo'n 13% sprak van een toename. De overige respondenten (32%) konden hier (nog) geen uitspraak over doen.
- Een klein deel van de scholen (11%) gaf aan dat de leerlingen gemiddeld genomen geen achterstand hadden opgelopen. Zij concludeerden dit veelal op basis van wat docenten merkten tijdens lessen, soms op basis van het systematisch in kaart brengen van het niveau van alle leerlingen of op basis van wat leerlingen zelf vertelden. Enkele scholen gaven aan dat zij geen inschatting konden maken van opgelopen achterstanden (5%).
- Ongeveer de helft van de scholen (47%) zei maatwerk toe te passen als het gaat om leertijd. Zij deden daarmee een beroep op de (wettelijke) ruimte die er is om het programma zo in te richten dat verschillende (groepen) leerlingen maatwerk kunnen krijgen; meer onderwijstijd als dat moet, minder onderwijstijd (of minder onderwijstijd op school) als dat kan.

Specifieke groepen leerlingen

- Scholen verschillen in de mate waarin zij leerlingen hebben die extra aandacht vragen. De scholen zetten zich zoveel mogelijk in om extra aandacht te geven aan specifieke groepen leerlingen, toegespitst op waar dit nodig was. Dit varieerde sterk tussen de scholen. Soms gaf men extra aandacht aan examenleerlingen, soms aan

leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, vanwege cognitieve belemmeringen of specifieke leerproblemen of vanwege psychische of gedragsproblemen, soms aan leerlingen met een problematische thuissituatie. Die extra aandacht vertaalde zich voornamelijk in intensiever contact met leerlingen, soms ook met ouders/verzorgers, en soms in het aanbieden van extra of andere opdrachten.

Plaatsing en begeleiding

- Een op de tien scholen verwachtte dit schooljaar meer leerlingen dan anders al gedurende het schooljaar in een beter passende brugklas te plaatsen. Zes op de tien scholen verwachtten dit niet, drie op de tien scholen konden hier (nog) geen uitspraak over doen.
- De helft van de scholen verwachtte in vergelijking met eerdere jaren dat ongeveer evenveel leerlingen uit klas 1 op- of afstromen na het komende schooljaar. Zo'n 12% verwachtte meer opstromers. Een groot deel van de overige scholen kon dit (nog) niet inschatten.
- Bijna een kwart van de scholen (23%) schatte in dat er meer leerlingen voorwaardelijk overgingen vorig schooljaar in vergelijking met voorgaande jaren.

Schoolexamens

- De meeste scholen (89%) gaven aan dat zij het PTA 2019/2020 aanpasten vanwege de COVID-19-crisis. Volgens de meeste scholen (80%) moesten er op het moment van scholensluiting nog se-toetsen afgenomen worden. Bijna de helft van de scholen (45%) paste het examenreglement 2019/2020 aan.

Afwezigheid personeel door COVID-19

- Ruim negen op de tien scholen (92%) noemden dat er sinds de zomervakantie leraren tijdelijk thuis waren geweest in afwachting van een COVID-19-test(uitslag). Geregeld kwam het voor dat leraren thuis waren vanwege feitelijke besmetting met COVID-19, omdat zij in quarantaine zaten in verband met de fysieke kwetsbaarheid of besmetting van naasten, of vanwege de eigen fysieke kwetsbaarheid. Bovendien merkte een aantal scholen (15%) op dat docenten thuis waren uit angst voor besmetting. In de regel werden lessen opgevangen door collega's, soms werden de betreffende groepen leerlingen verdeeld over andere groepen. Eén bevraagde school sloot (tijdelijk) de deuren. Een beperkt aantal scholen (15%) was genoodzaakt groepen leerlingen tijdelijk naar huis te sturen, doorgaans om organisatorische redenen, soms op eigen initiatief om het risico op verdere besmetting te voorkomen, in een enkel geval op advies van de GGD. Leerlingen kregen in dat geval in de regel een combinatie van fysiek en afstandsonderwijs (92%), soms enkel afstandsonderwijs (7%). Bij dergelijk afstandsonderwijs kon in de meeste gevallen een beroep worden gedaan op de thuiszittende leraren (75%; bij nog eens 25% indien de situatie dat toeliet). Op een bevraagde school kregen de leerlingen (tijdelijk) geen enkele vorm van onderwijs.

- Specifiek op het moment van bevraging trof twee derde van de scholen (78%) maatregelen omdat er leraren om COVID-19-gerelateerde redenen thuis waren. Ongeveer 10% van de scholen had op dat moment groepen leerlingen naar huis gestuurd, een van de bevroegde scholen was op dat moment tijdelijk gesloten.

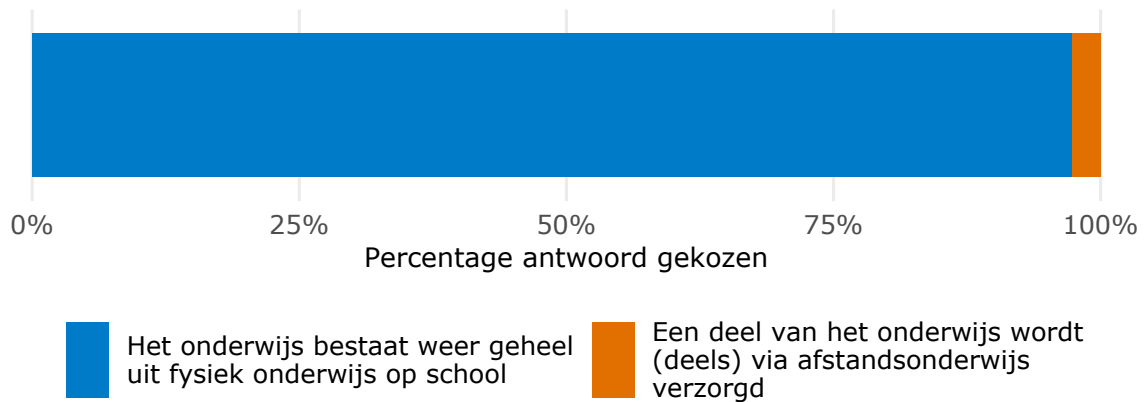
Overzicht van de data in grafiekvorm

De volgende pagina's tonen de onderzoeksresultaten in grafiekvorm. We tonen de resultaten apart en achtereenvolgens voor het praktijkonderwijs (pro), het vmbo en havo/vwo. Onder elke grafiek noemen we het aantal respondenten dat antwoord gaf op de bijbehorende vraag. De getoonde percentages per antwoordoptie reflecteren het aantal respondenten dat het betreffende antwoord gaf ten opzichte van het aantal respondenten dat de vraag beantwoordde. Wilt u de exacte onderliggende cijfers weten? Of ervaart u problemen met de digitale toegankelijkheid van de informatie? Neem dan contact op via het [contactformulier](#).

PRO

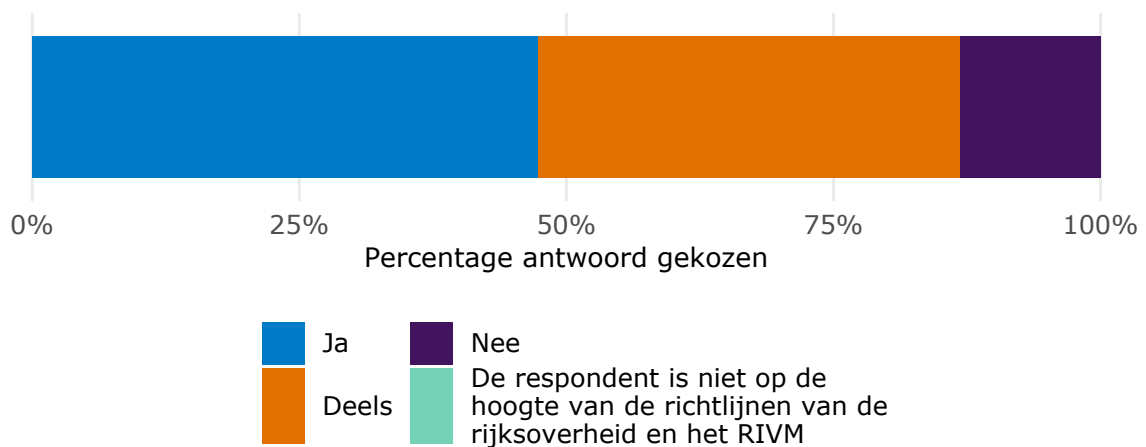
Onderwijsaanbod

Hoe is het onderwijs vanaf de start van het nieuwe schooljaar georganiseerd?

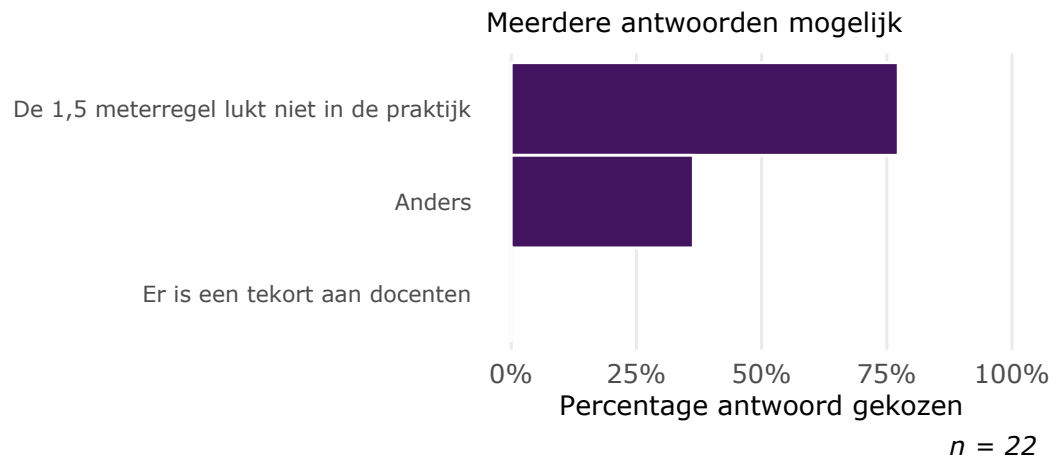
n = 38

Lukt het om het fysieke onderwijs zó te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

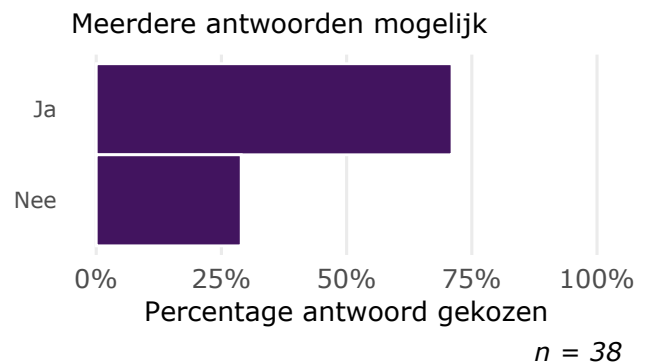

n = 38

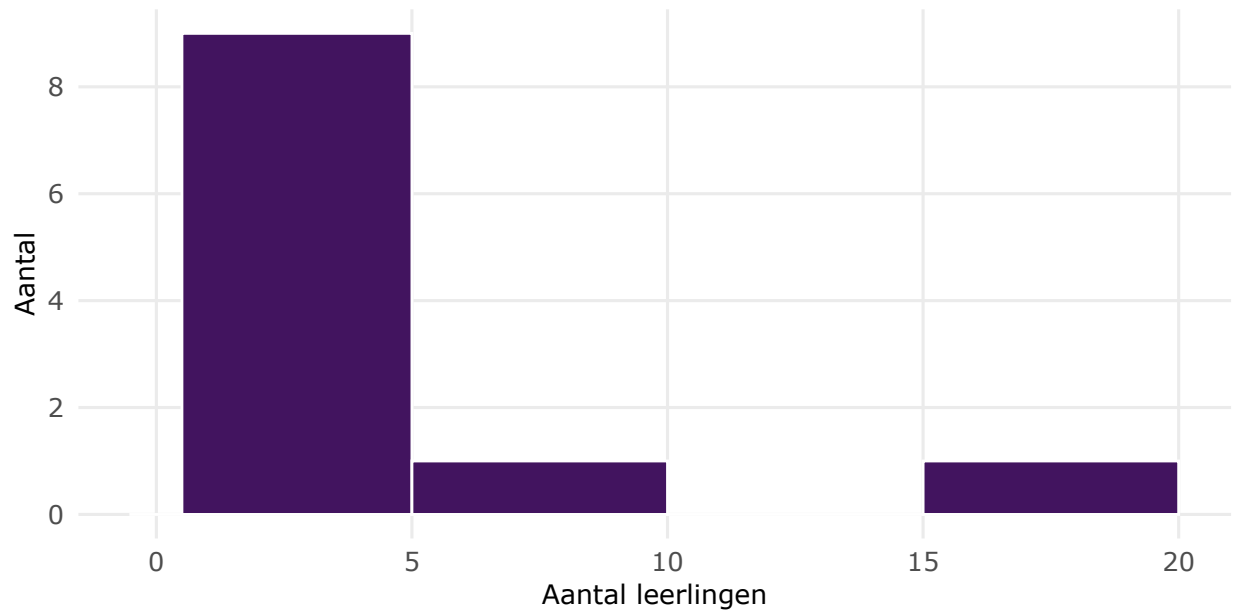
Wat is of zijn de redenen waarom het niet (helemaal) lukt om het fysieke onderwijs zo te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

Zijn alle leerlingen weer naar school gekomen na de zomervakantie?

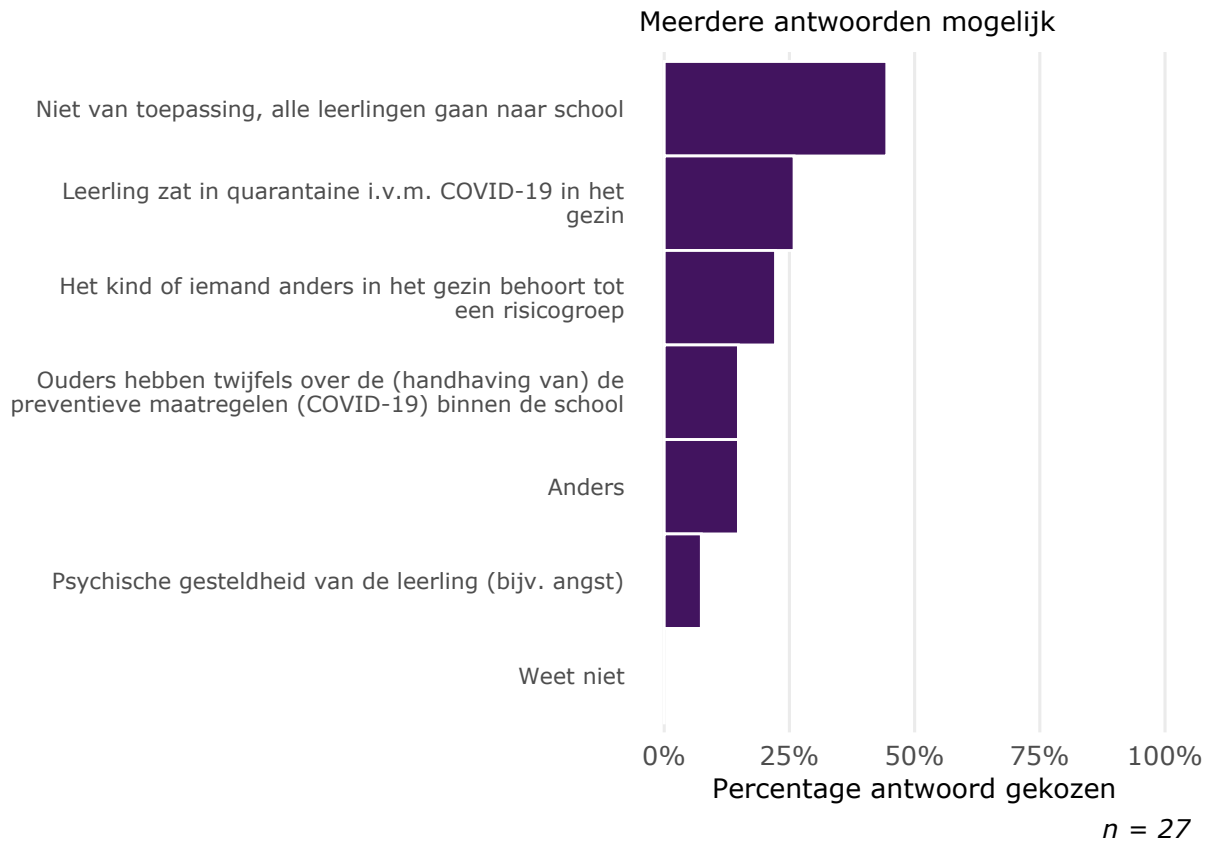

Hoeveel leerlingen zijn niet meer naar school gekomen na de zomervakantie?

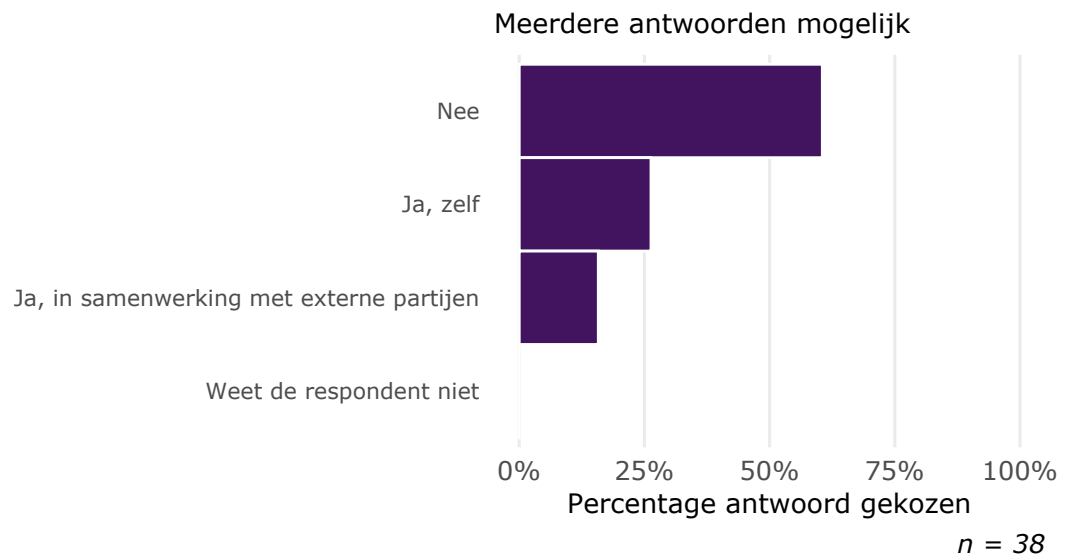

n = 11

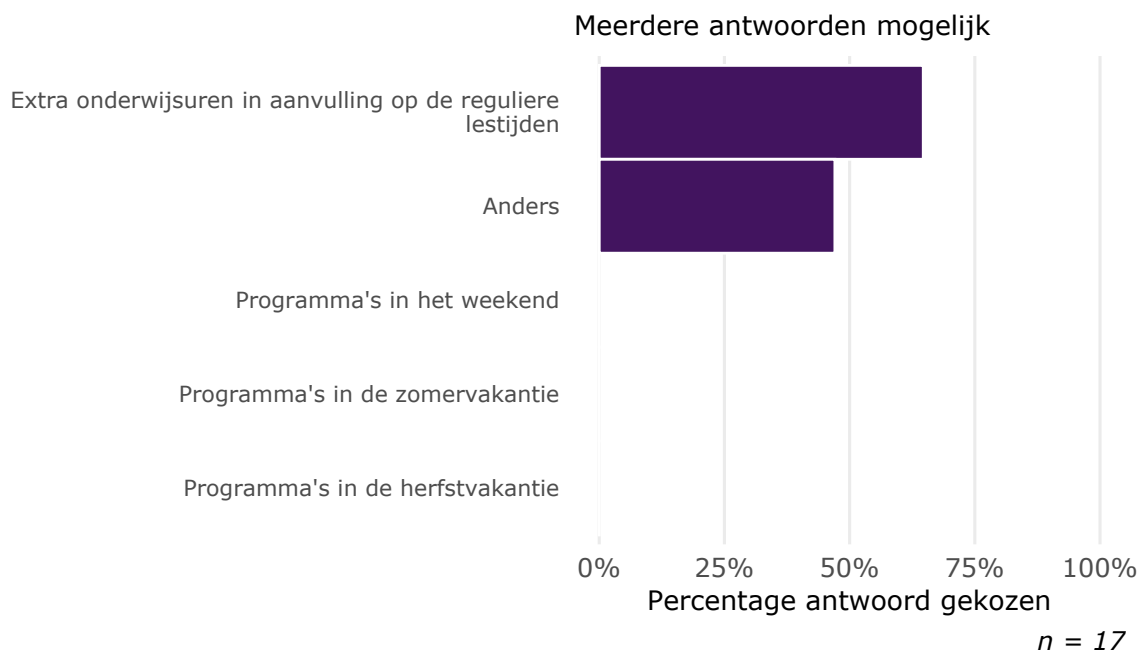
Als er leerlingen zijn geweest die niet weer naar school zijn gekomen na de zomervakantie, wat zijn hiervoor de redenen?

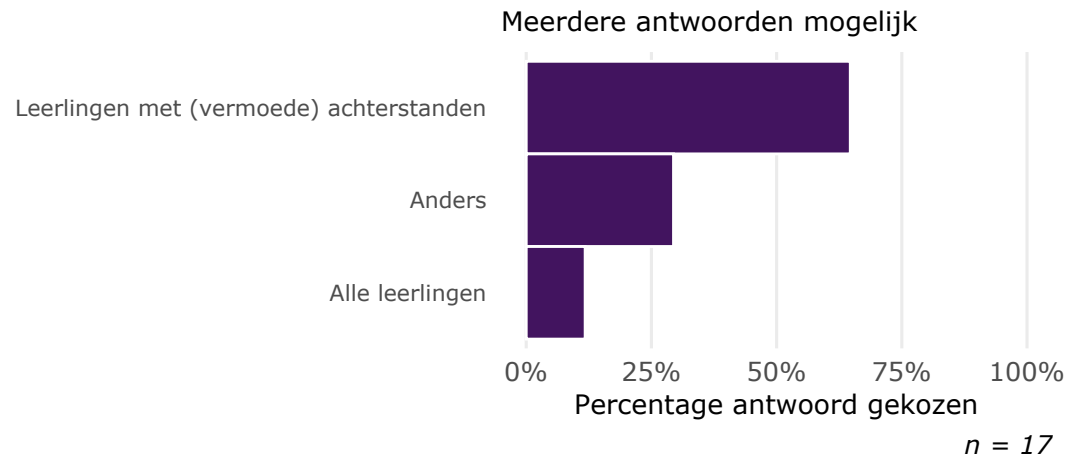
Heeft de school zelf of in samenwerking met andere partijen (bijv. bijlesinstituten) onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd (inclusief in de zomervakantie) of gaat de school dit organiseren?

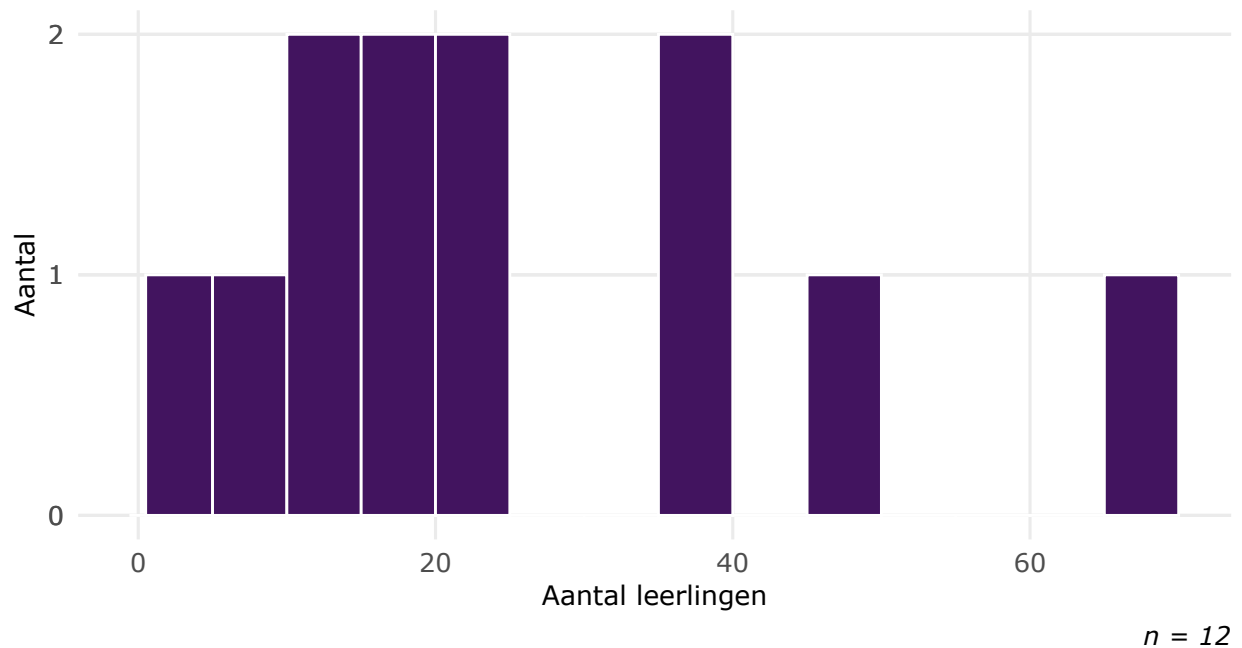
Wat voor onderwijs buiten de reguliere lestijden heeft de school georganiseerd of gaat de school organiseren?

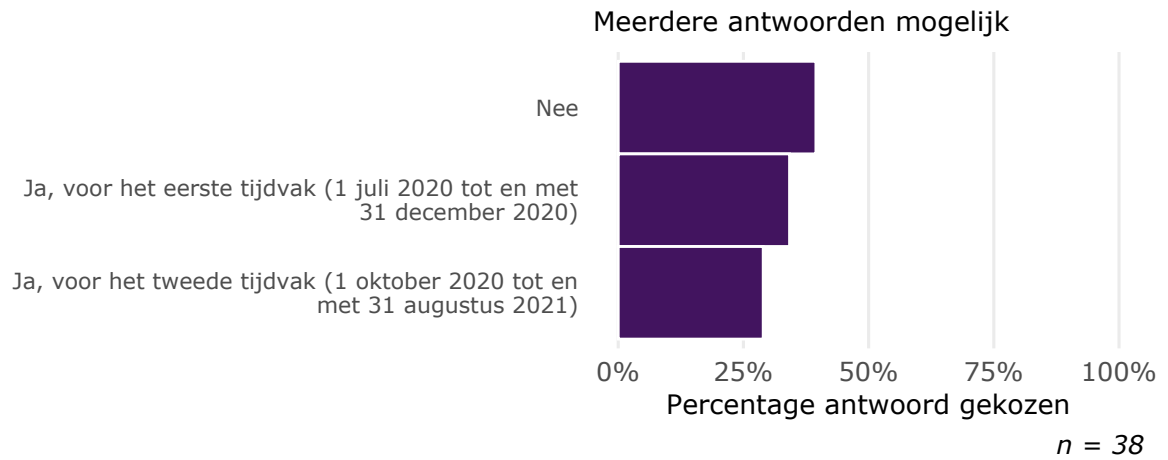
Voor welke leerlingen heeft de school dit onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd?

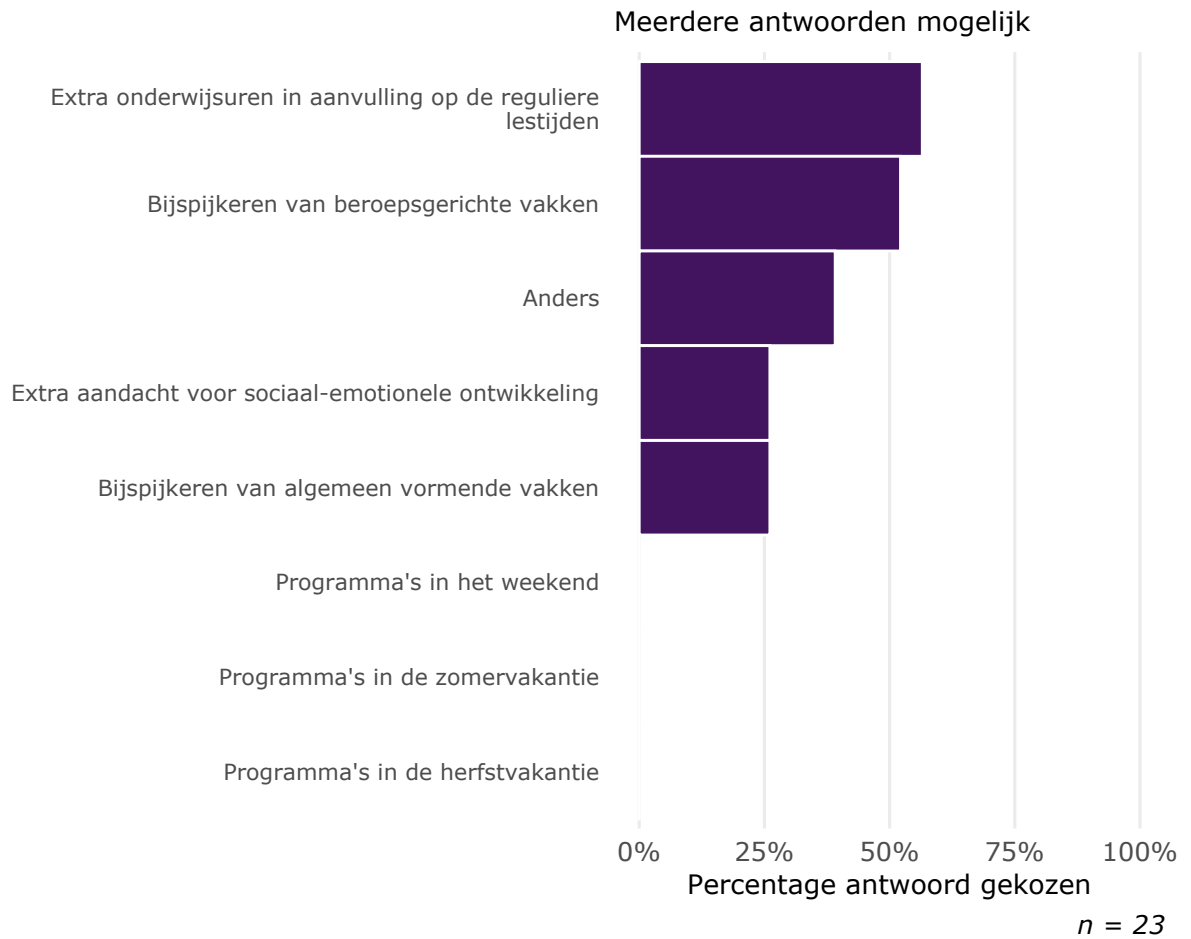
Hoeveel leerlingen hebben meegedaan aan dit onderwijs buiten de reguliere lestijden of verwacht de school dat er mee zullen doen?

Heeft de school een beroep gedaan op de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021?

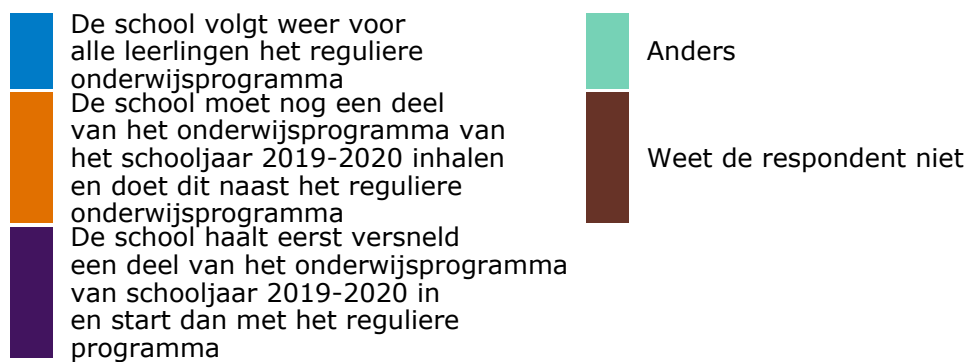
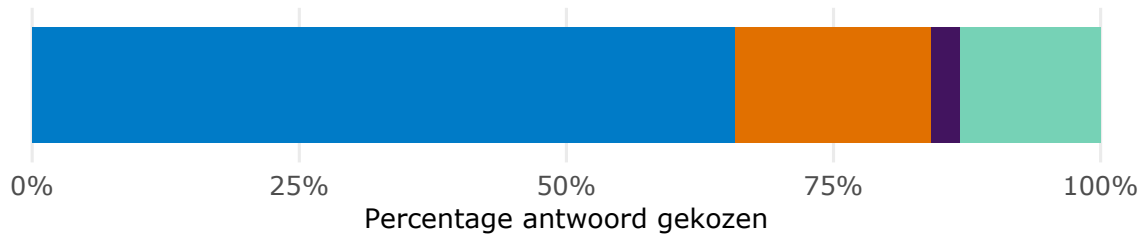

Waarvoor heeft de school de aangevraagde subsidie ingezet?

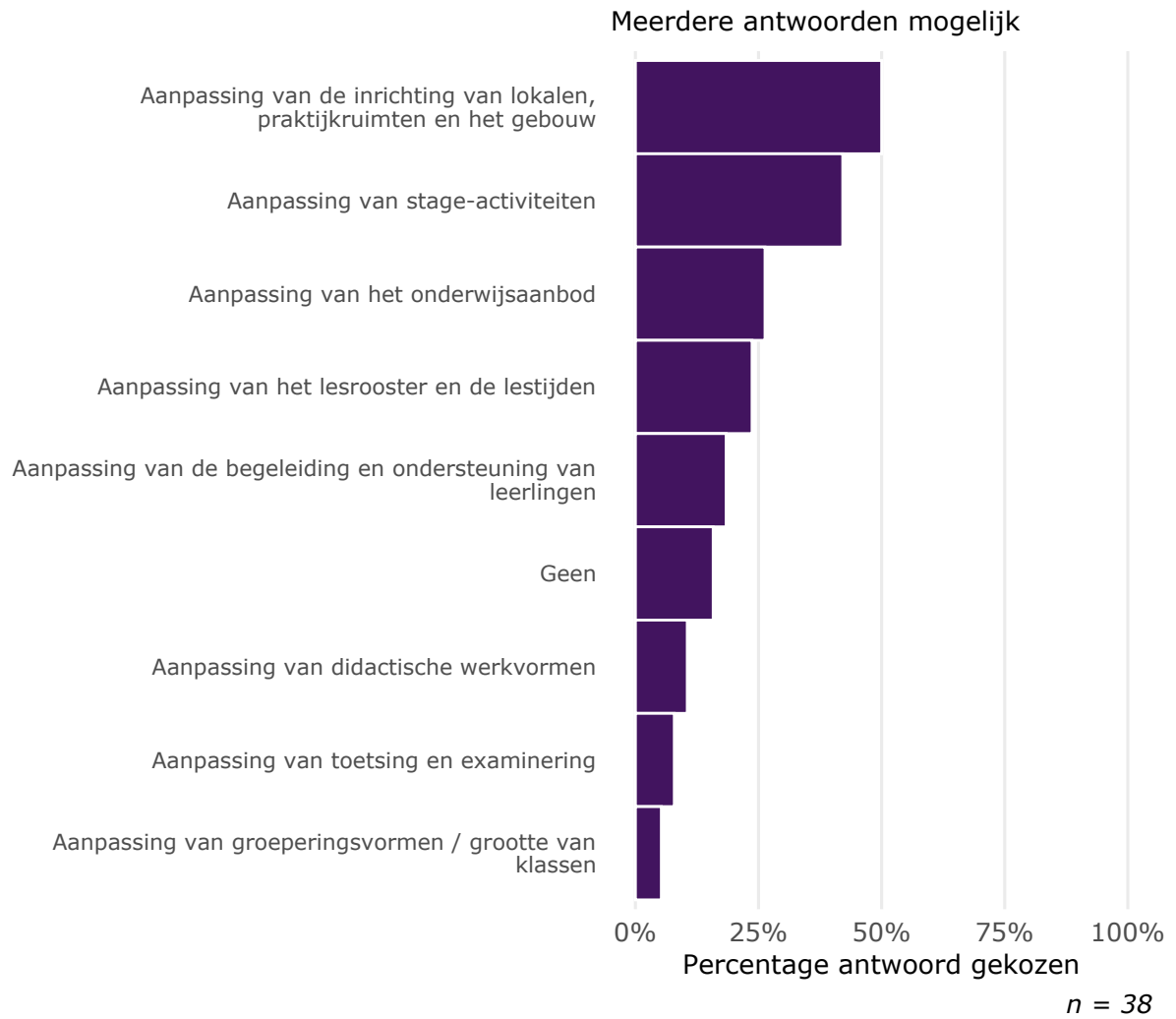
Onderwijsinhoud

Hoe wordt op dit moment (sinds de start van het nieuwe schooljaar) het onderwijs vormgegeven?

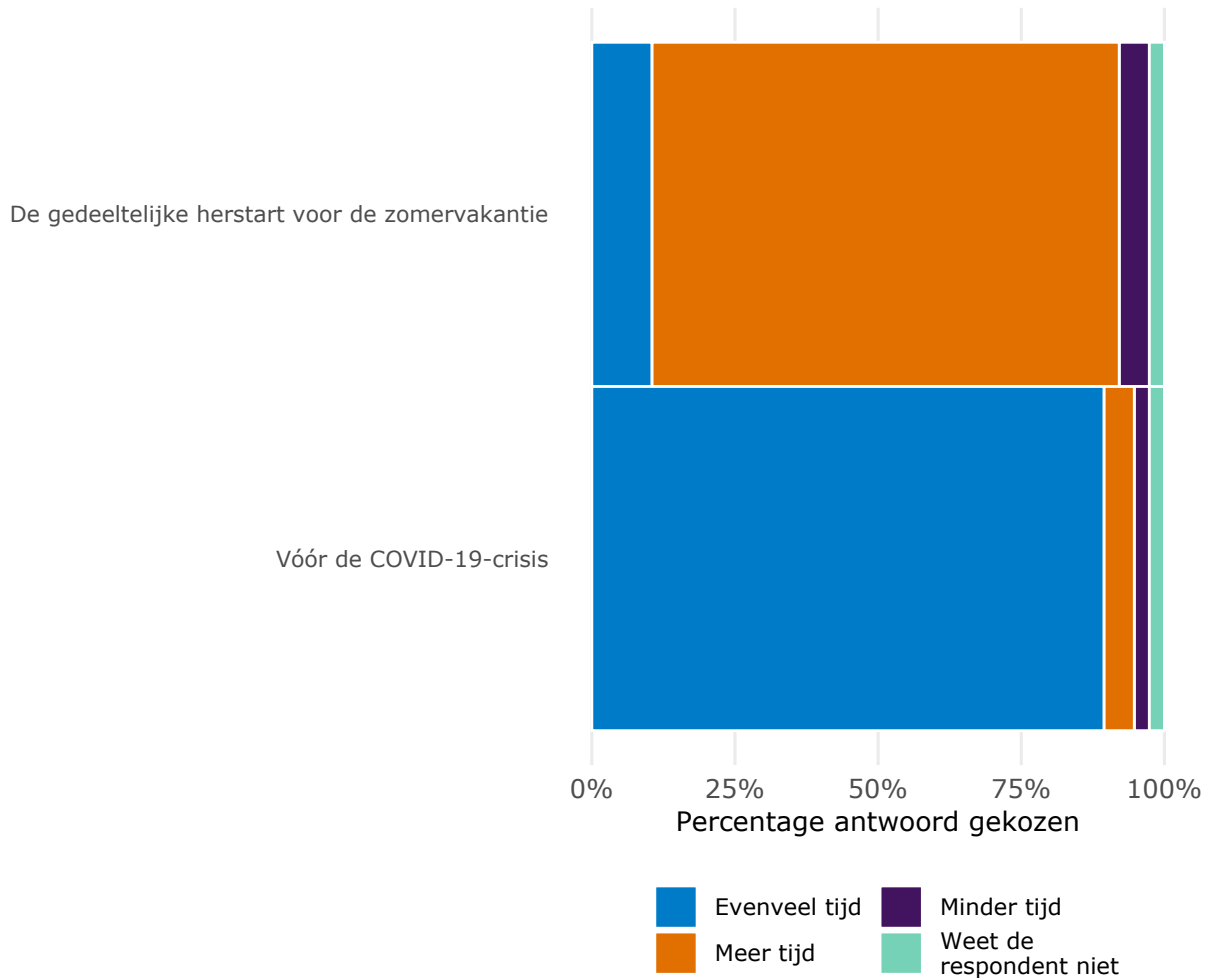
n = 38

Welke invloed heeft de COVID-19-crisis gehad op de inrichting van het onderwijs in het schooljaar 2020/2021?

Onderwijstijd

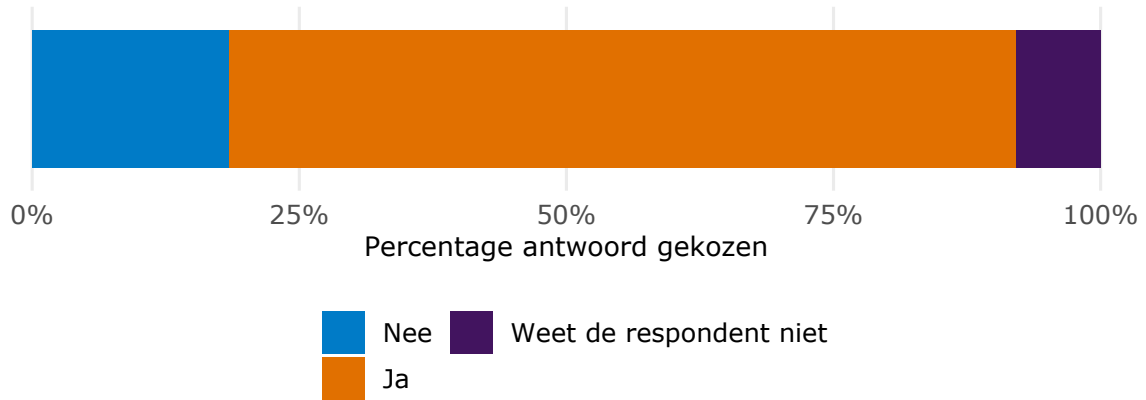
Hoeveel tijd besteden de leerlingen gemiddeld aan het onderwijs in het schooljaar 2020/2021, in vergelijking met..

n = 38

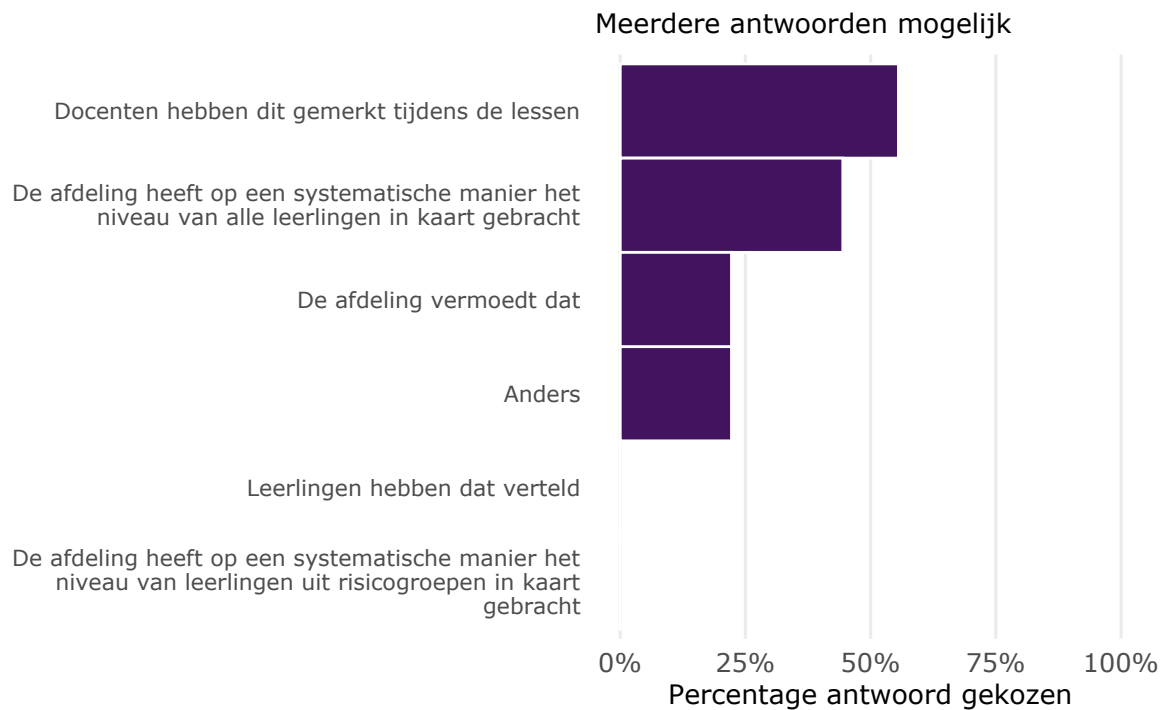
Achterstanden

Hebben de leerlingen gemiddeld achterstanden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis?

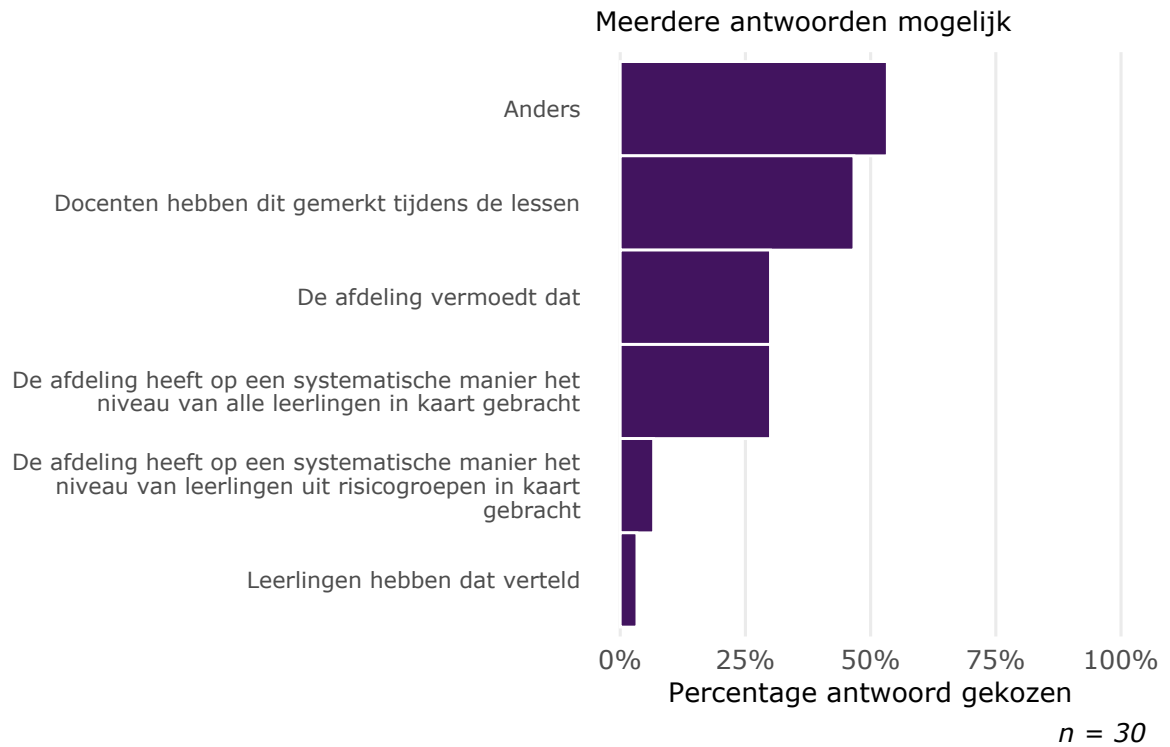
n = 38

Hoe weet de school dat leerlingen geen achterstanden hebben opgelopen?

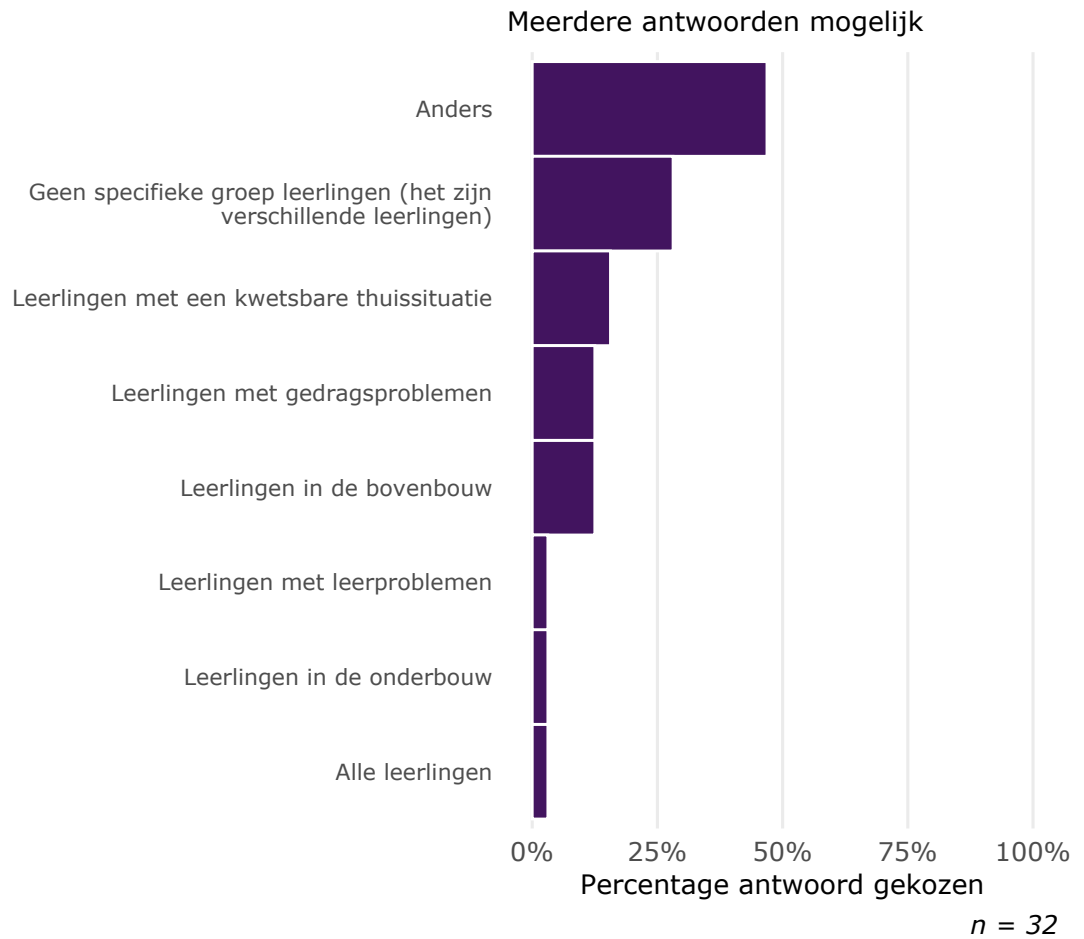

n = 9

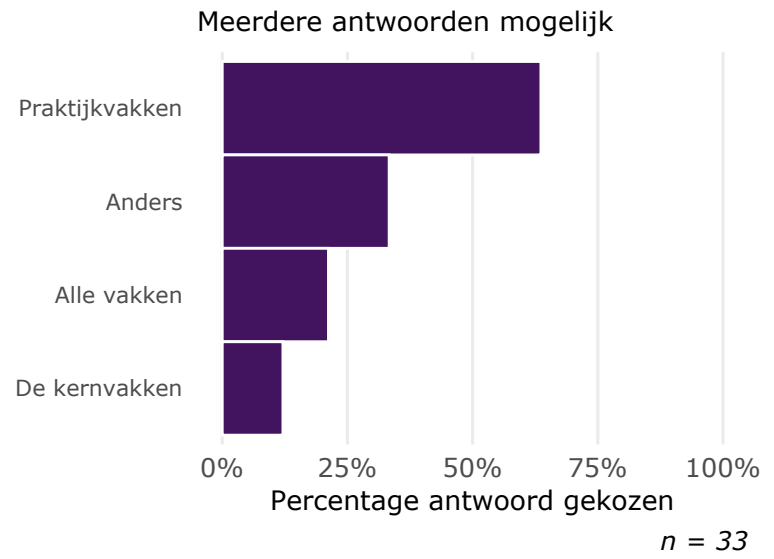
Hoe weet de school dat leerlingen achterstanden hebben opgelopen?

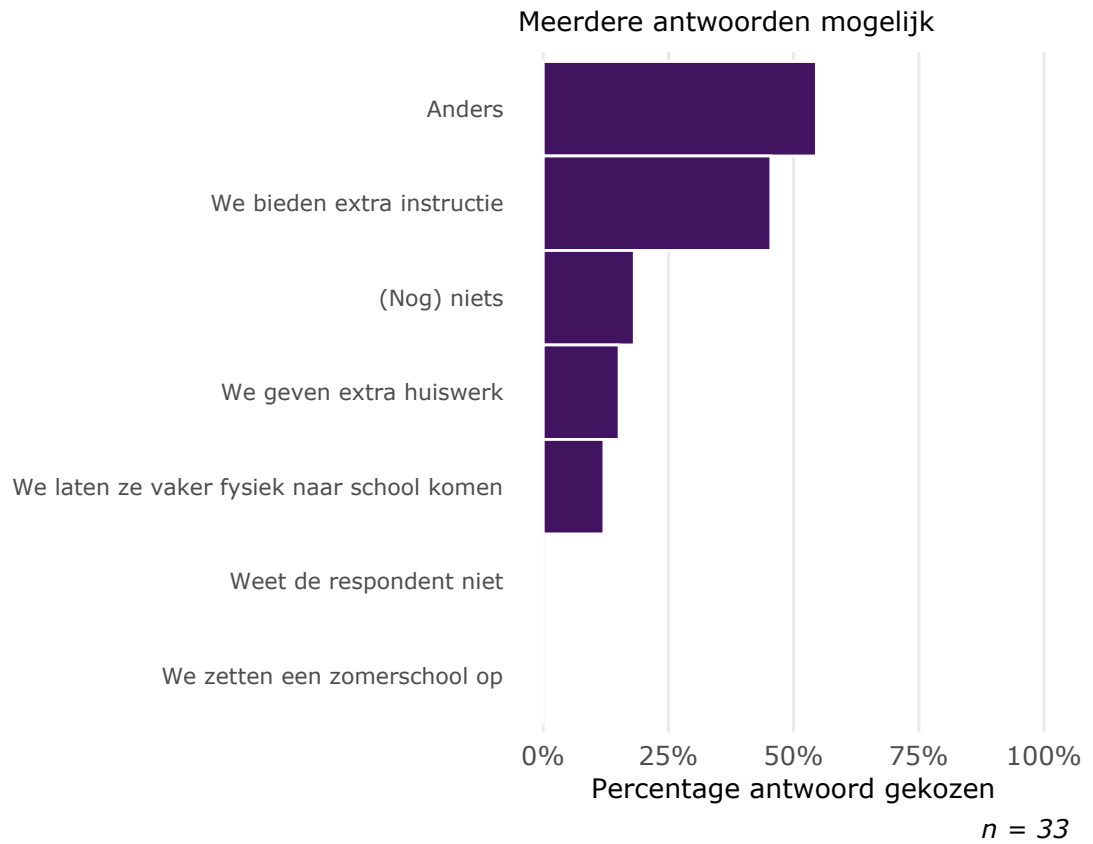
Welke specifieke groepen leerlingen hebben achterstanden opgelopen?

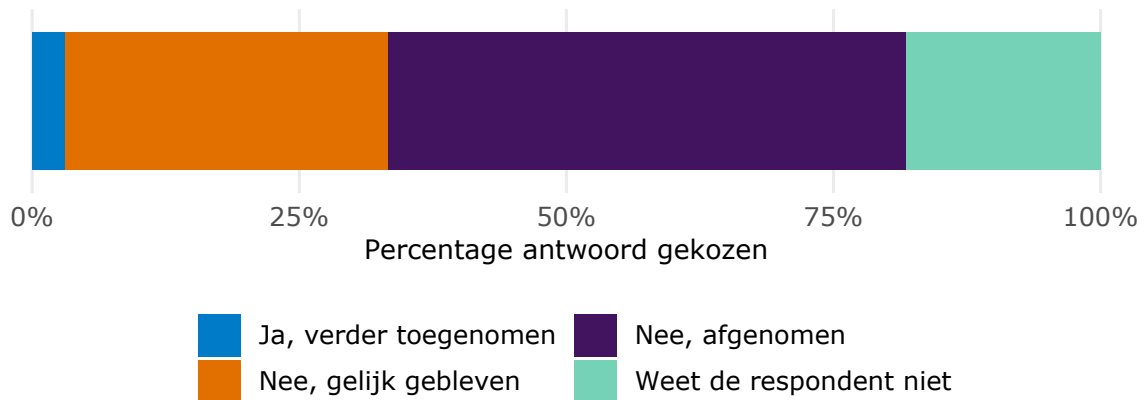
Bij welke vakken hebben de leerlingen achterstanden opgelopen?

Wat deed/doet de school gedurende en/of na de zomervakantie om de achterstanden weg te werken?

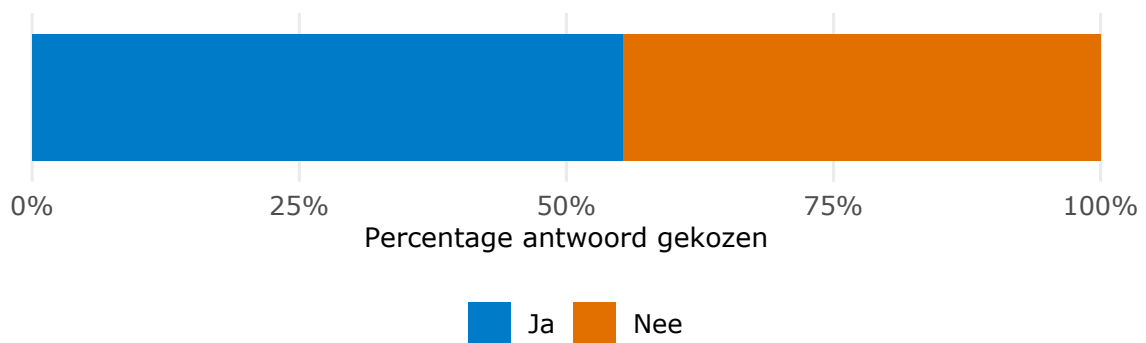

Zijn de eerder door de school geconstateerde achterstanden sinds de start van dit schooljaar verder toegenomen?

n = 33

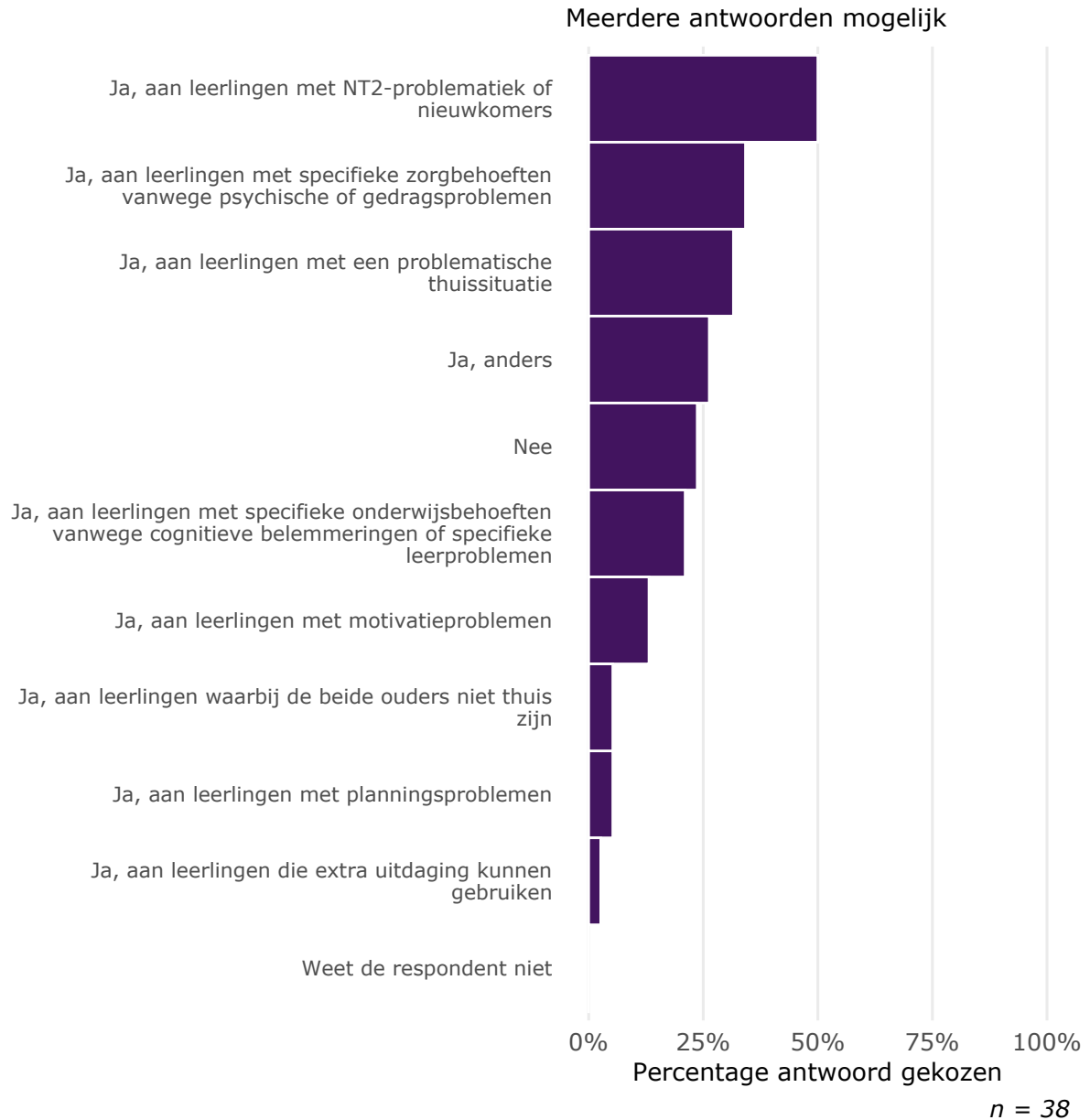
Past de school als het gaat om leertijd (zowel aantal uren als de invulling daarvan) maatwerk toe voor verschillende (groepen) leerlingen?

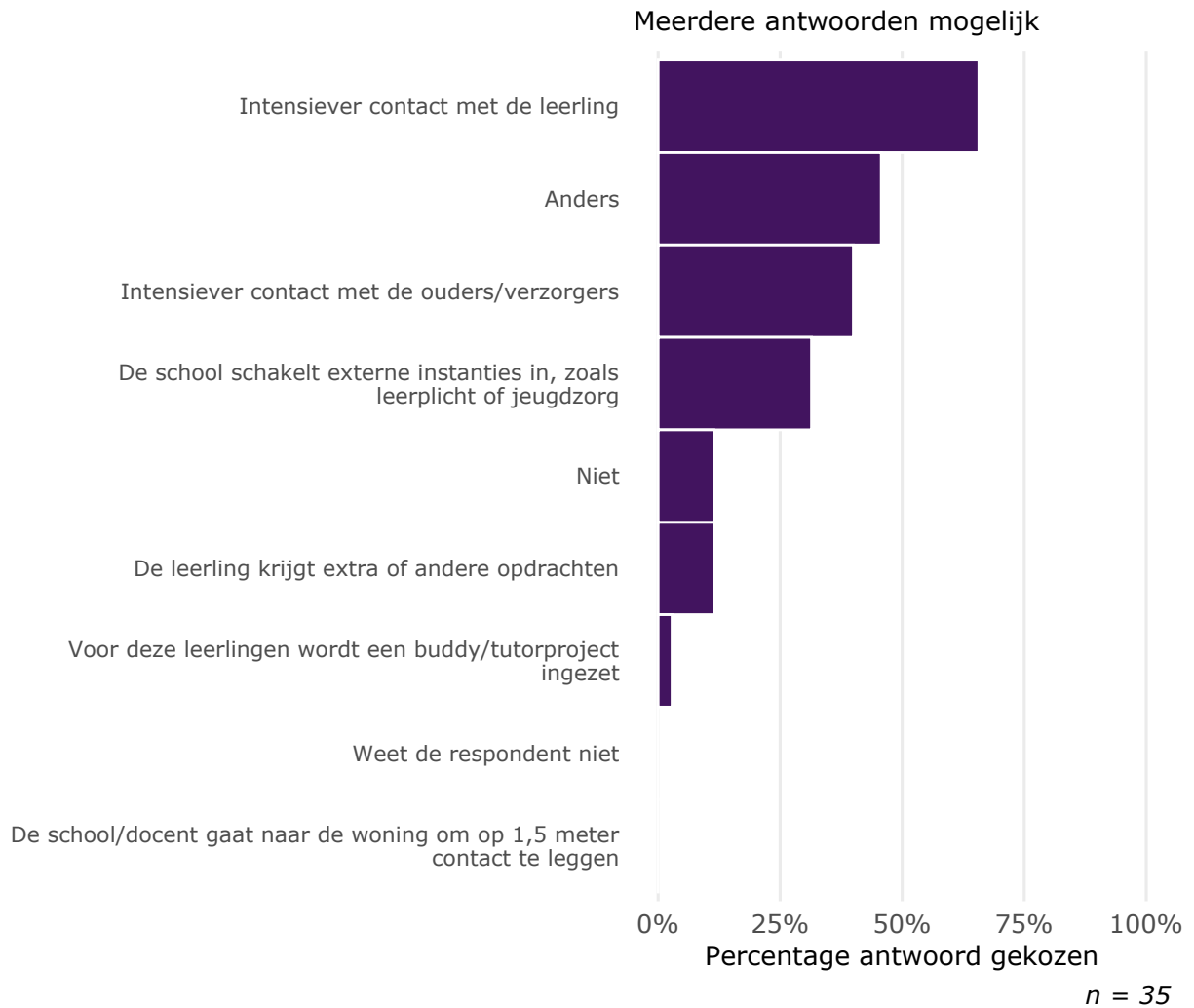

n = 38

Specifieke groepen

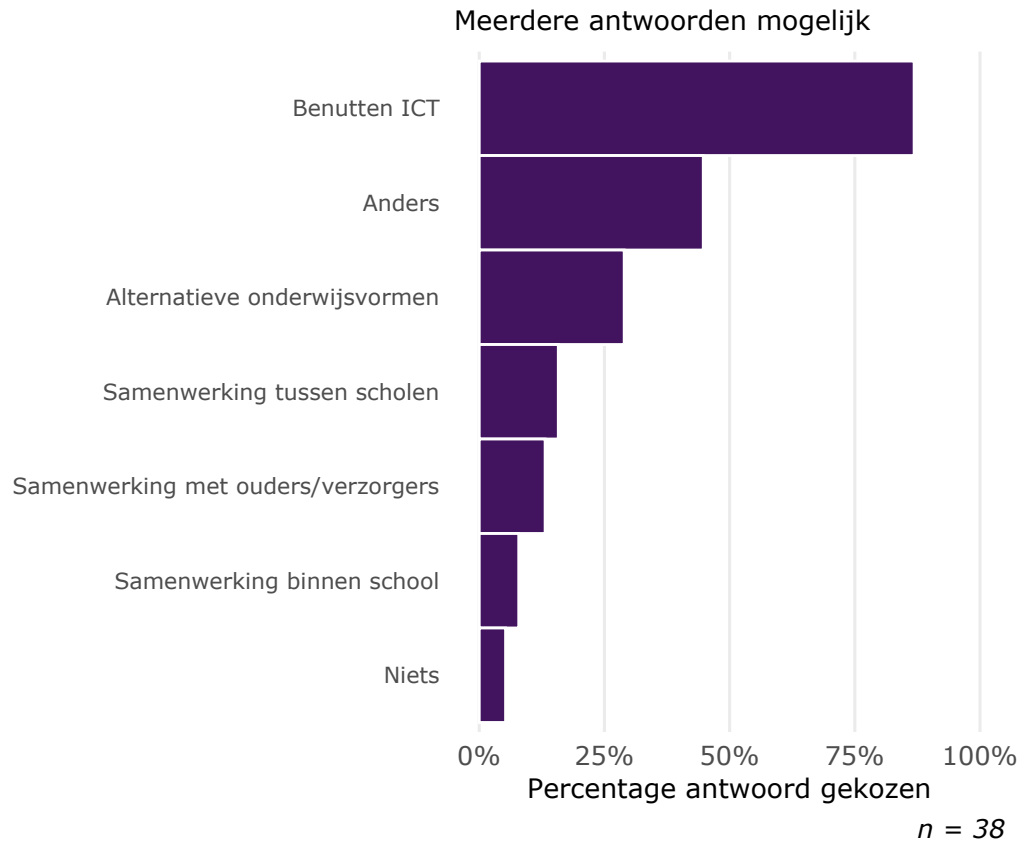
Geven docenten in de periode na de zomervakantie 2020 extra aandacht aan specifieke groepen leerlingen?

Hoe probeert de school deze leerlingen extra te ondersteunen?

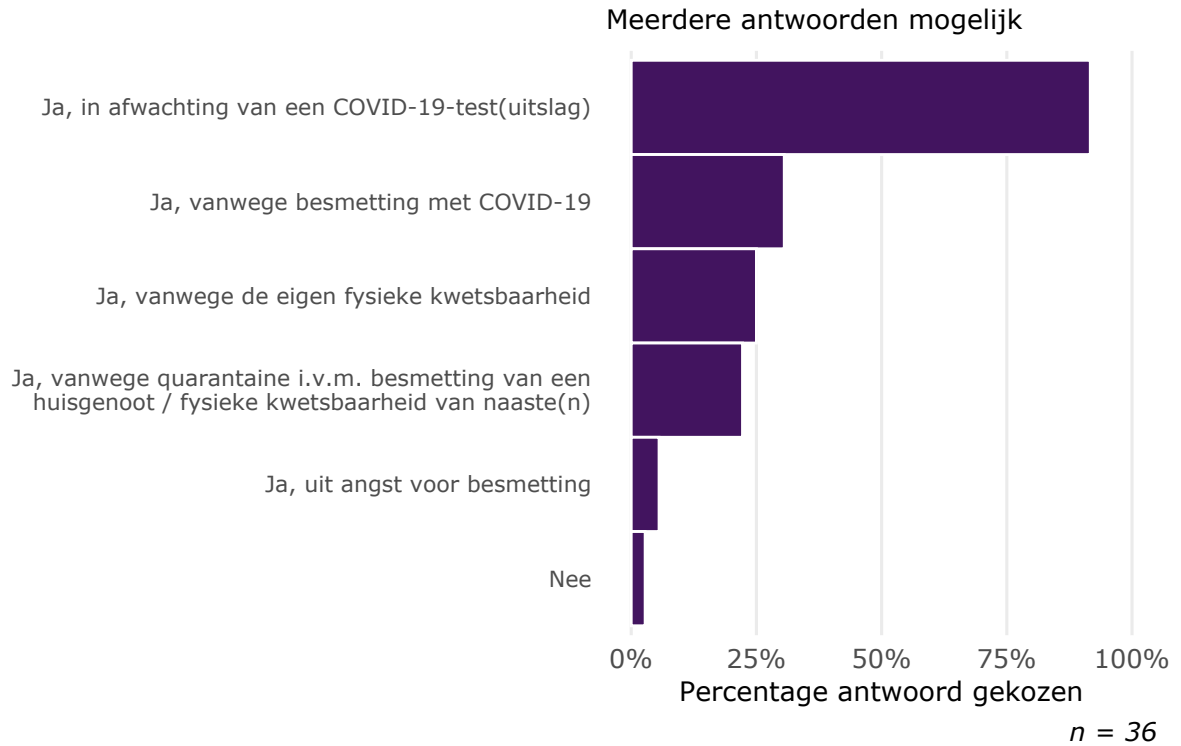
Verworvenheden

Wat heeft de school nu de situatie weer 'genormaliseerd' is behouden uit de COVID-19-crisis?

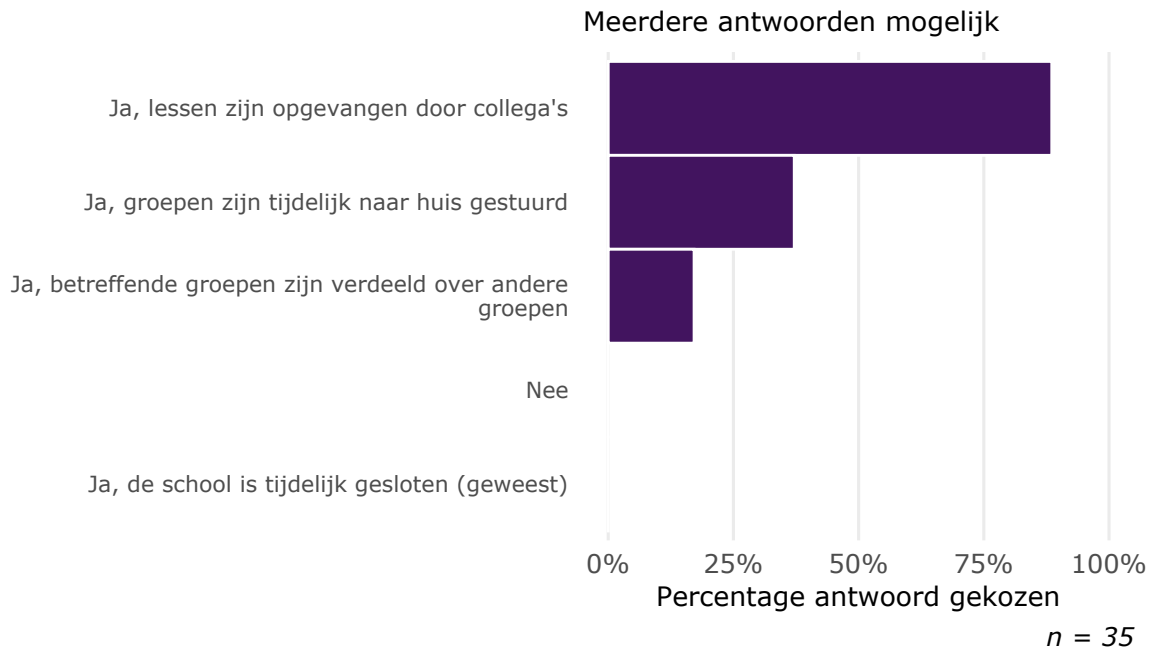

Afwezigheid personeel

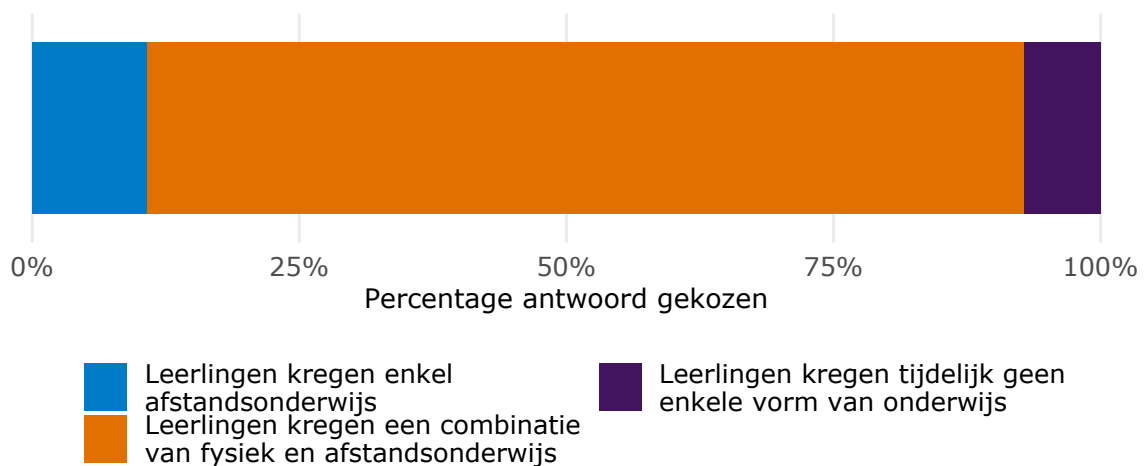
Heeft de school sinds de zomervakantie de situatie meegemaakt dat (voor zover bekend) docenten thuis waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

Heeft de school maatregelen getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

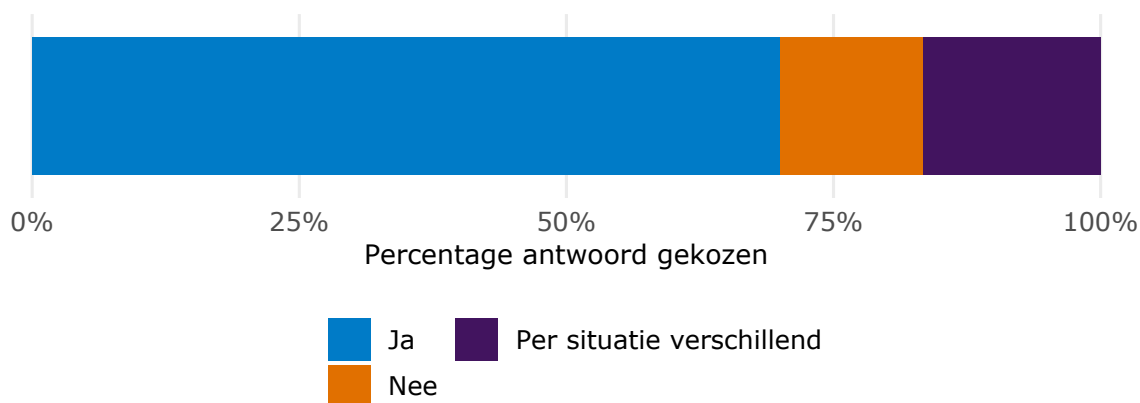

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, hoe vond het onderwijs dan doorgang?

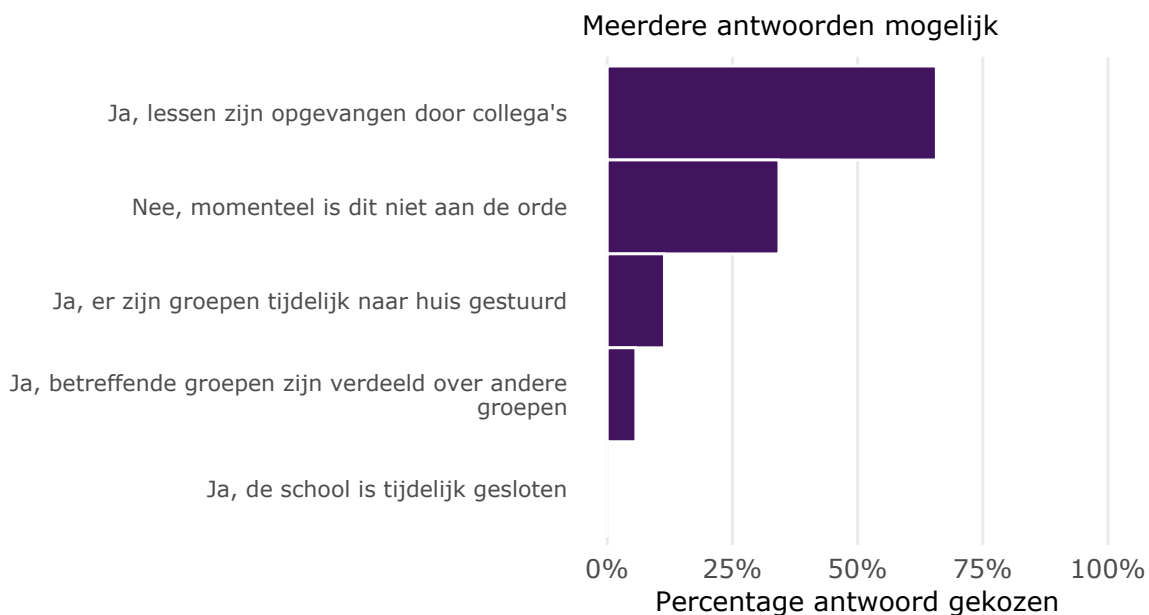
n = 28

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, waren thuiszittende docenten dan betrokken bij het (gedeeltelijke) afstandsonderwijs?

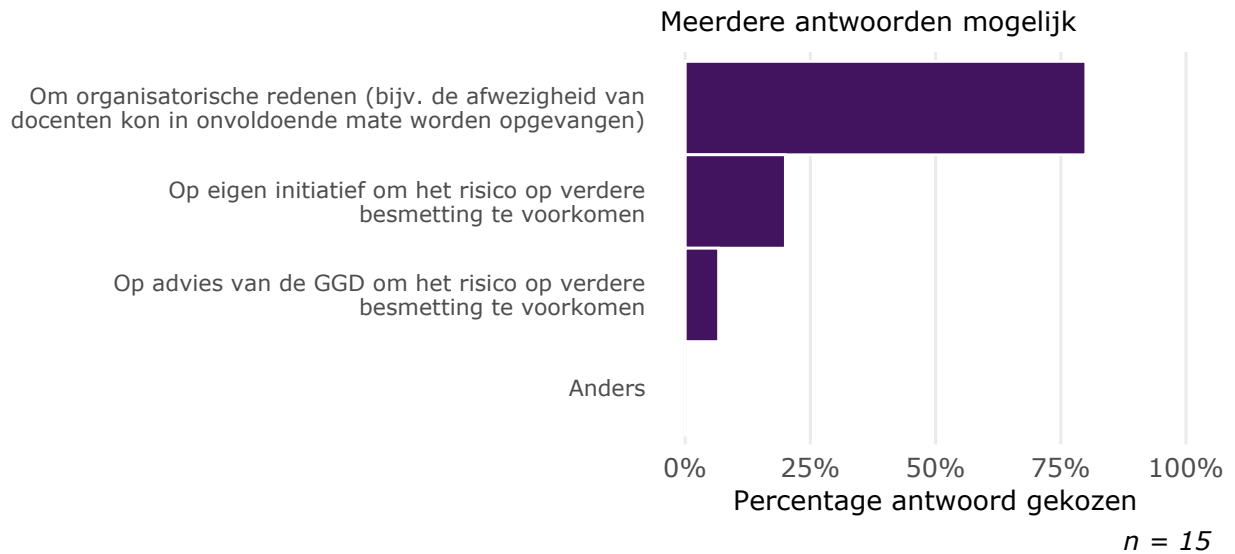

n = 30

Treft de school op dit moment maatregelen omdat er docenten thuis zijn vanwege COVID-19 gerelateerde redenen?

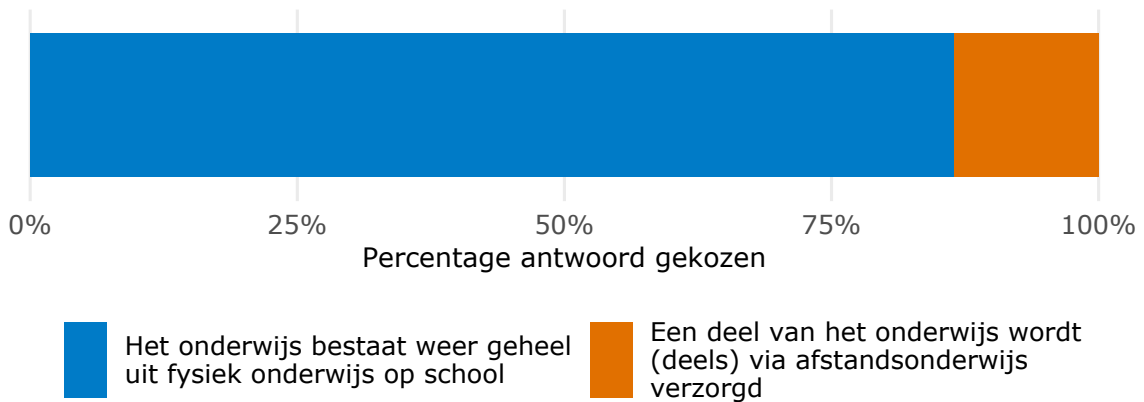
n = 35

Indien groepen tijdelijk naar huis werden gestuurd of de school tijdelijk sloot, waarom werd deze maatregel dan getroffen?

VMBO

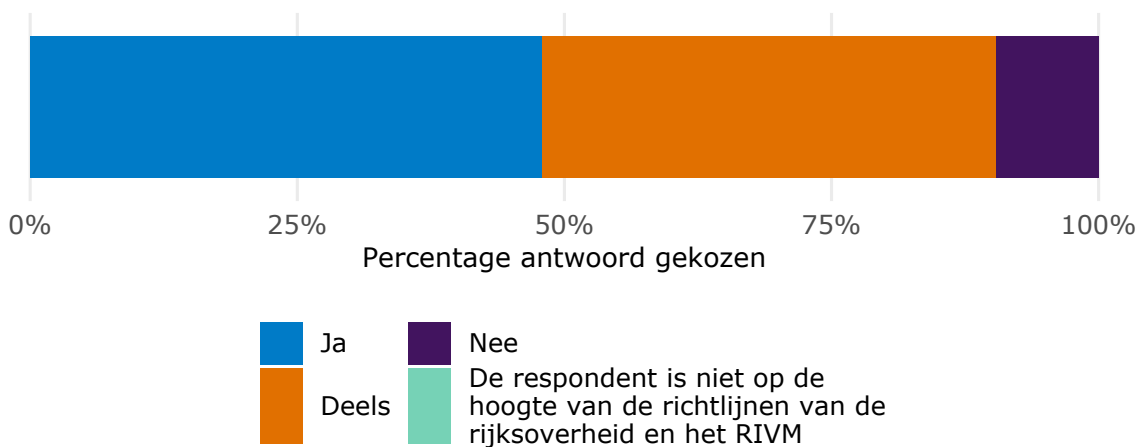
Onderwijsaanbod

Hoe is het onderwijs vanaf de start van het nieuwe schooljaar georganiseerd?

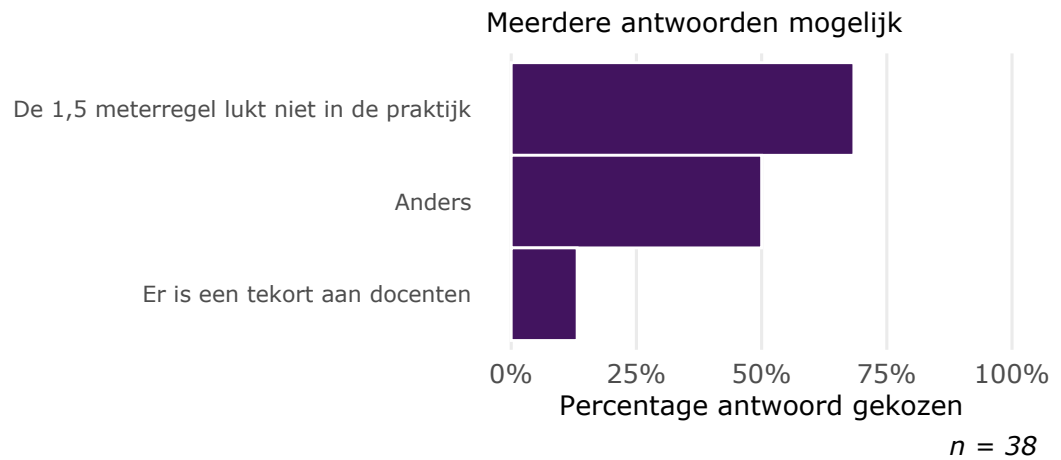
n = 74

Lukt het om het fysieke onderwijs zó te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

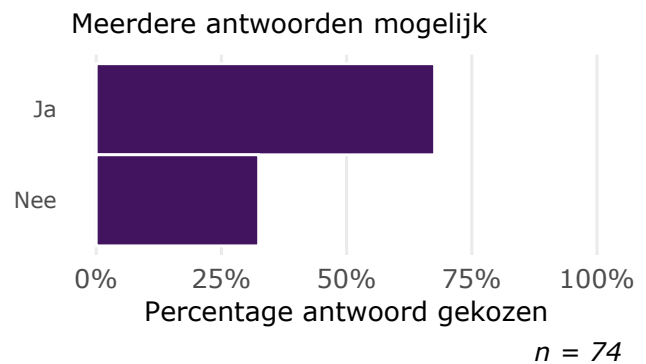

n = 73

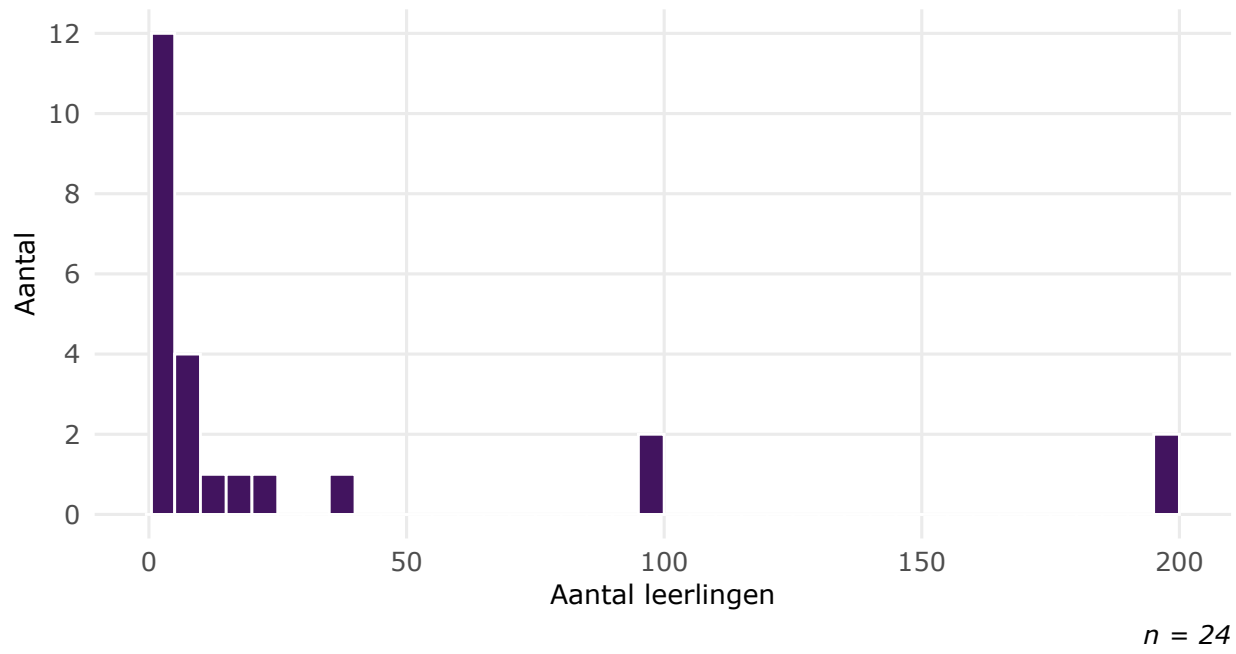
Wat is of zijn de redenen waarom het niet (helemaal) lukt om het fysieke onderwijs zo te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

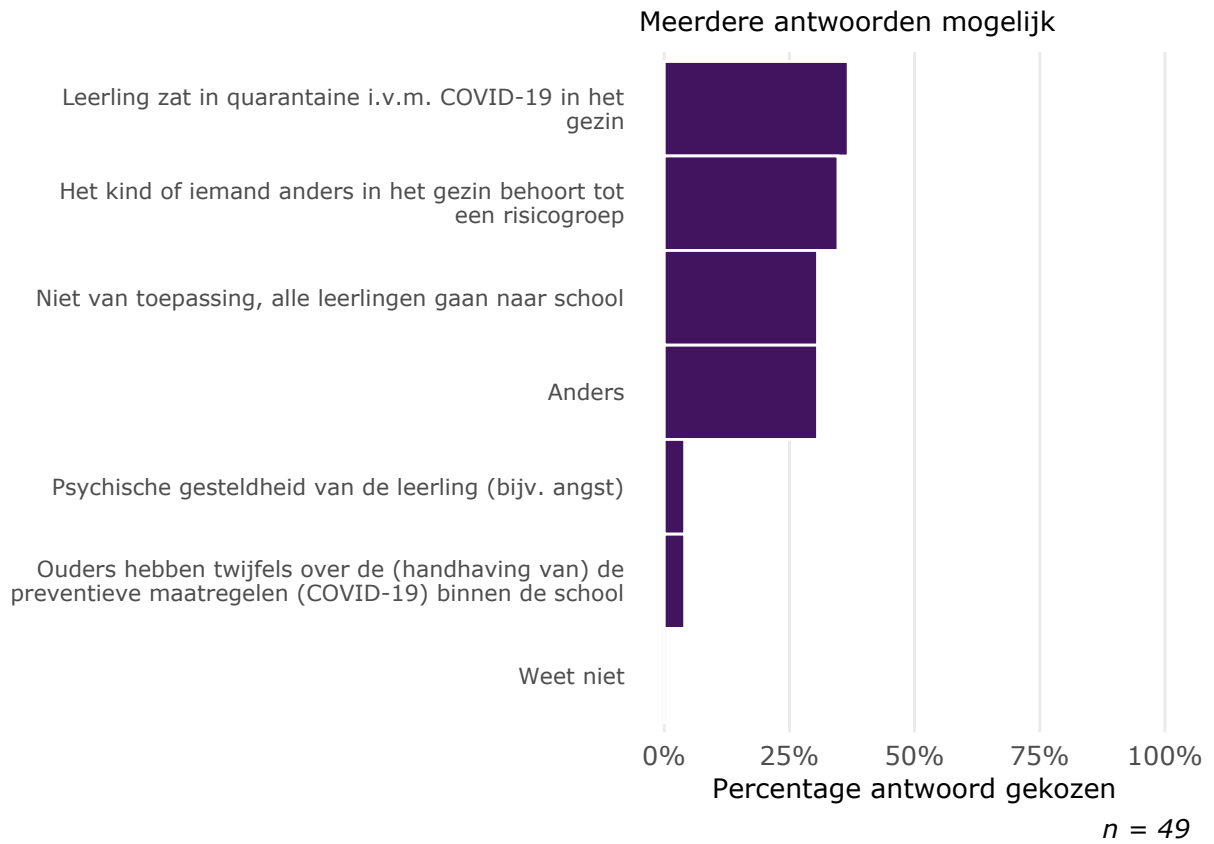
Zijn alle leerlingen weer naar school gekomen na de zomervakantie?

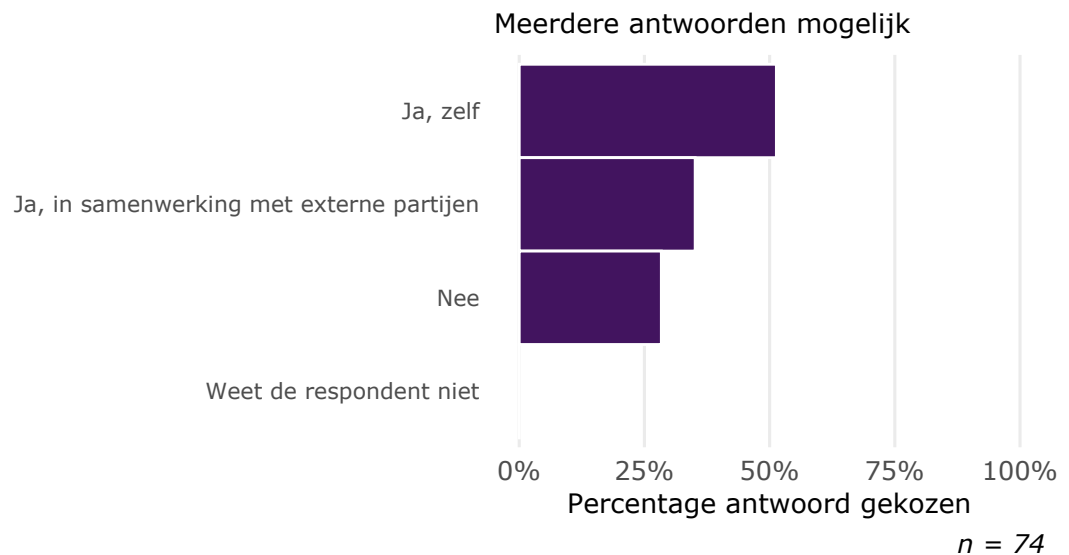
Hoeveel leerlingen zijn niet meer naar school gekomen na de zomervakantie?

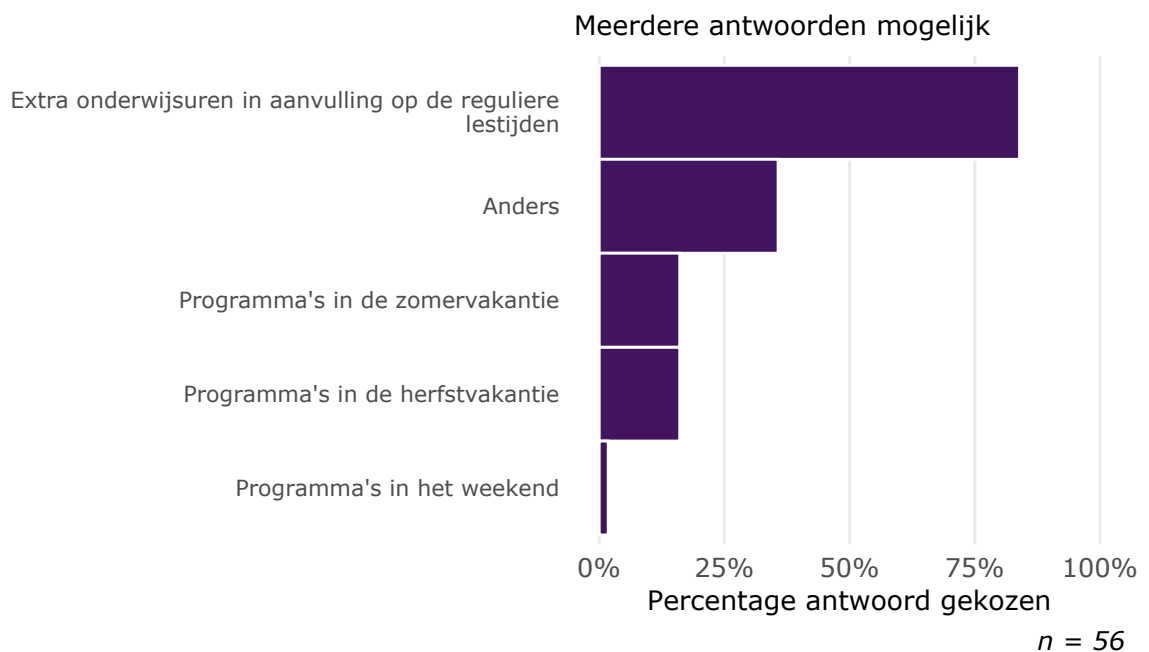
Als er leerlingen zijn geweest die niet weer naar school zijn gekomen na de zomervakantie, wat zijn hiervoor de redenen?

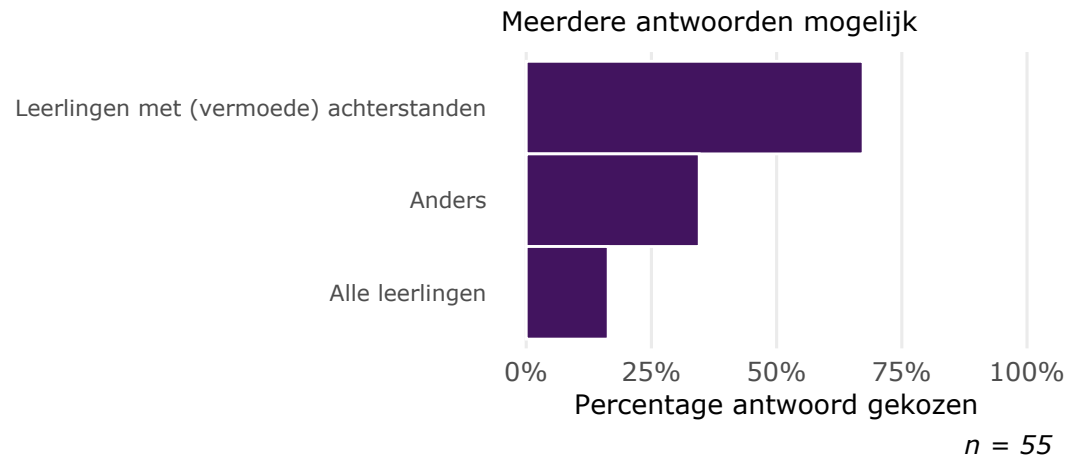
Heeft de school zelf of in samenwerking met andere partijen (bijv. bijlesinstituten) onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd (inclusief in de zomervakantie) of gaat de school dit organiseren?

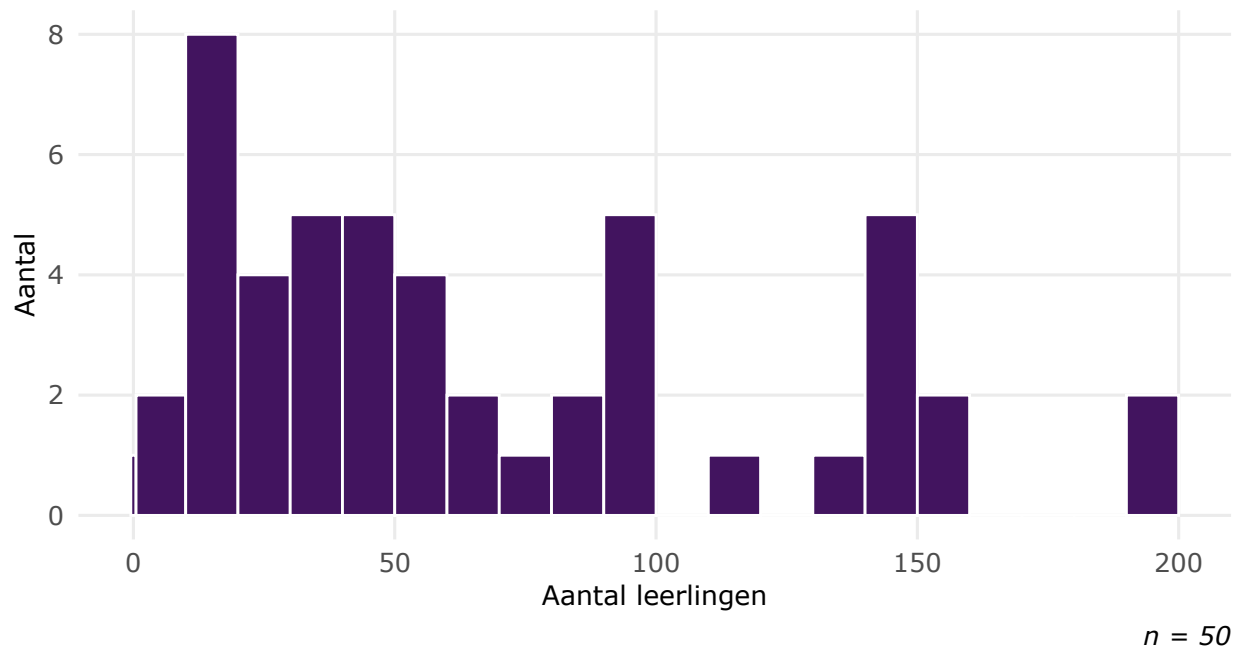
Wat voor onderwijs buiten de reguliere lestijden heeft de school georganiseerd of gaat de school organiseren?

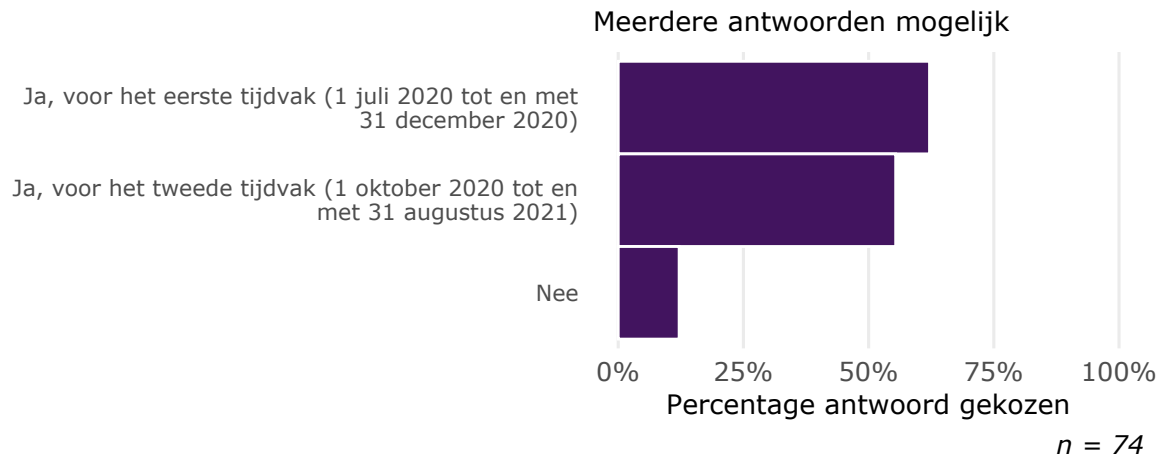
Voor welke leerlingen heeft de school dit onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd?

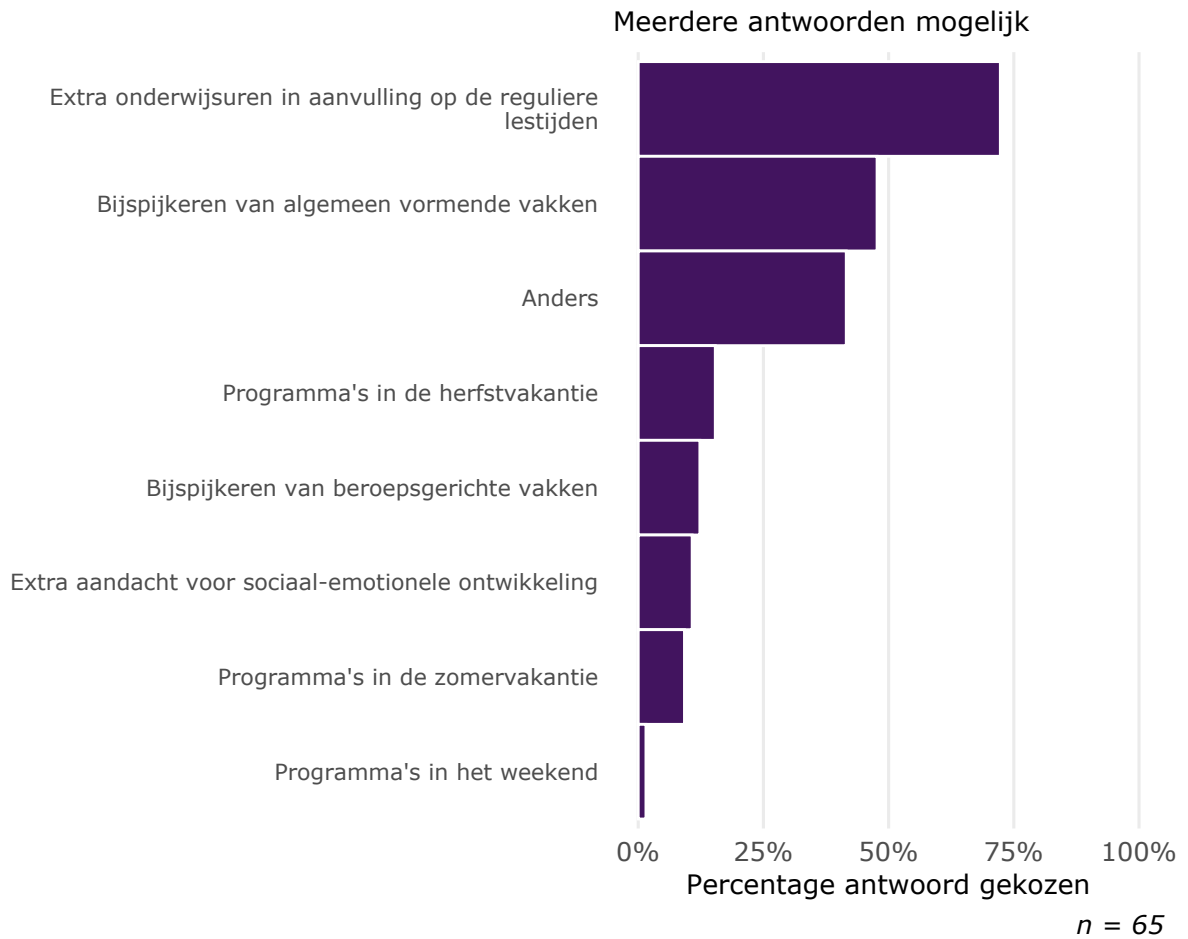
Hoeveel leerlingen hebben meegedaan aan dit onderwijs buiten de reguliere lestijden of verwacht de school dat er mee zullen doen?

Heeft de school een beroep gedaan op de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021?

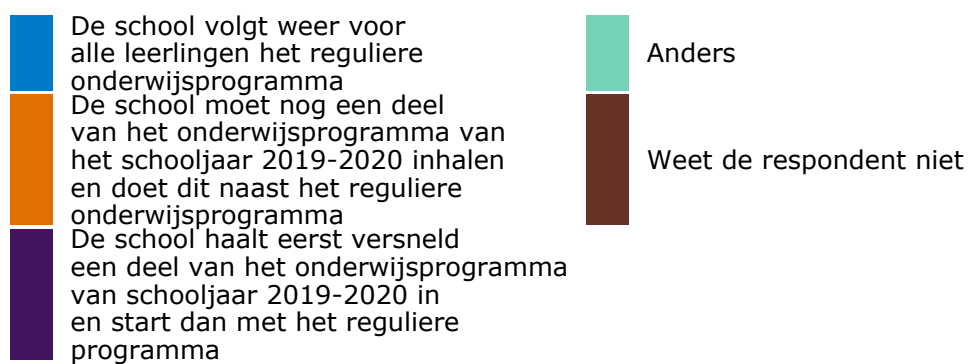
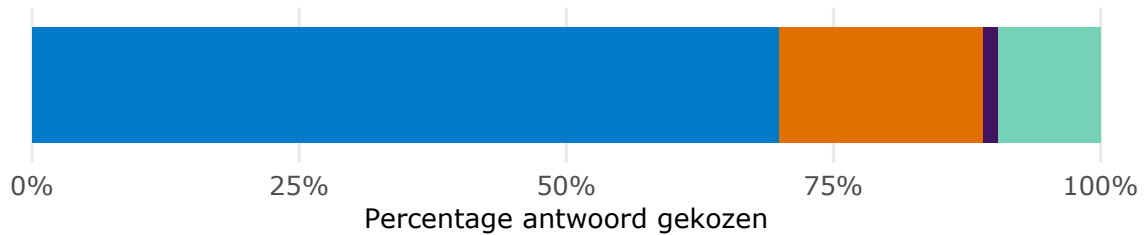

Waarvoor heeft de school de aangevraagde subsidie ingezet?

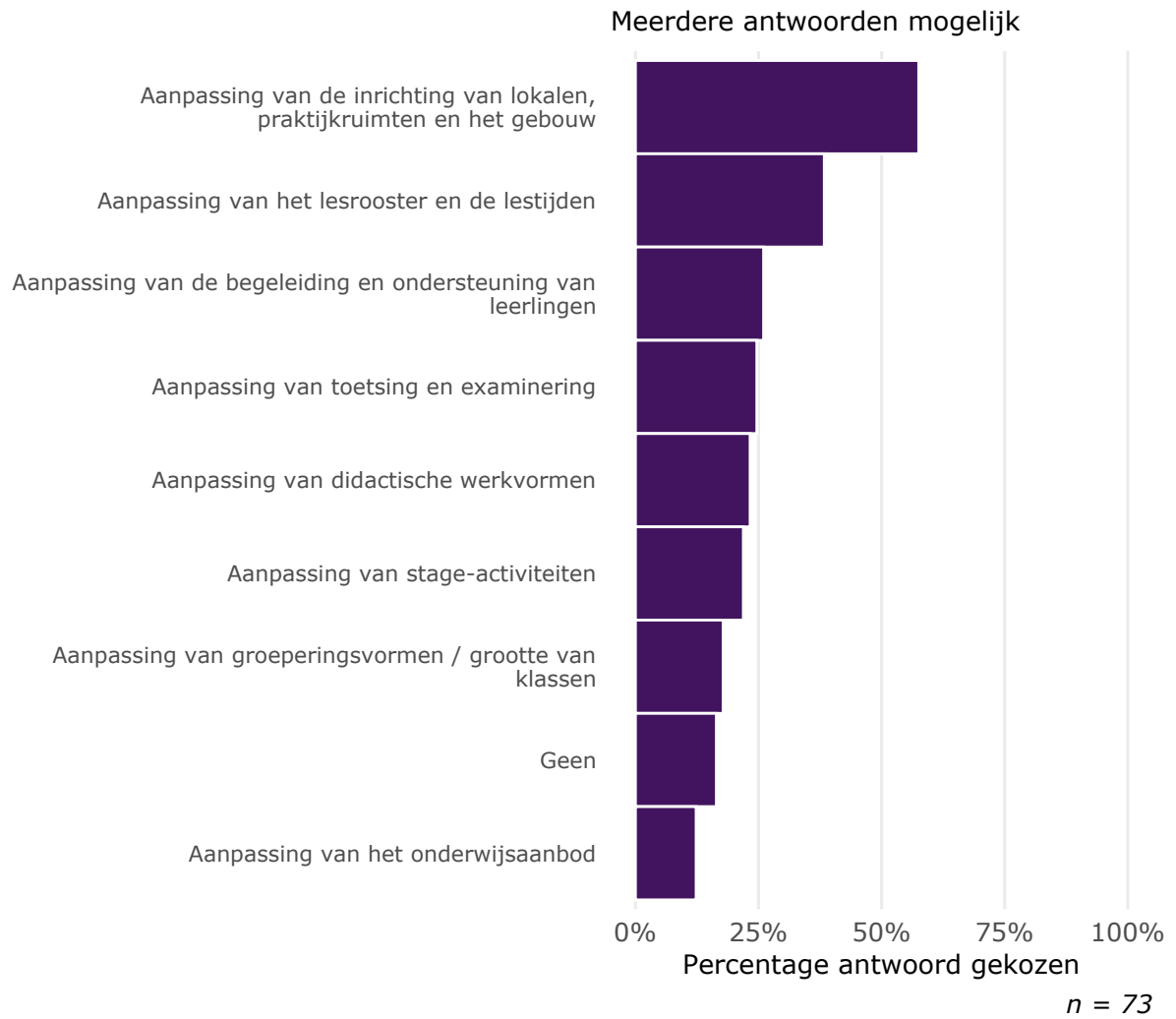
Onderwijsinhoud

Hoe wordt op dit moment (sinds de start van het nieuwe schooljaar) het onderwijs vormgegeven?

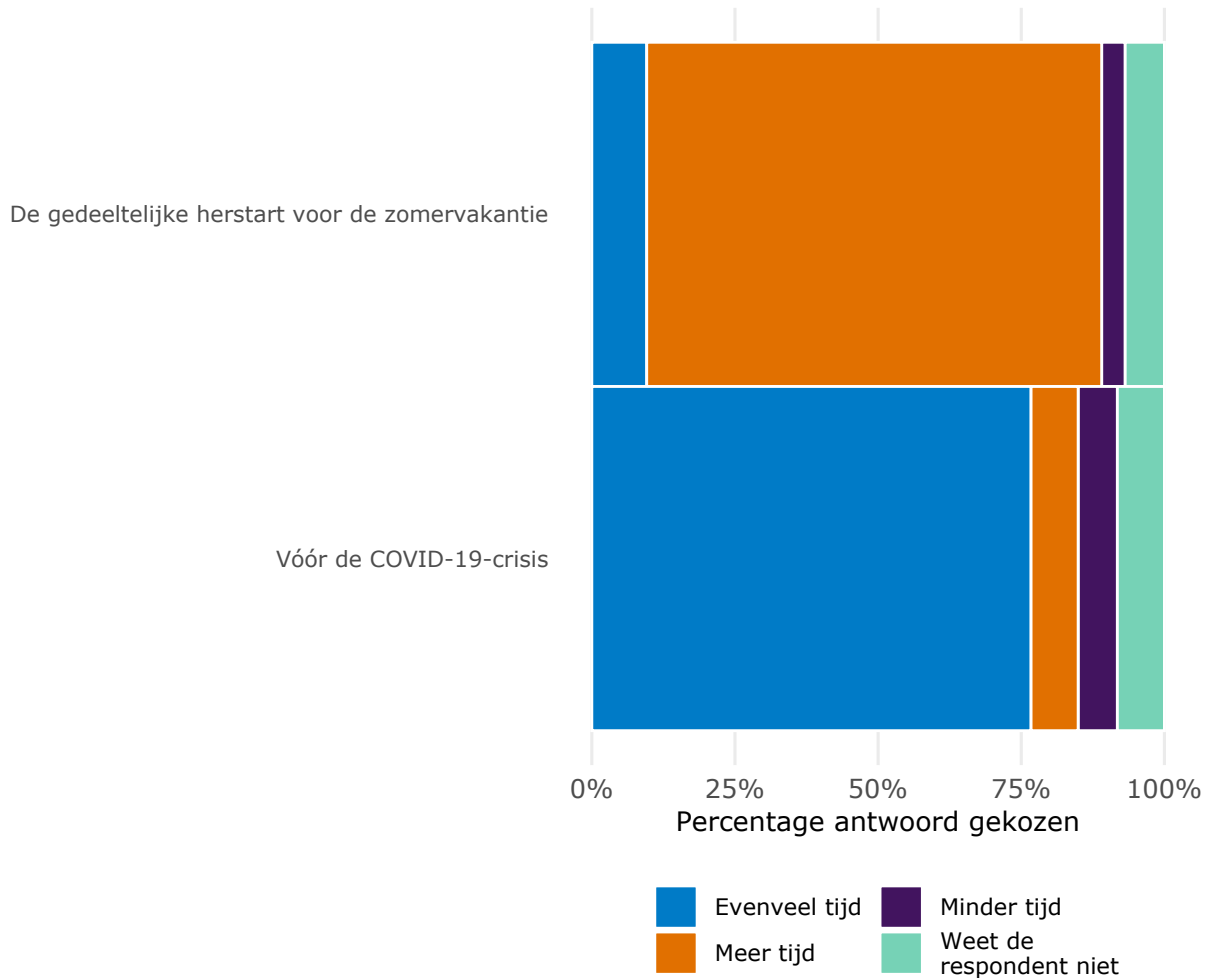
n = 73

Welke invloed heeft de COVID-19-crisis gehad op de inrichting van het onderwijs in het schooljaar 2020/2021?

Onderwijstijd

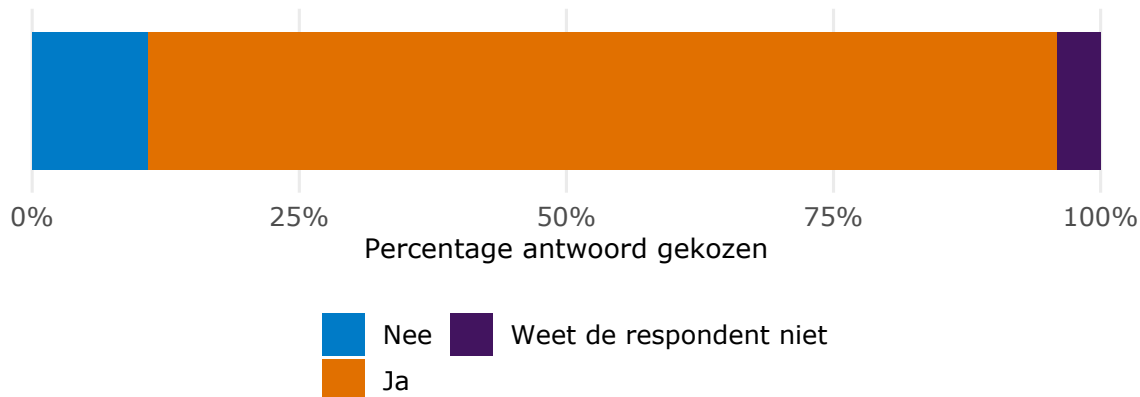
Hoeveel tijd besteden de leerlingen gemiddeld aan het onderwijs in het schooljaar 2020/2021, in vergelijking met..

n = 73

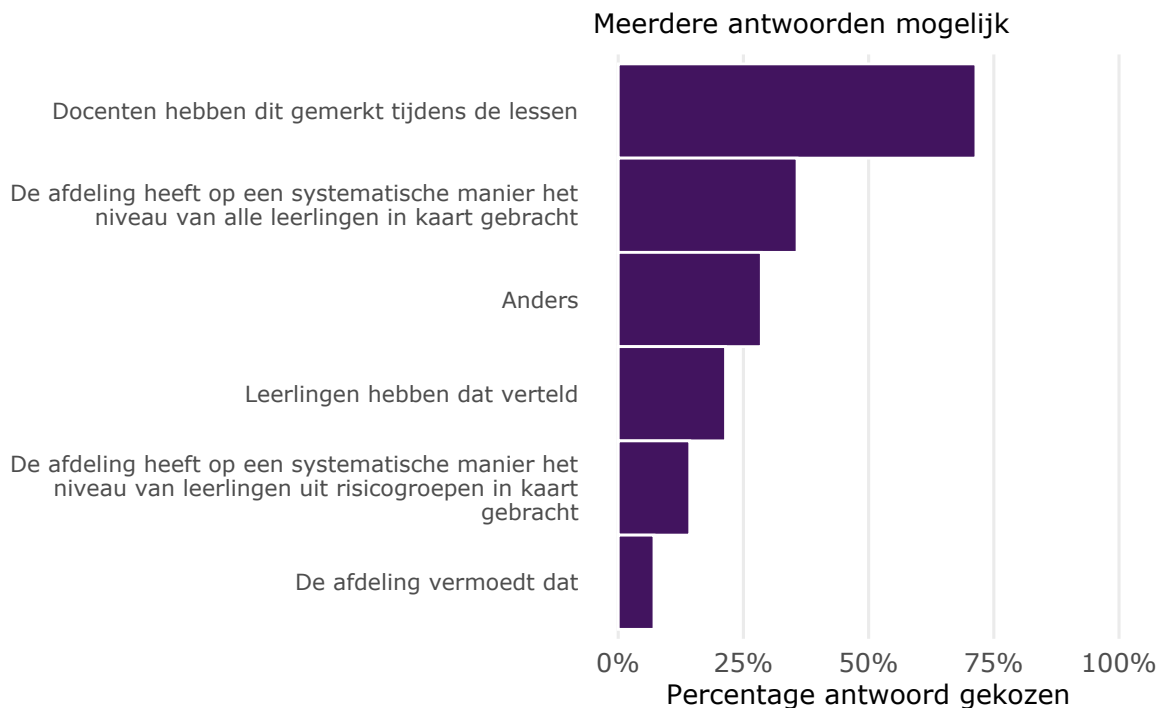
Achterstanden

Hebben de leerlingen gemiddeld achterstanden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis?

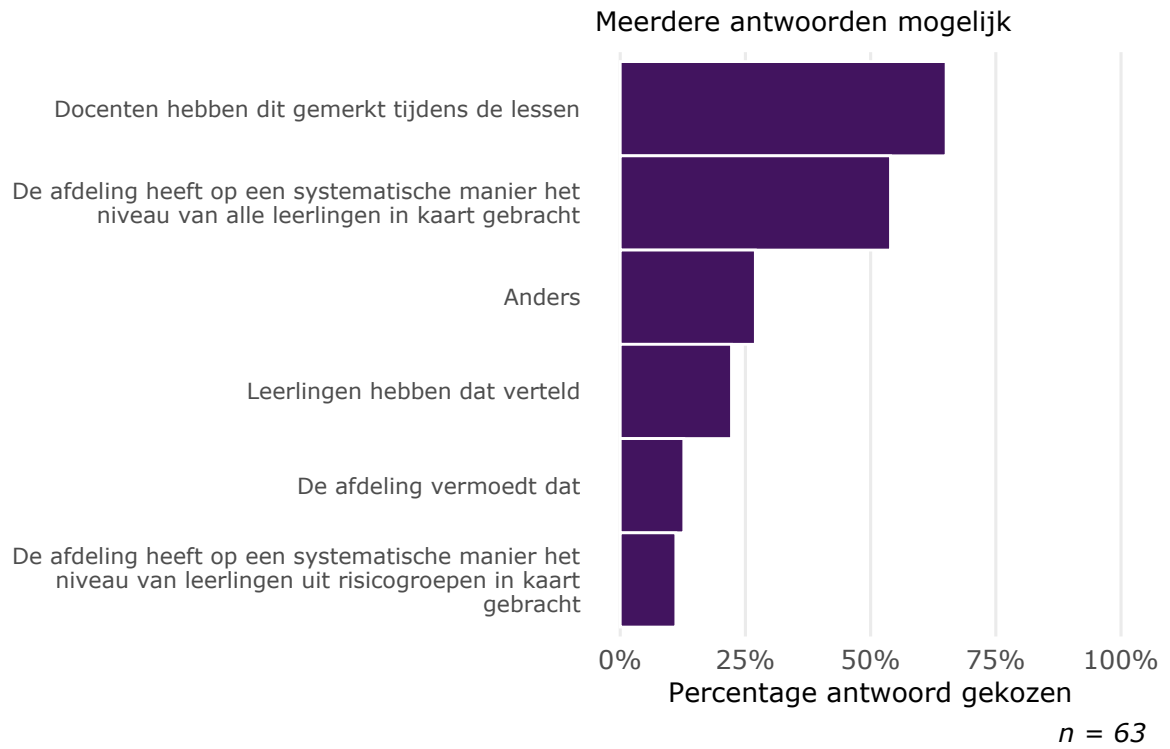
n = 74

Hoe weet de school dat leerlingen geen achterstanden hebben opgelopen?

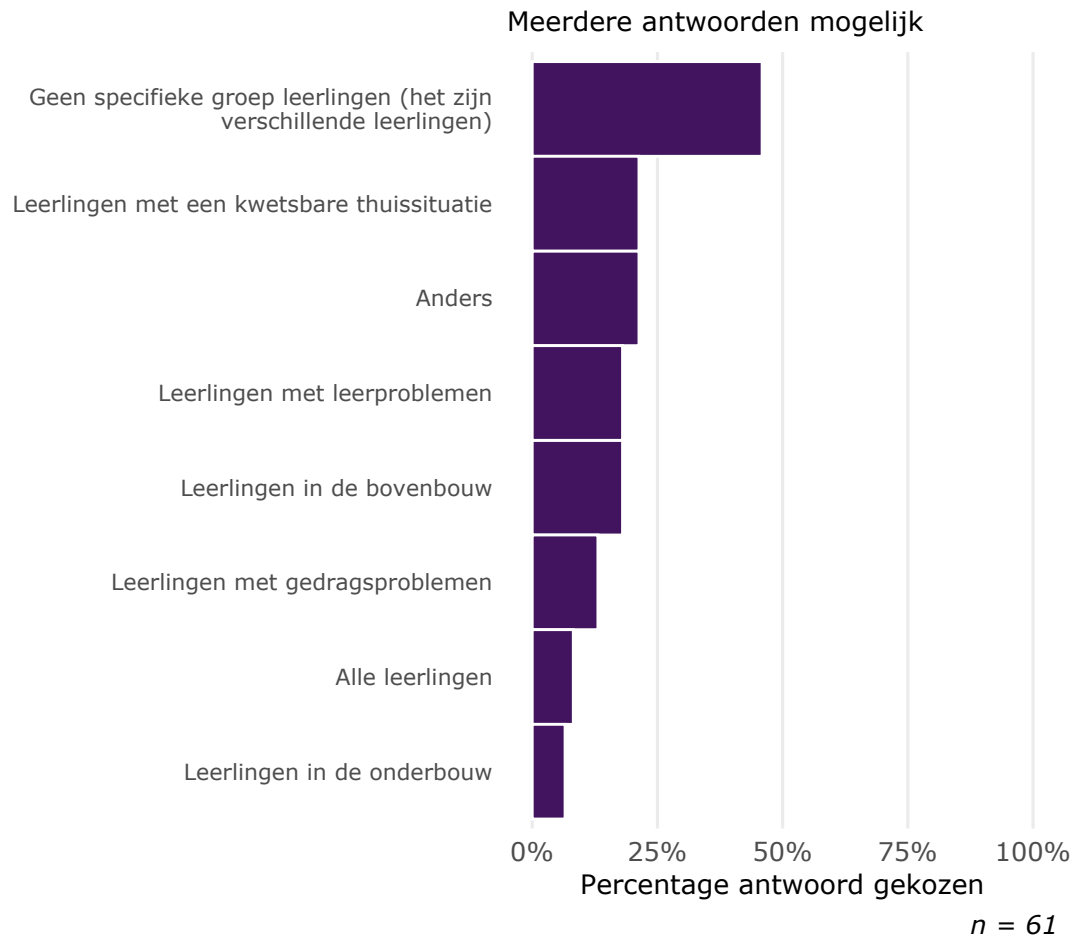

n = 14

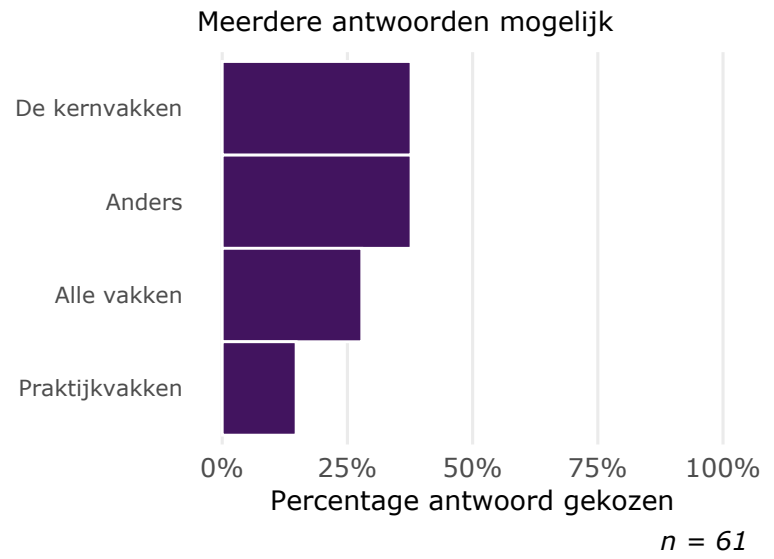
Hoe weet de school dat leerlingen achterstanden hebben opgelopen?

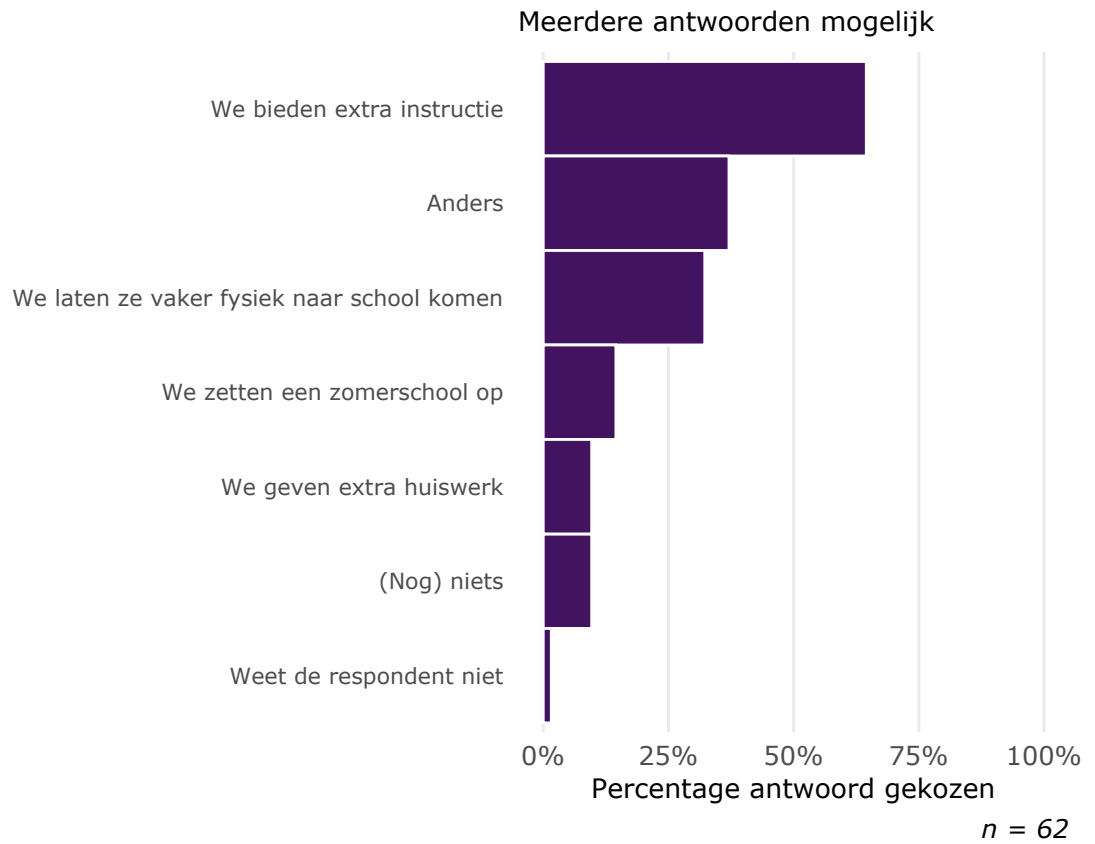
Welke specifieke groepen leerlingen hebben achterstanden opgelopen?

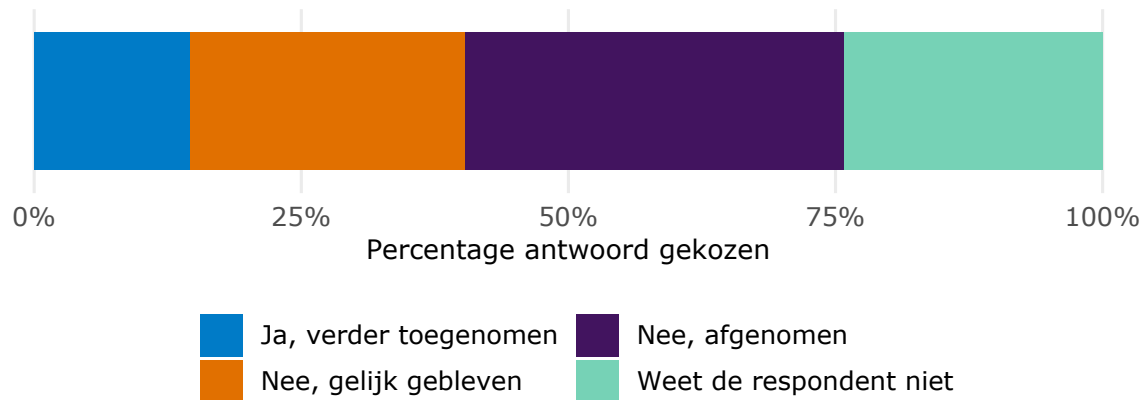
Bij welke vakken hebben de leerlingen achterstanden opgelopen?

Wat deed/doet de school gedurende en/of na de zomervakantie om de achterstanden weg te werken?

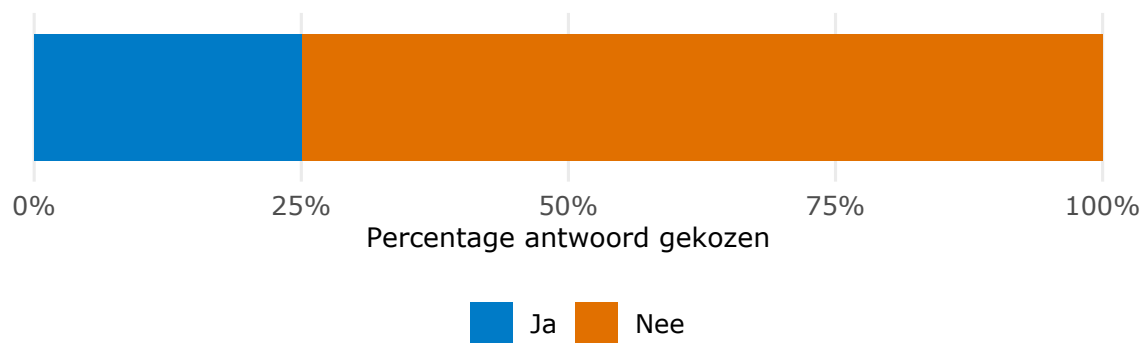

Zijn de eerder door de school geconstateerde achterstanden sinds de start van dit schooljaar verder toegenomen?

n = 62

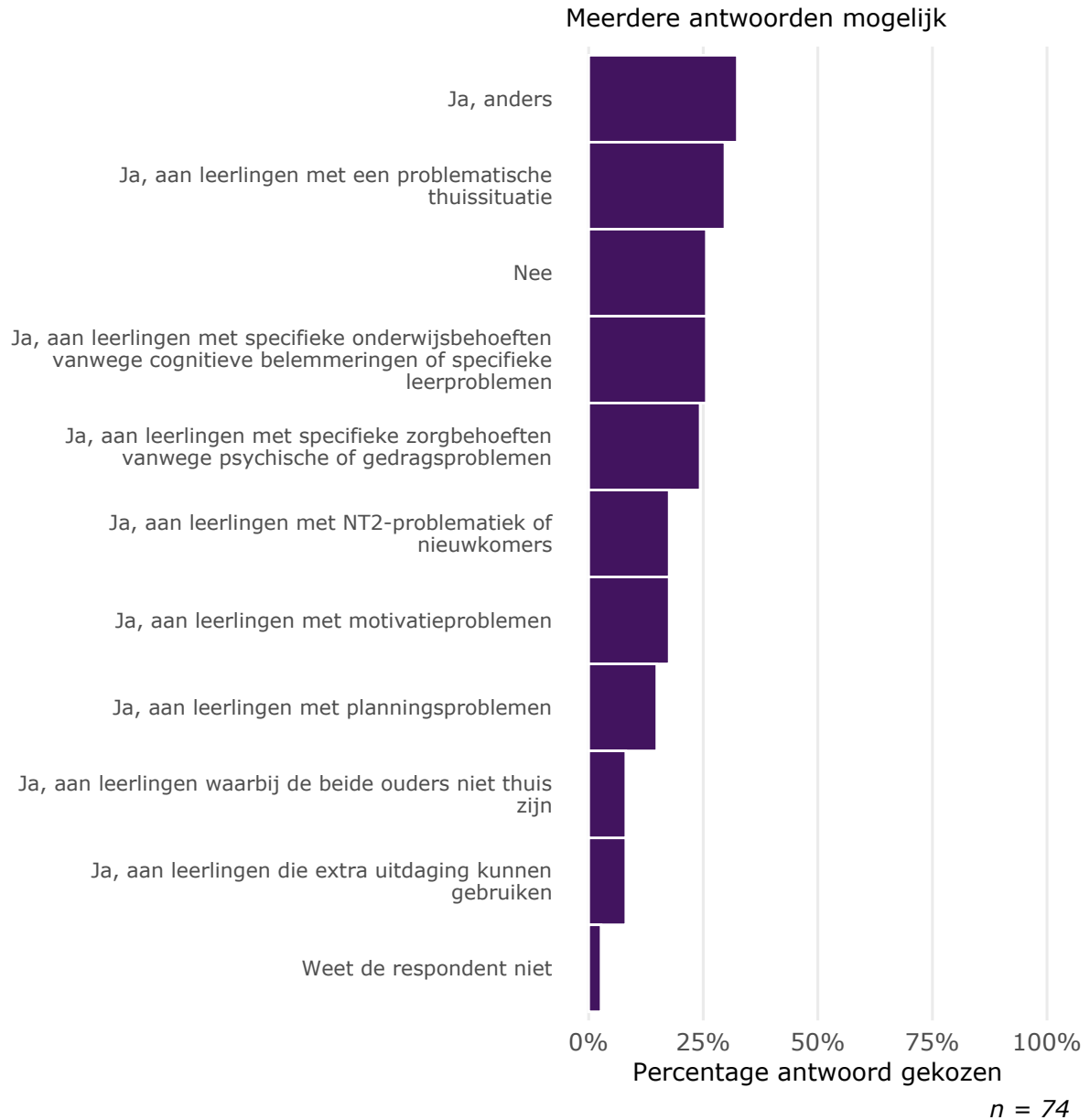
Past de school als het gaat om leertijd (zowel aantal uren als de invulling daarvan) maatwerk toe voor verschillende (groepen) leerlingen?

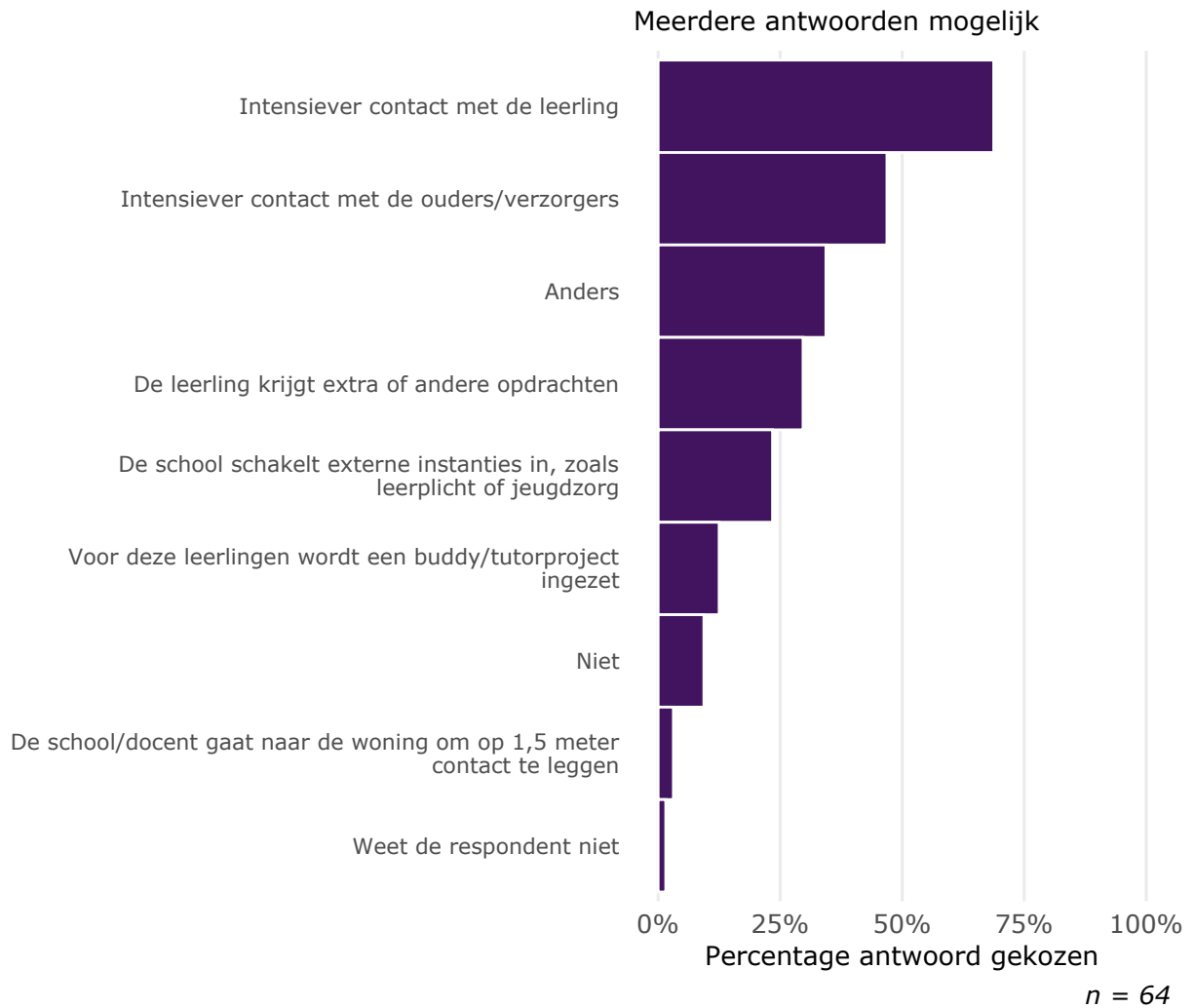

n = 72

Specifieke groepen

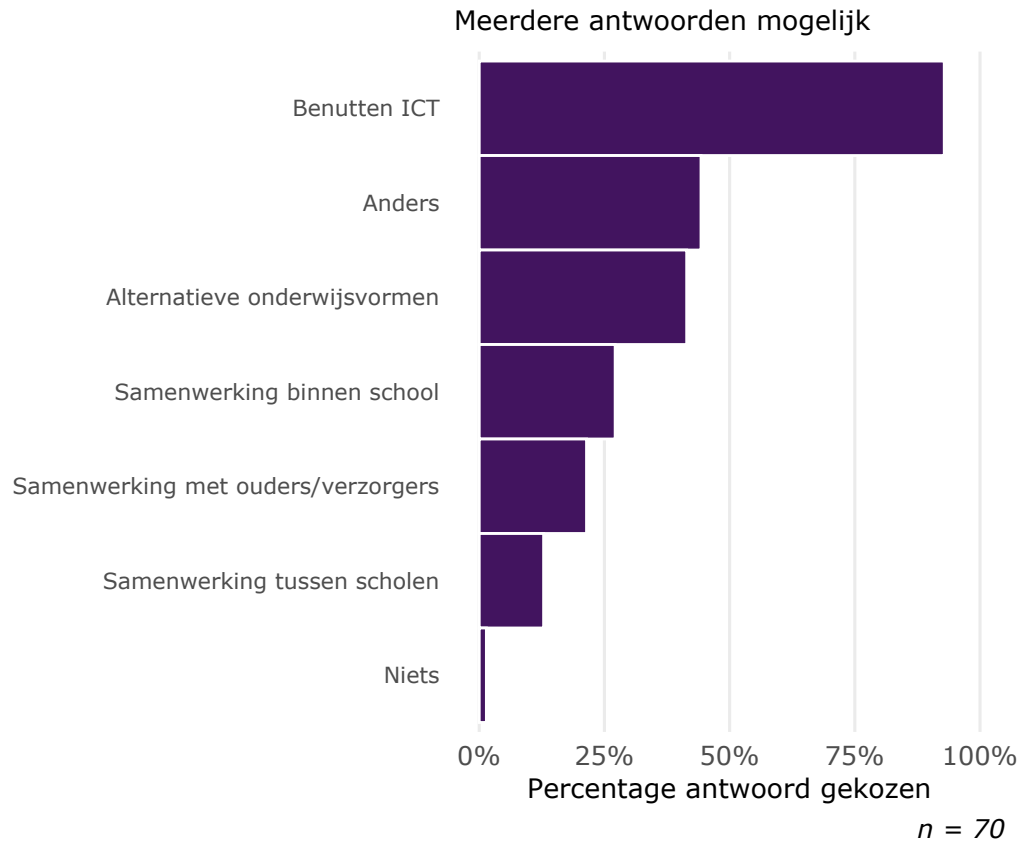
Geven docenten in de periode na de zomervakantie 2020 extra aandacht aan specifieke groepen leerlingen?

Hoe probeert de school deze leerlingen extra te ondersteunen?

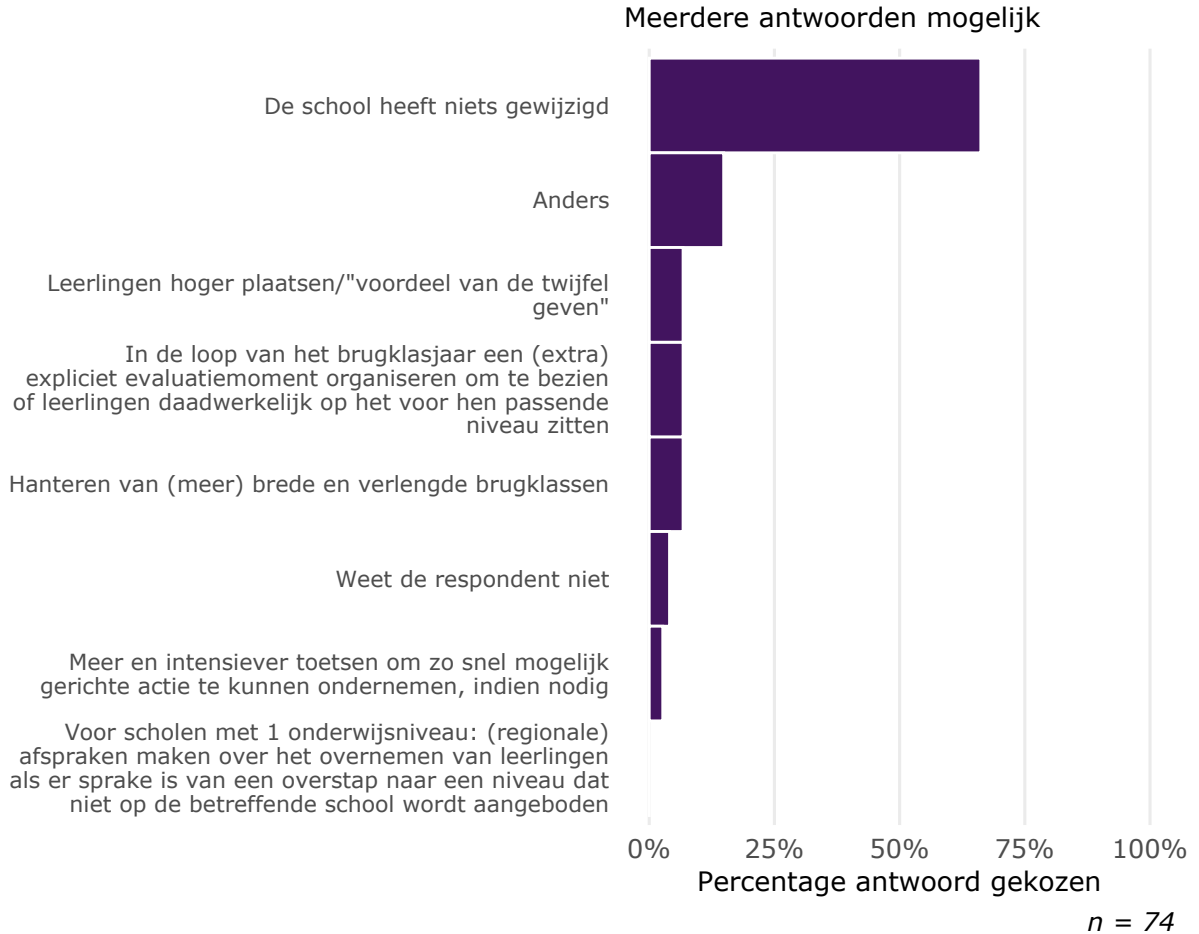
Verworvenheden

Wat heeft de school nu de situatie weer 'genormaliseerd' is behouden uit de COVID-19-crisis?

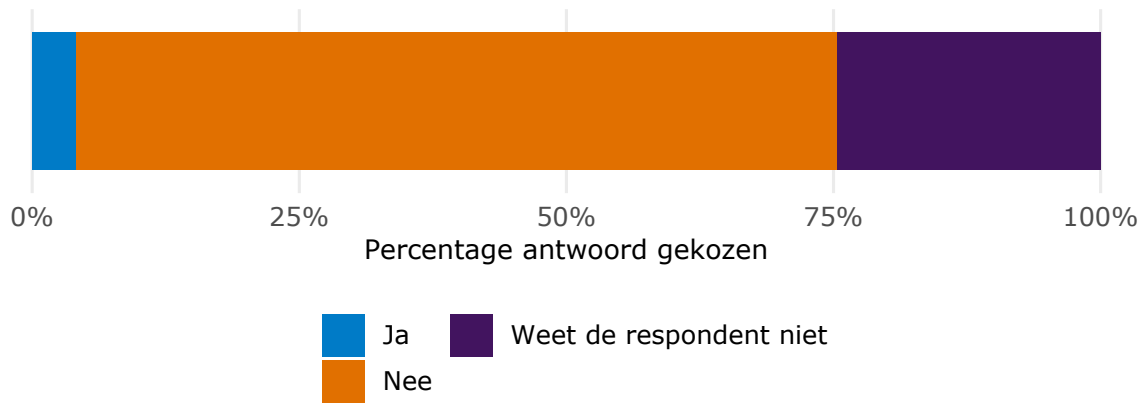

Plaatsing en begeleiding

Wat heeft de school gewijzigd aan de plaatsingsprocedure voor leerjaar 1 om het gemis van de eindtoets te ondervangen?

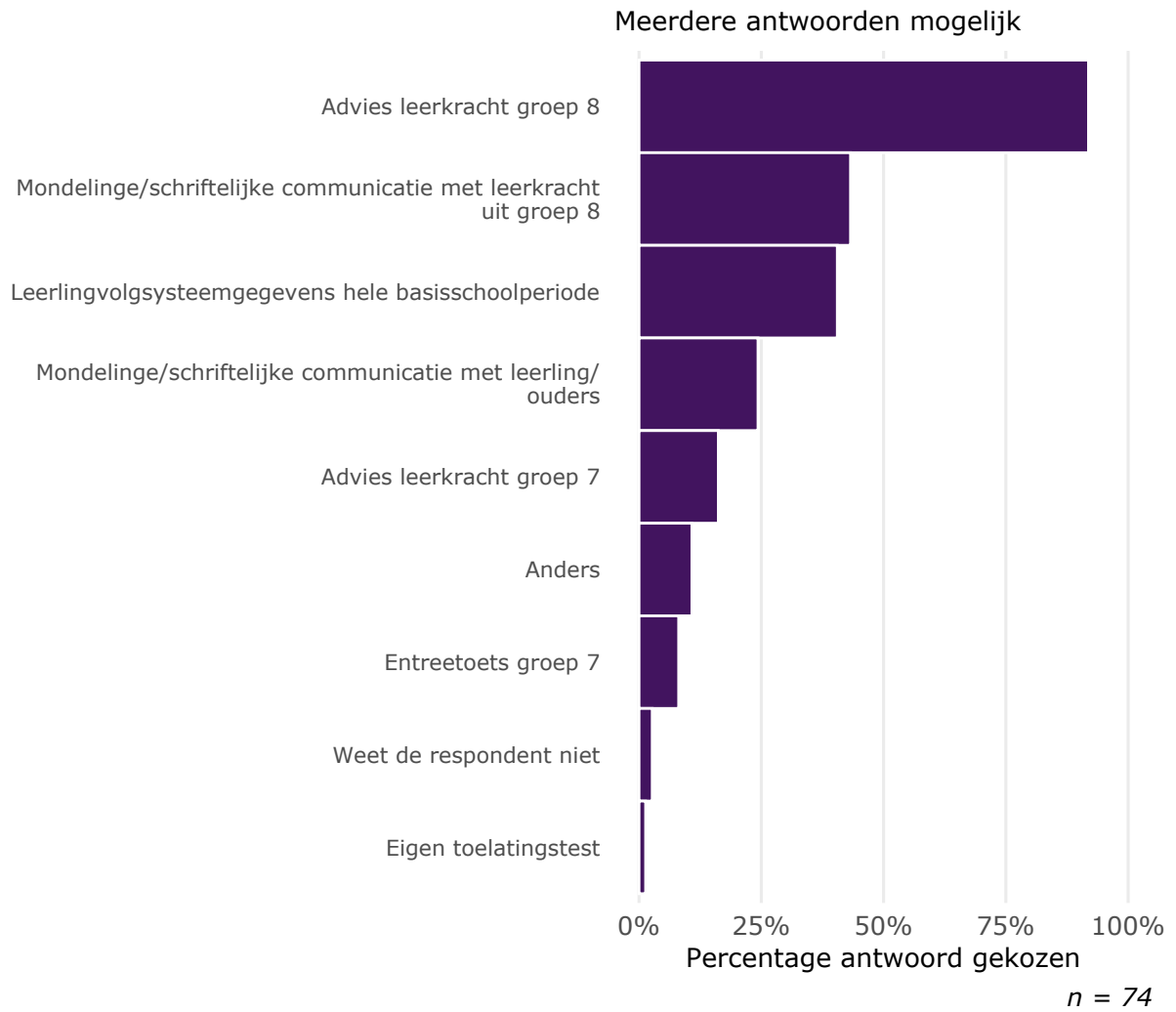

Verwacht de school dat dit schooljaar meer leerlingen dan anders al gedurende het schooljaar in een beter passende brugklas plaats zullen worden?

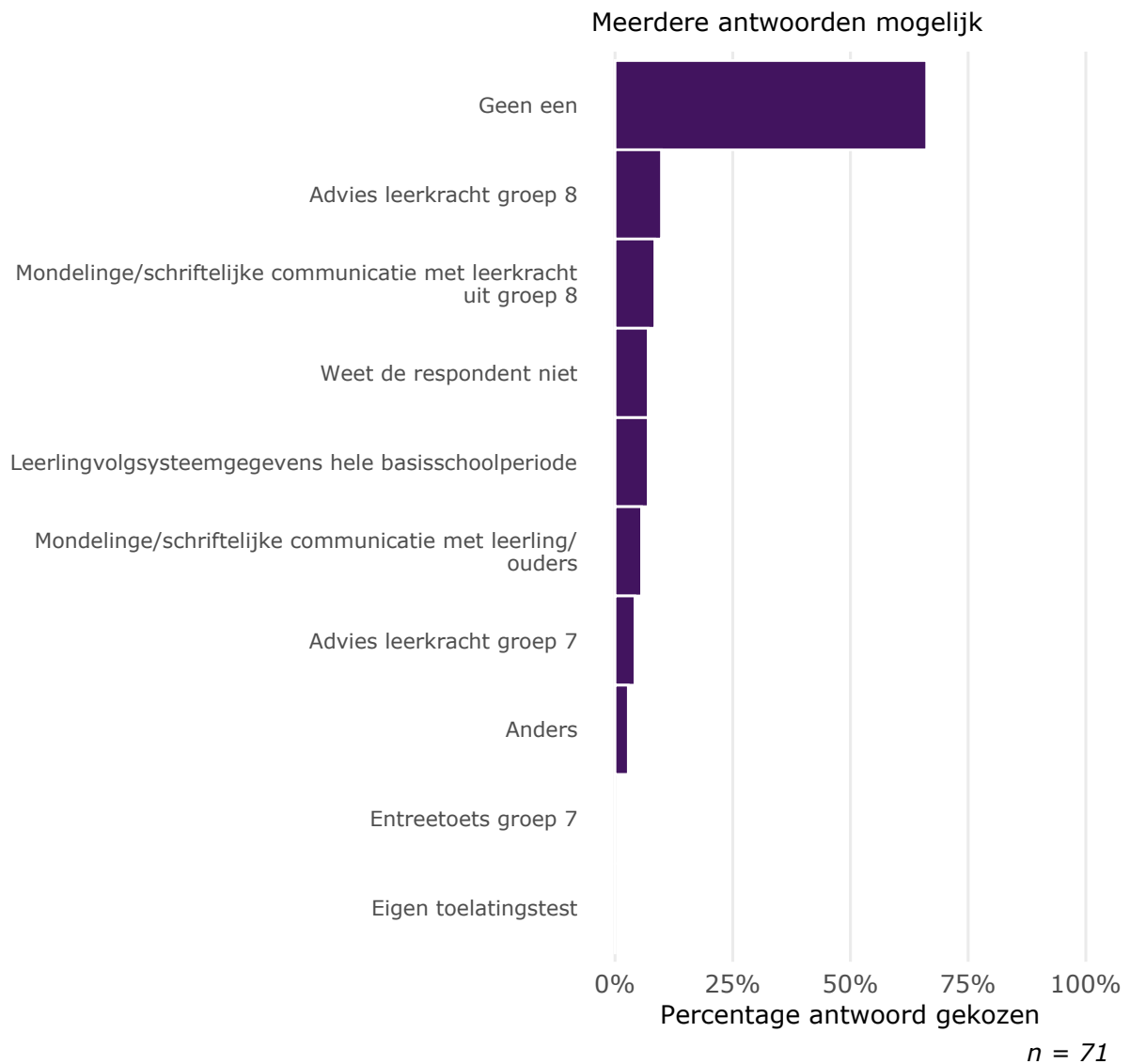

n = 73

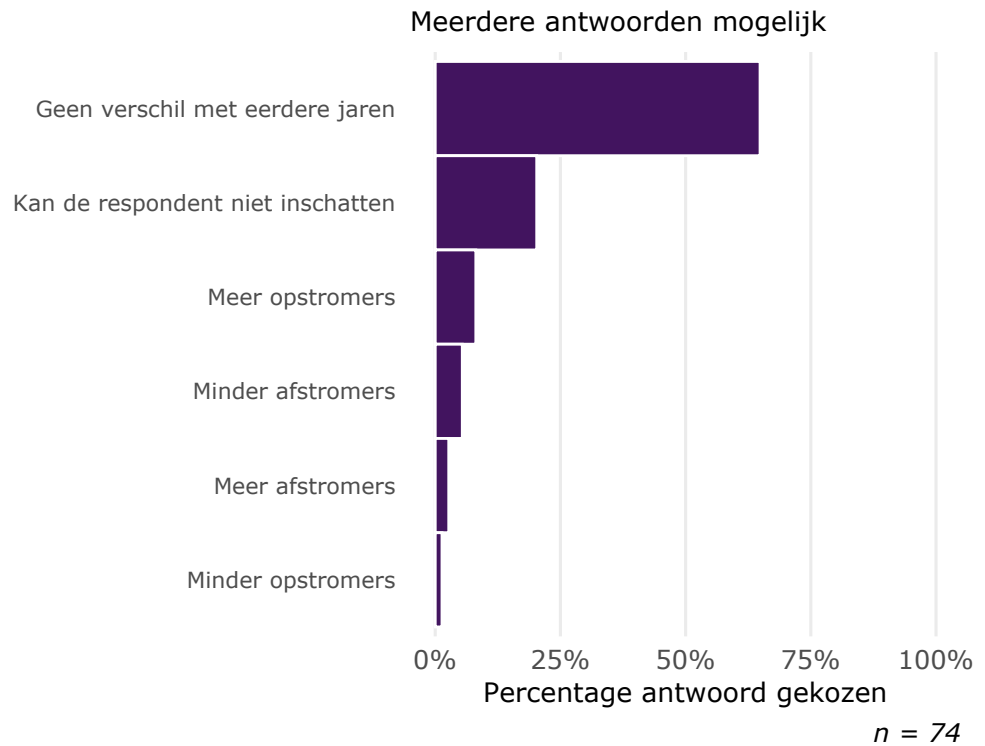
Op basis van welke onderbouwing heeft de school de nieuwe leerlingen van klas 1 in onderwijsniveaus ingedeeld?

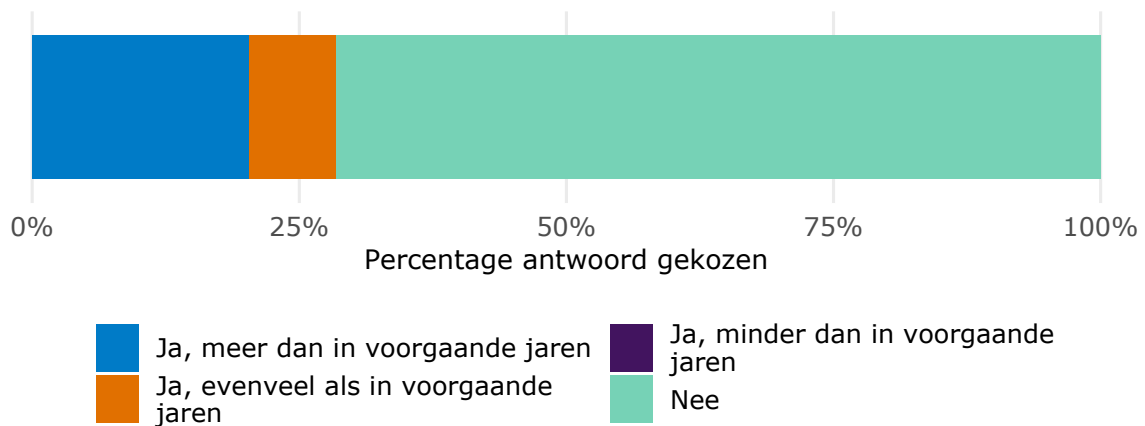
Welke bronnen zou de school zonder de COVID-19-crisis (en met de score op de eindtoets) niet of minder prominent gebruikt hebben voor het indelen van de nieuwe leerlingen van klas 1 in onderwijsniveaus?

Verwacht de school dat in vergelijking met eerdere jaren meer of minder leerlingen uit klas 1 zullen op- of afstromen na het komende schooljaar?

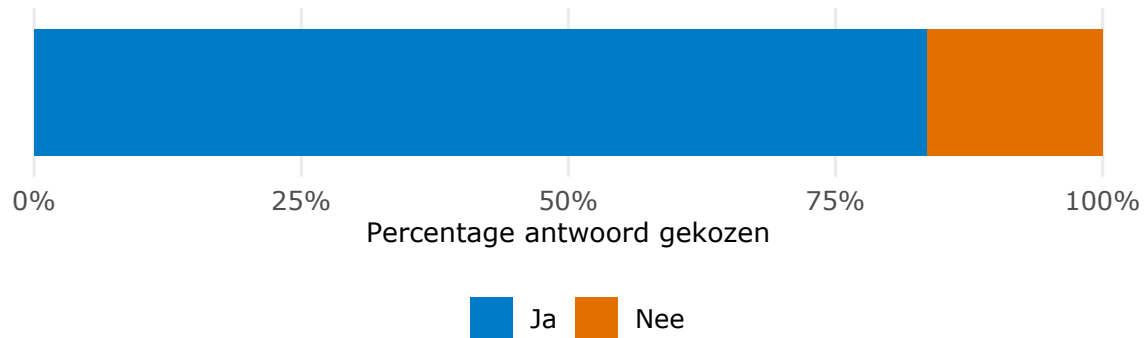
Zijn er leerlingen voorwaardelijk overgegaan na vorig schooljaar?

n = 74

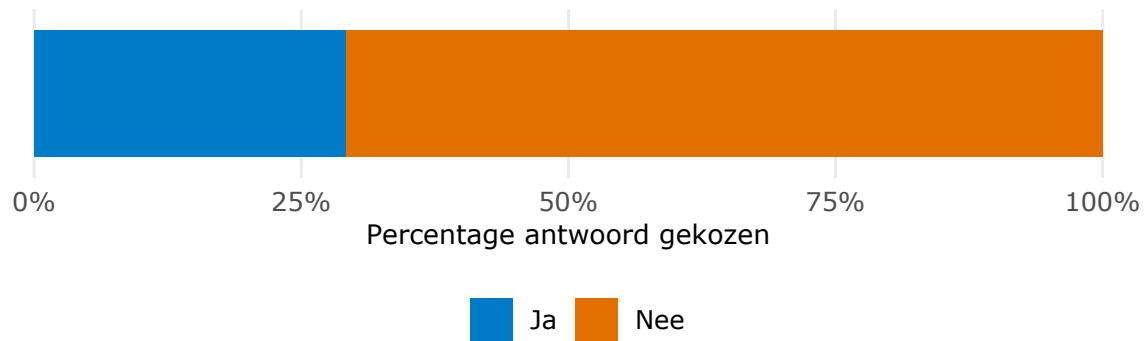
Schoolexamens

Heeft de school het PTA 2019/2020 aangepast vanwege de COVID-19-crisis?

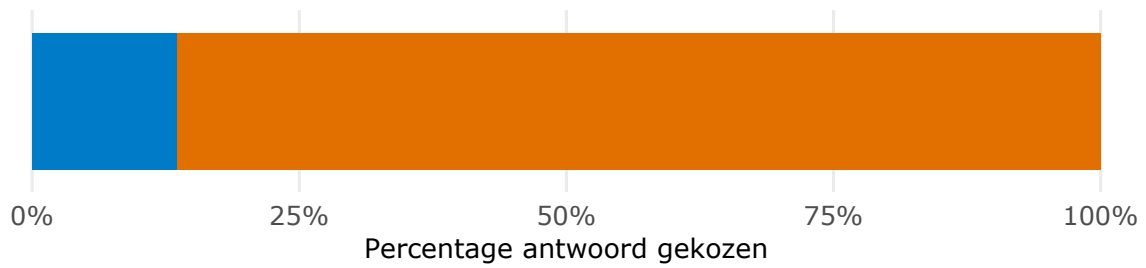
n = 73

Heeft de school het examenreglement 2019/2020 aangepast vanwege de COVID-19-crisis?

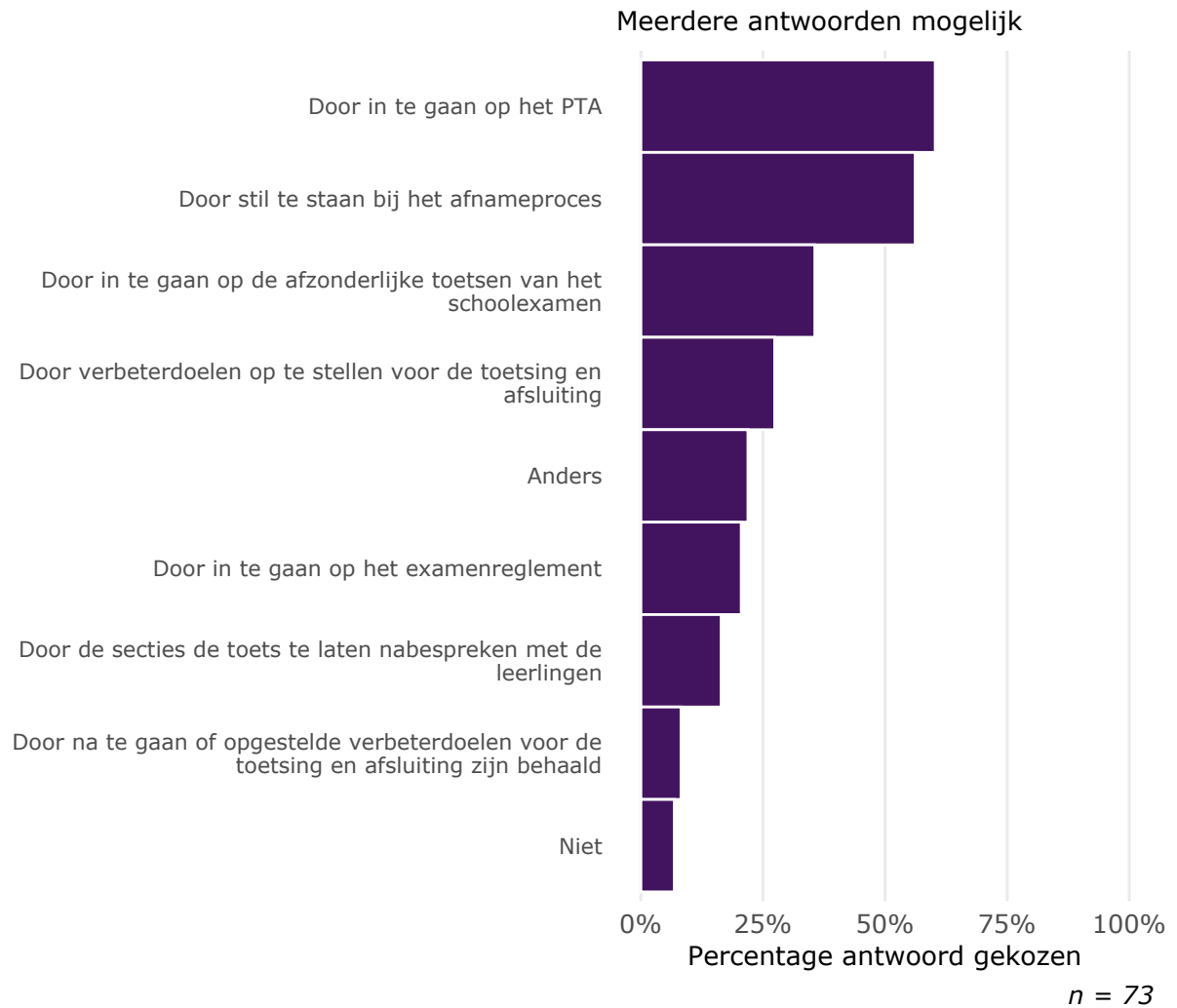
n = 72

Waren op het moment van scholensluiting alle toetsen van het schoolexamen reeds afgenomen (uitgezonderd eventuele herkansingen) of moesten er nog toetsen van het schoolexamen worden afgenomen?

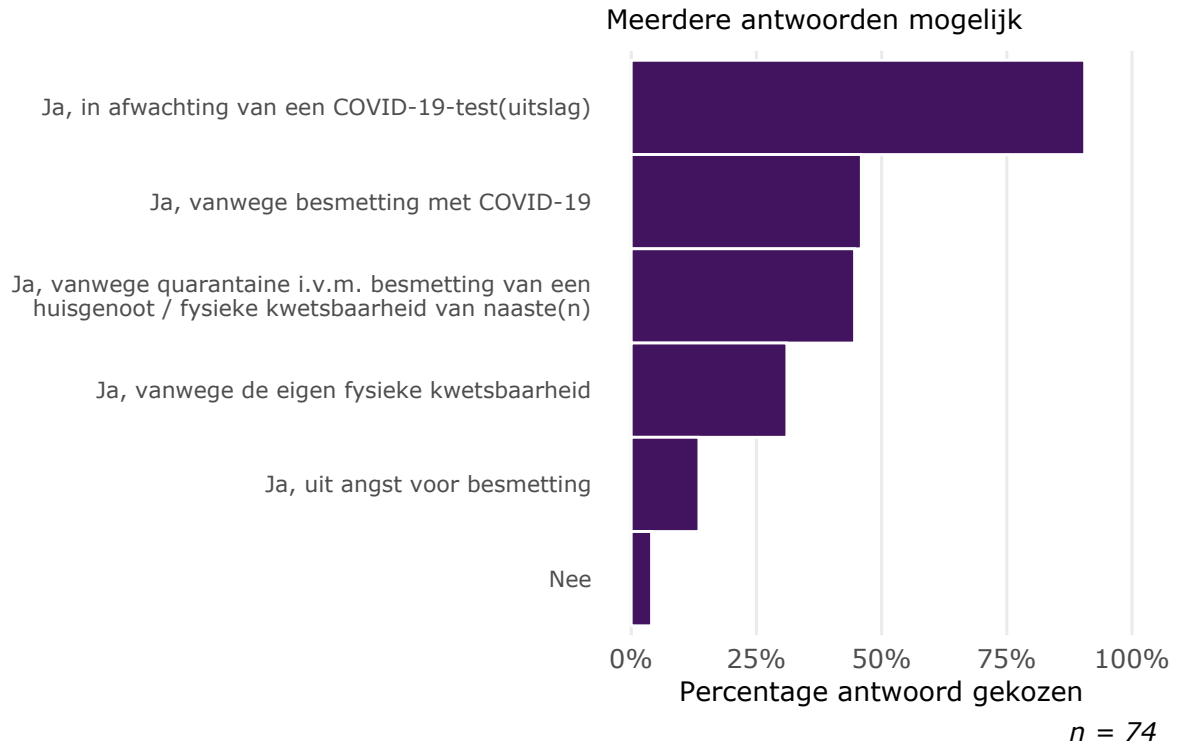
■ Alle se-toetsen waren afgenomen ■ Er moesten nog se-toetsen worden afgenomen

$n = 74$

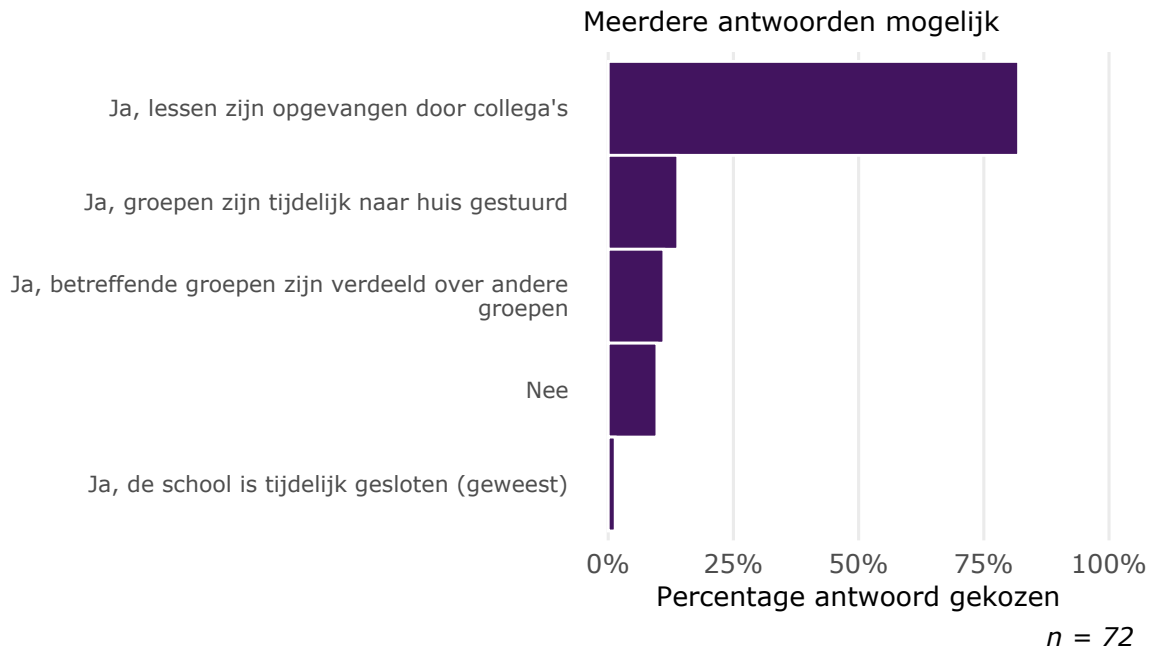
Op welke manier(en) heeft de school vorig schooljaar (2019/2020) de schoolexaminering gevalueerd?

Afwezigheid personeel

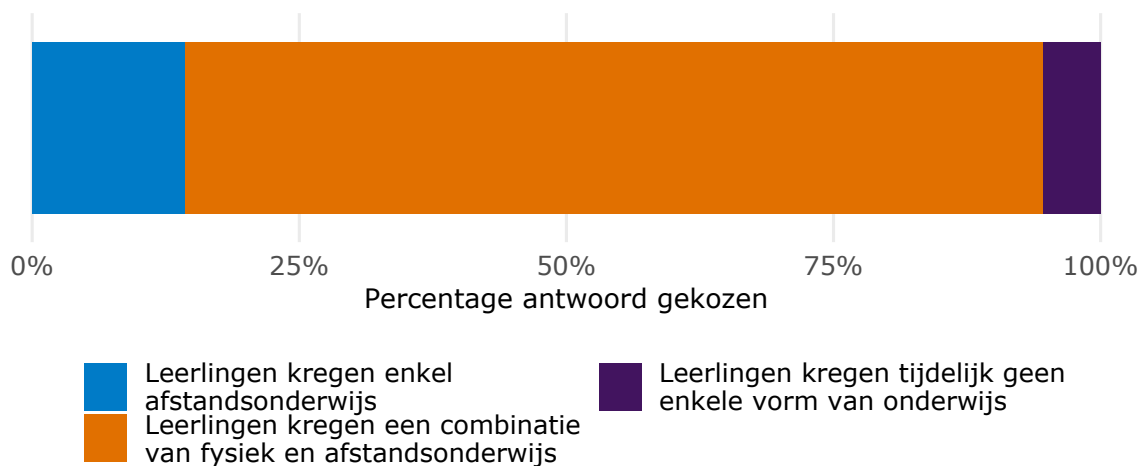
Heeft de school sinds de zomervakantie de situatie meegemaakt dat (voor zover bekend) docenten thuis waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

Heeft de school maatregelen getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

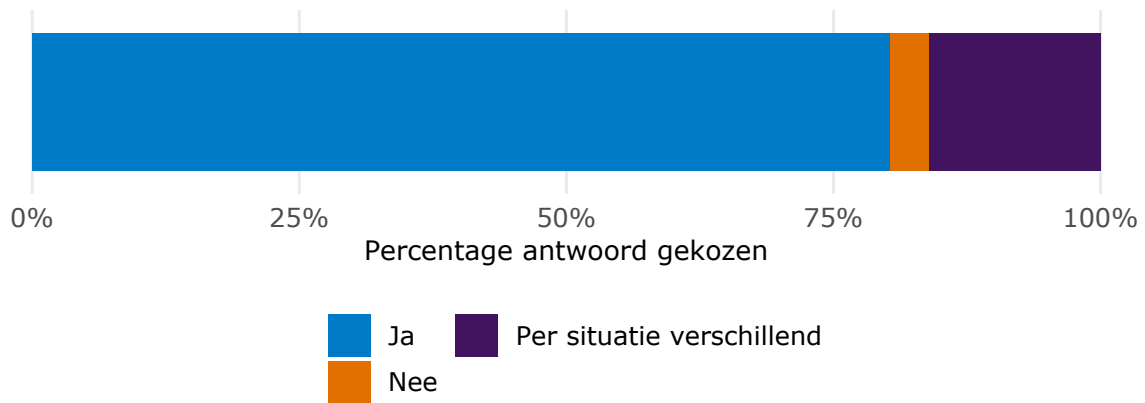

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, hoe vond het onderwijs dan doorgang?

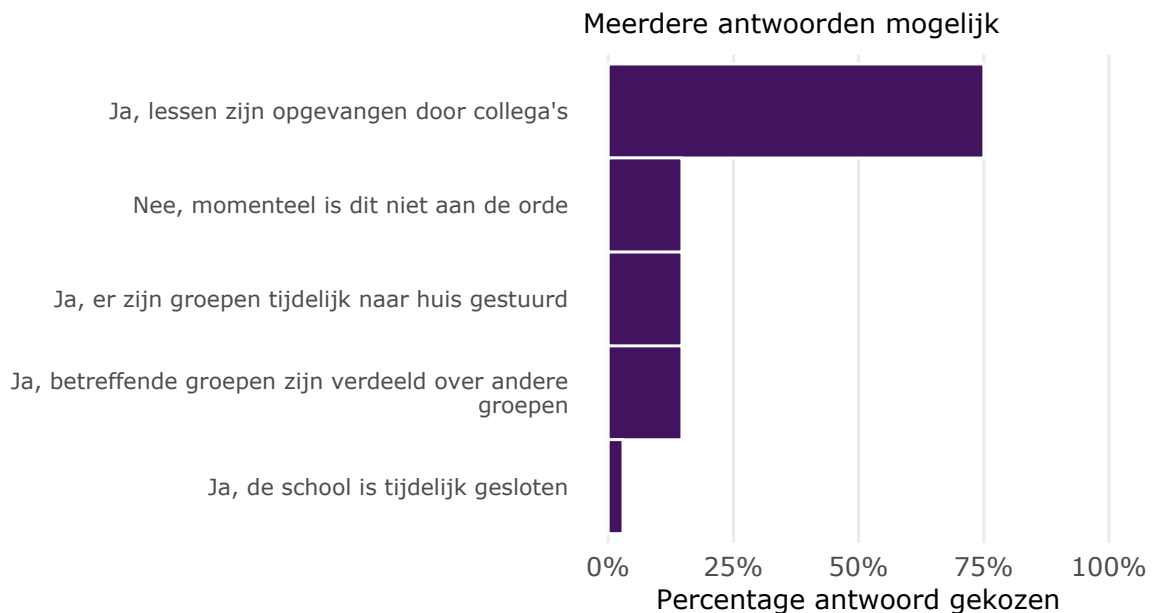
n = 56

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, waren thuiszittende docenten dan betrokken bij het (gedeeltelijke) afstandsonderwijs?

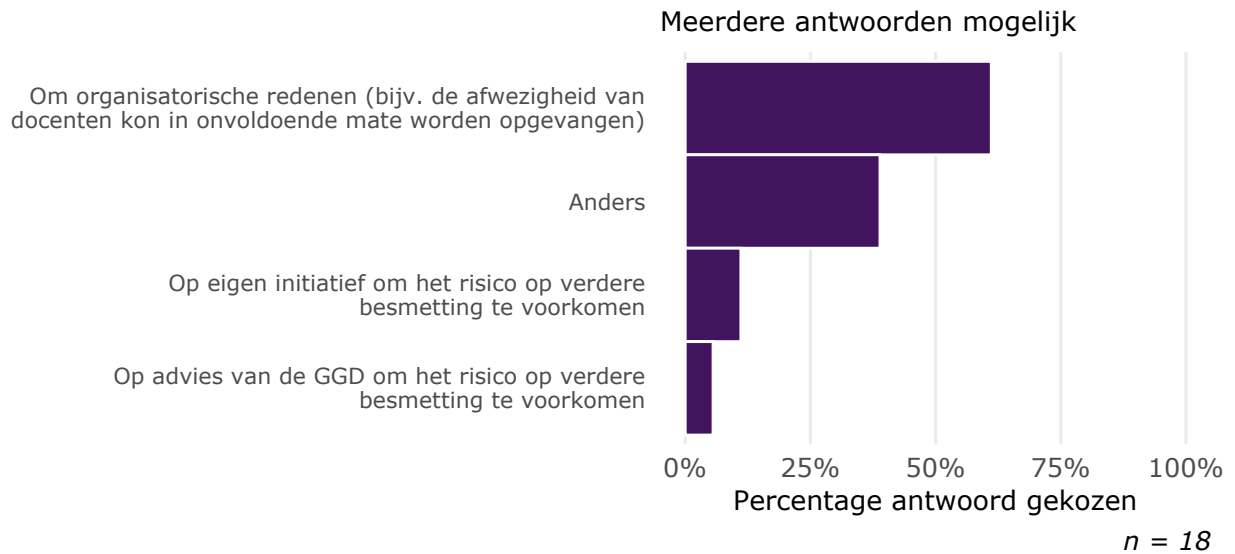

n = 56

Treft de school op dit moment maatregelen omdat er docenten thuis zijn vanwege COVID-19 gerelateerde redenen?

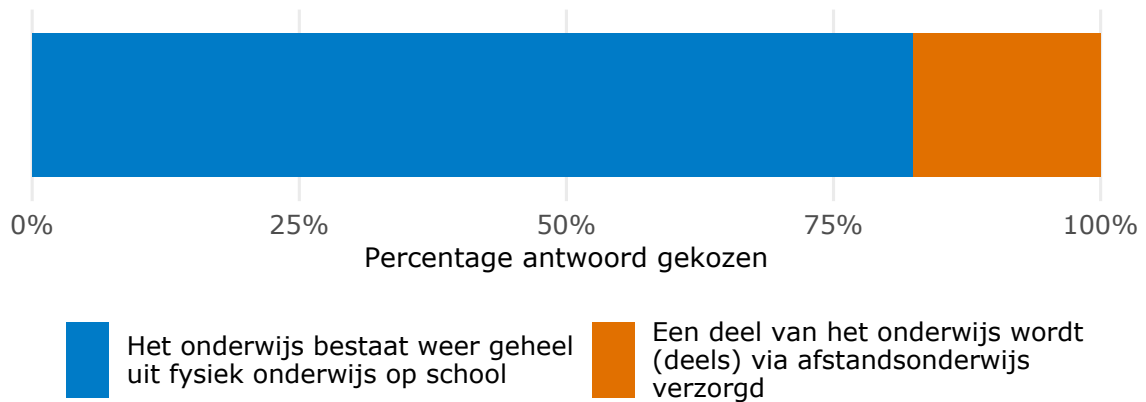
n = 68

Indien groepen tijdelijk naar huis werden gestuurd of de school tijdelijk sloot, waarom werd deze maatregel dan getroffen?

HAVO/VWO

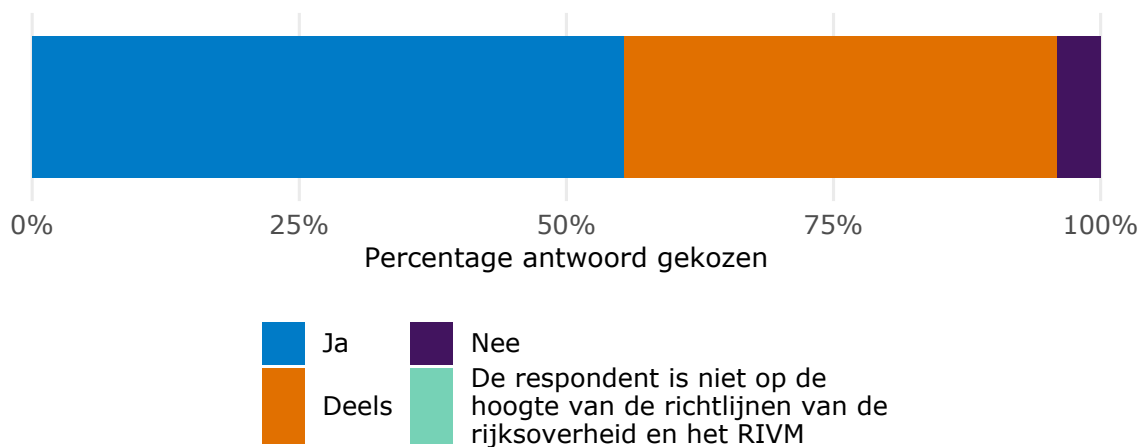
Onderwijsaanbod

Hoe is het onderwijs vanaf de start van het nieuwe schooljaar georganiseerd?

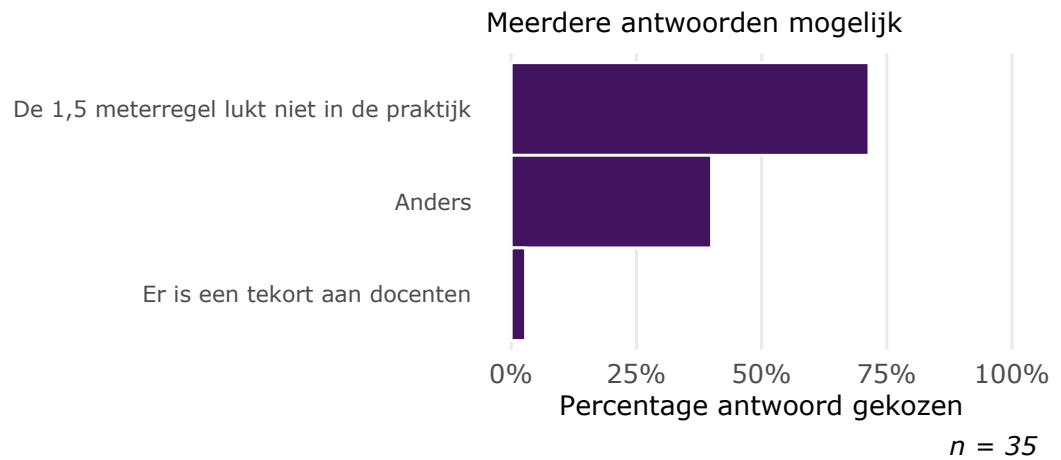
n = 74

Lukt het om het fysieke onderwijs zó te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

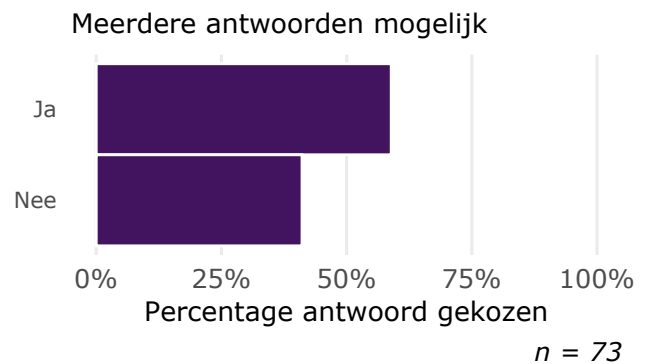

n = 74

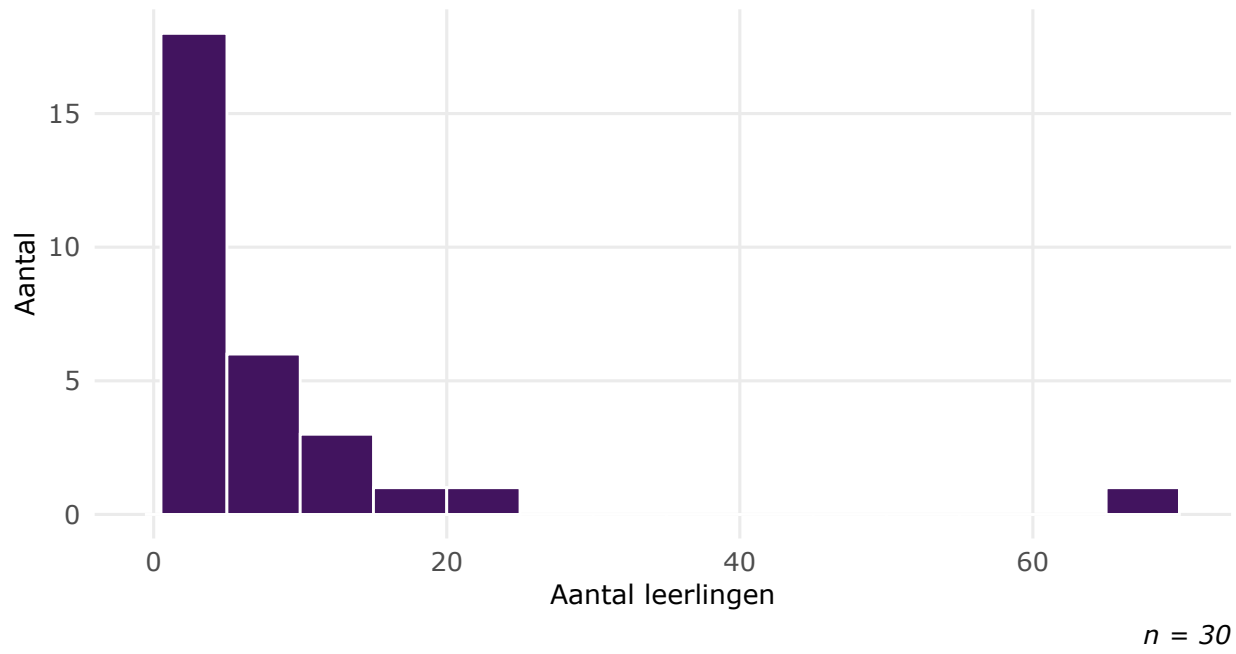
Wat is of zijn de redenen waarom het niet (helemaal) lukt om het fysieke onderwijs zo te organiseren dat het in lijn is met de richtlijnen van de rijksoverheid en het RIVM?

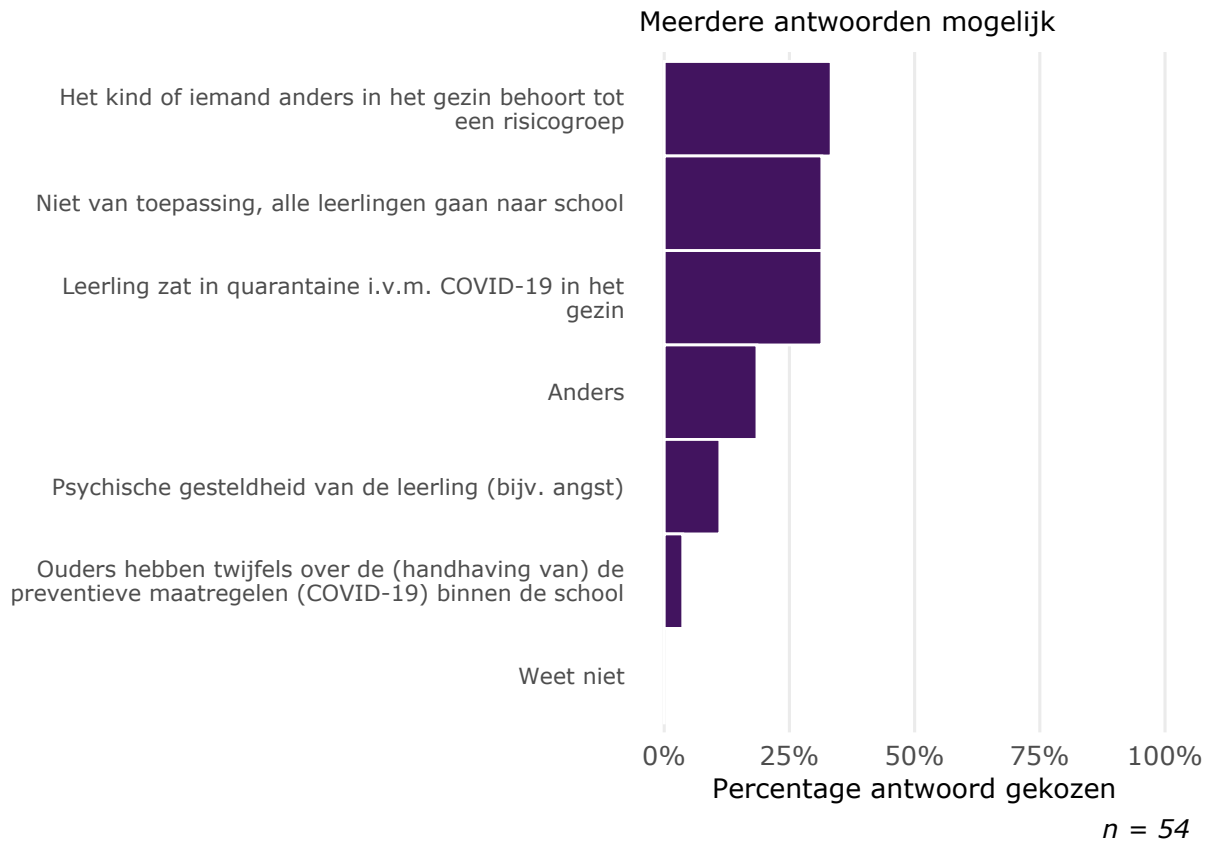
Zijn alle leerlingen weer naar school gekomen na de zomervakantie?

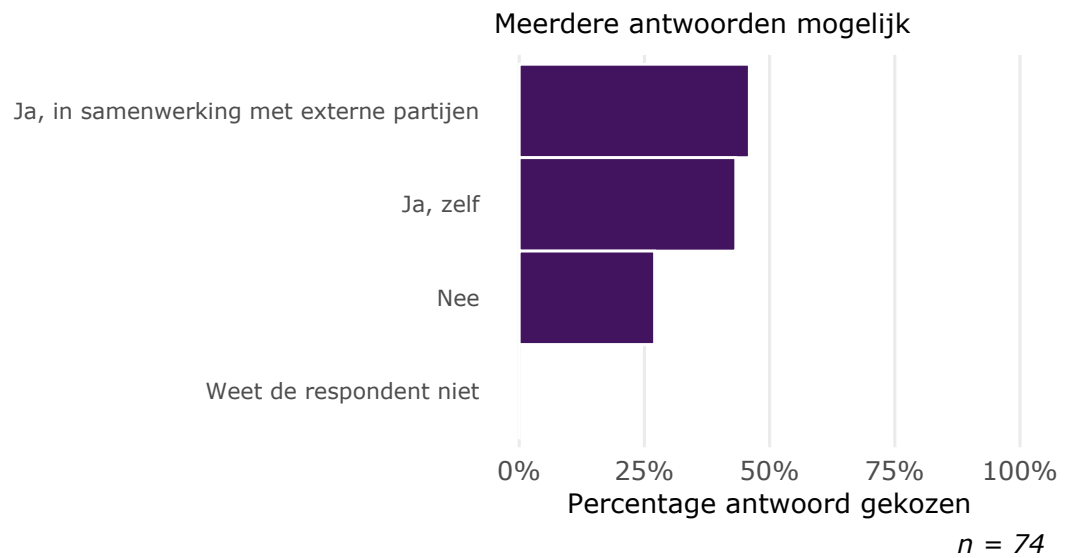
Hoeveel leerlingen zijn niet meer naar school gekomen na de zomervakantie?

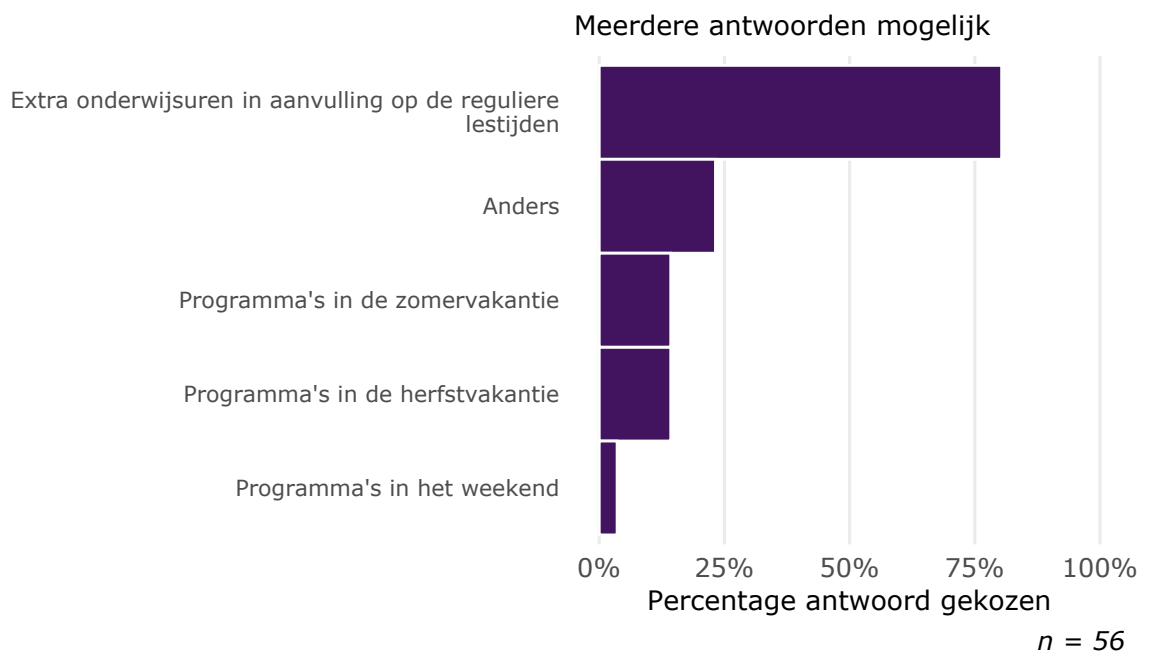
Als er leerlingen zijn geweest die niet weer naar school zijn gekomen na de zomervakantie, wat zijn hiervoor de redenen?

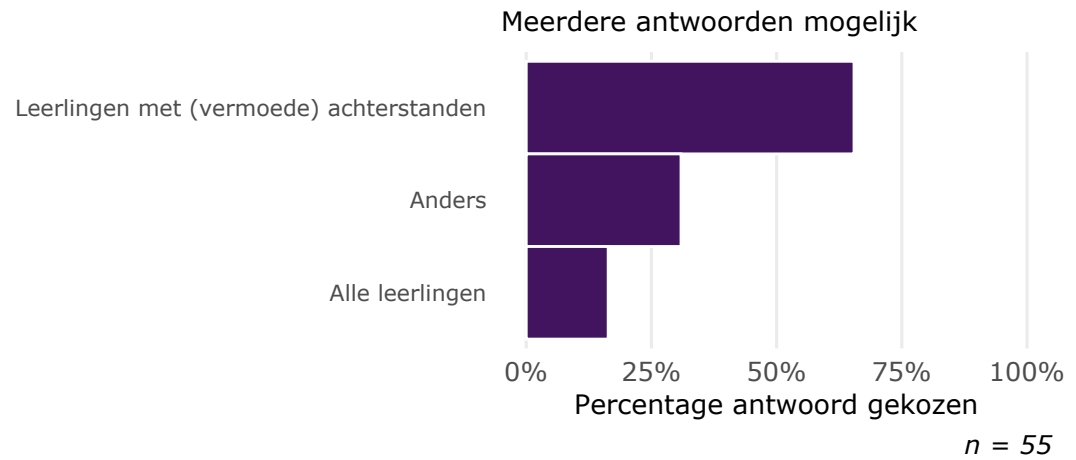
Heeft de school zelf of in samenwerking met andere partijen (bijv. bijlesinstituten) onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd (inclusief in de zomervakantie) of gaat de school dit organiseren?

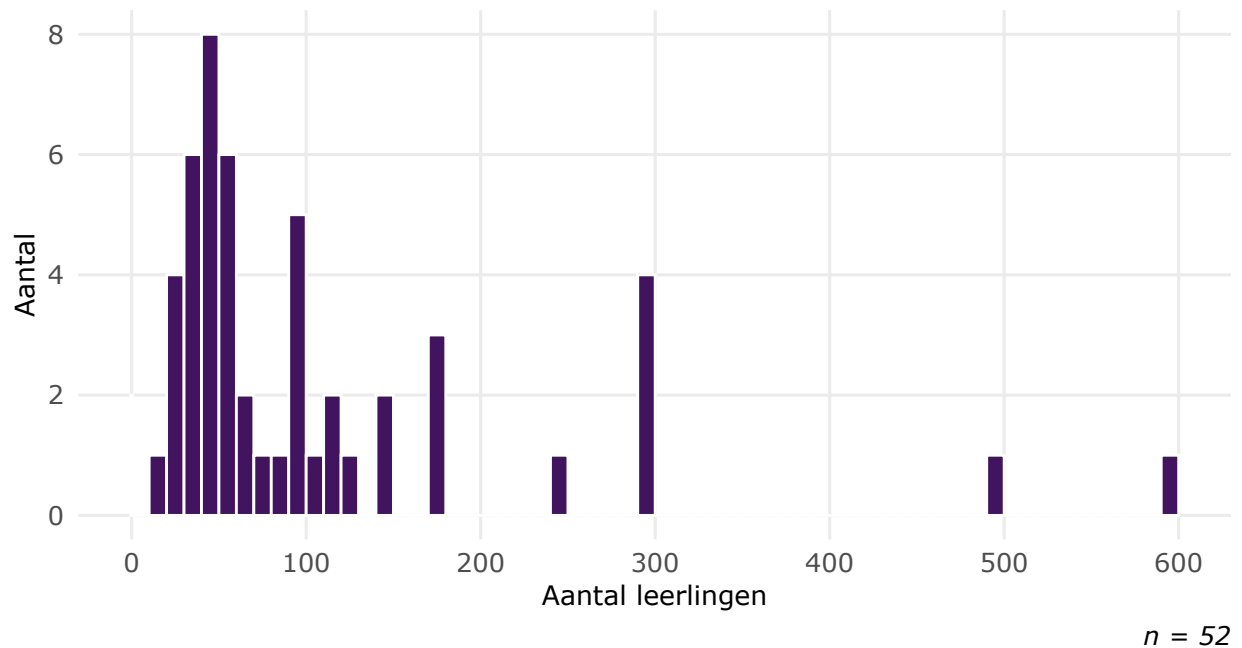
Wat voor onderwijs buiten de reguliere lestijden heeft de school georganiseerd of gaat de school organiseren?

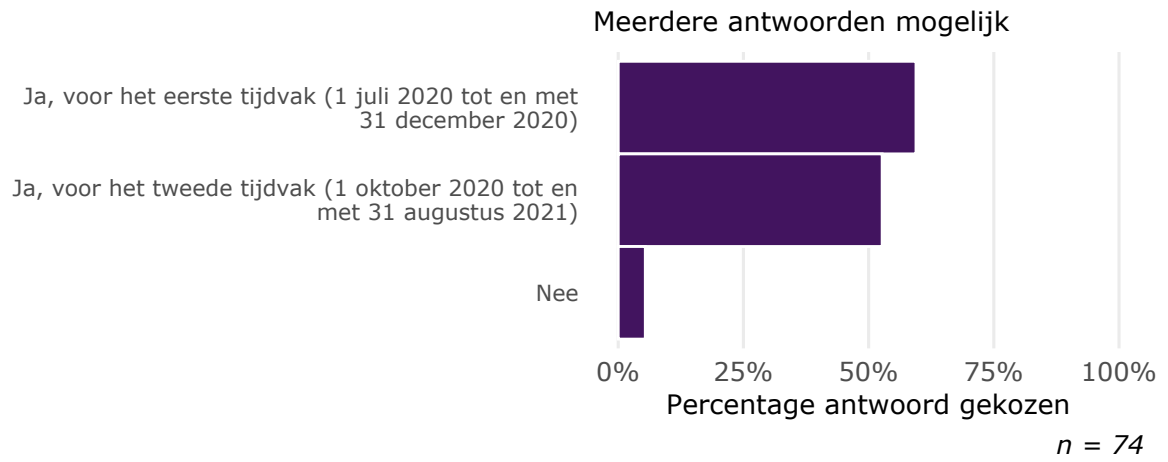
Voor welke leerlingen heeft de school dit onderwijs buiten de reguliere lestijden georganiseerd?

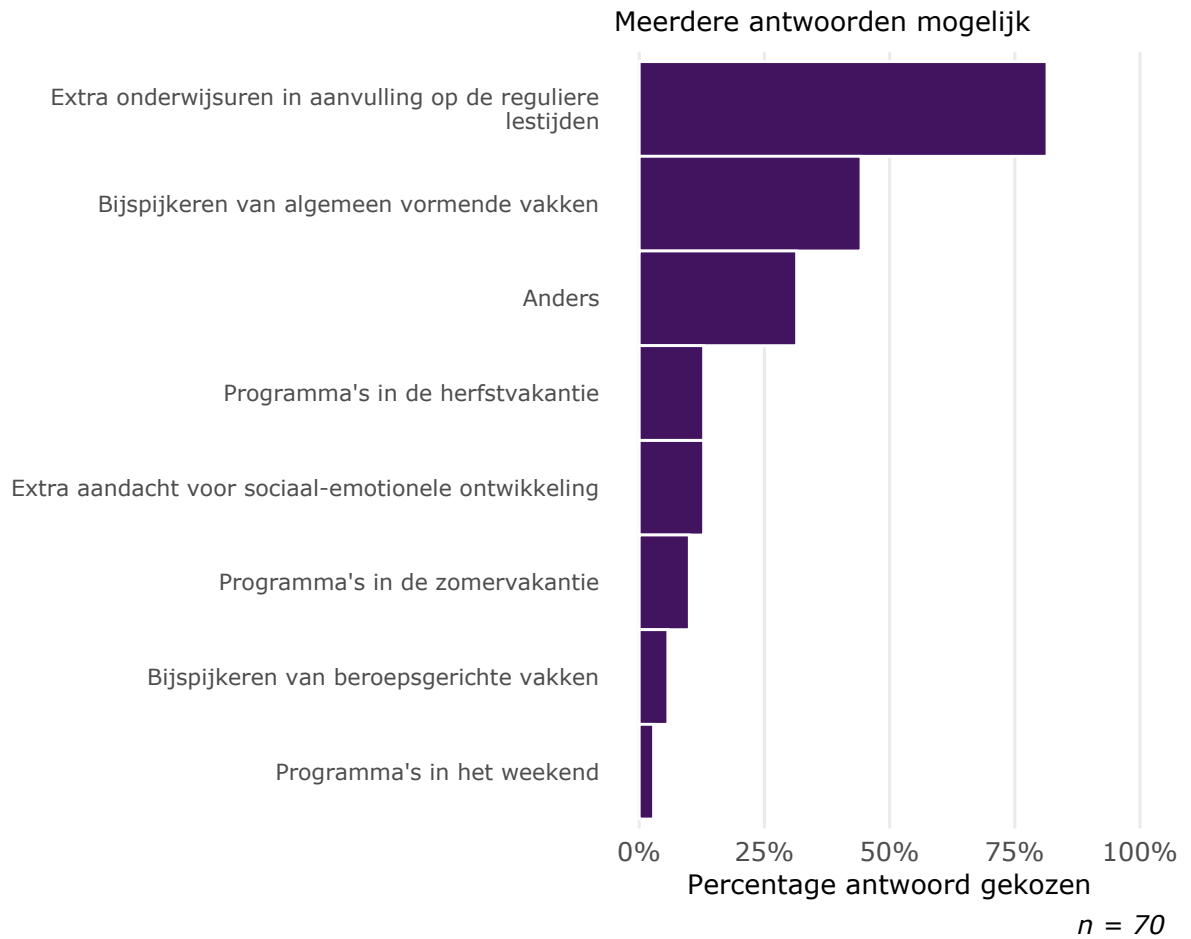
Hoeveel leerlingen hebben meegedaan aan dit onderwijs buiten de reguliere lestijden of verwacht de school dat er mee zullen doen?

Heeft de school een beroep gedaan op de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021?

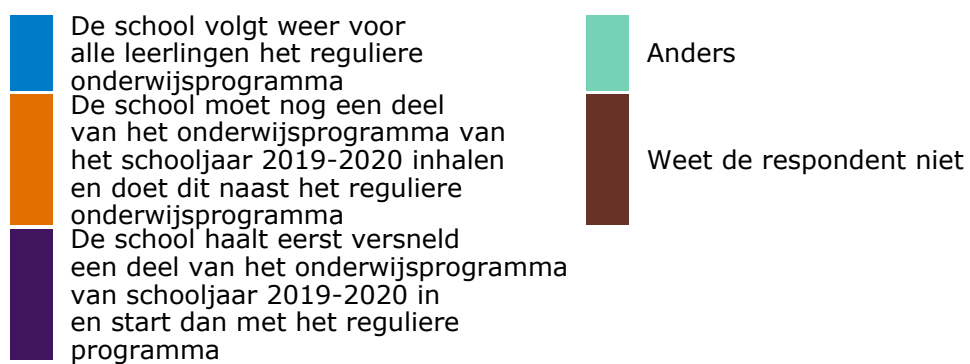
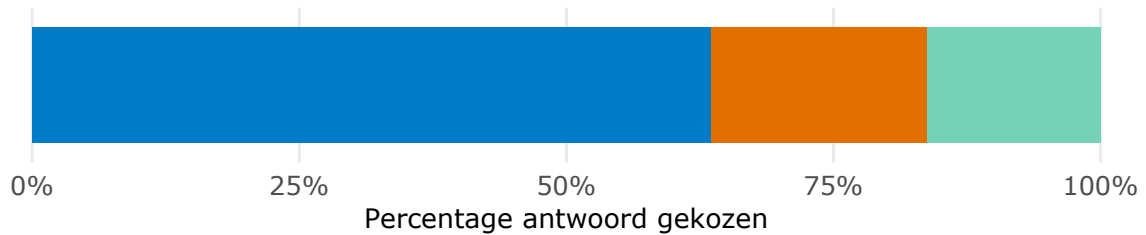

Waarvoor heeft de school de aangevraagde subsidie ingezet?

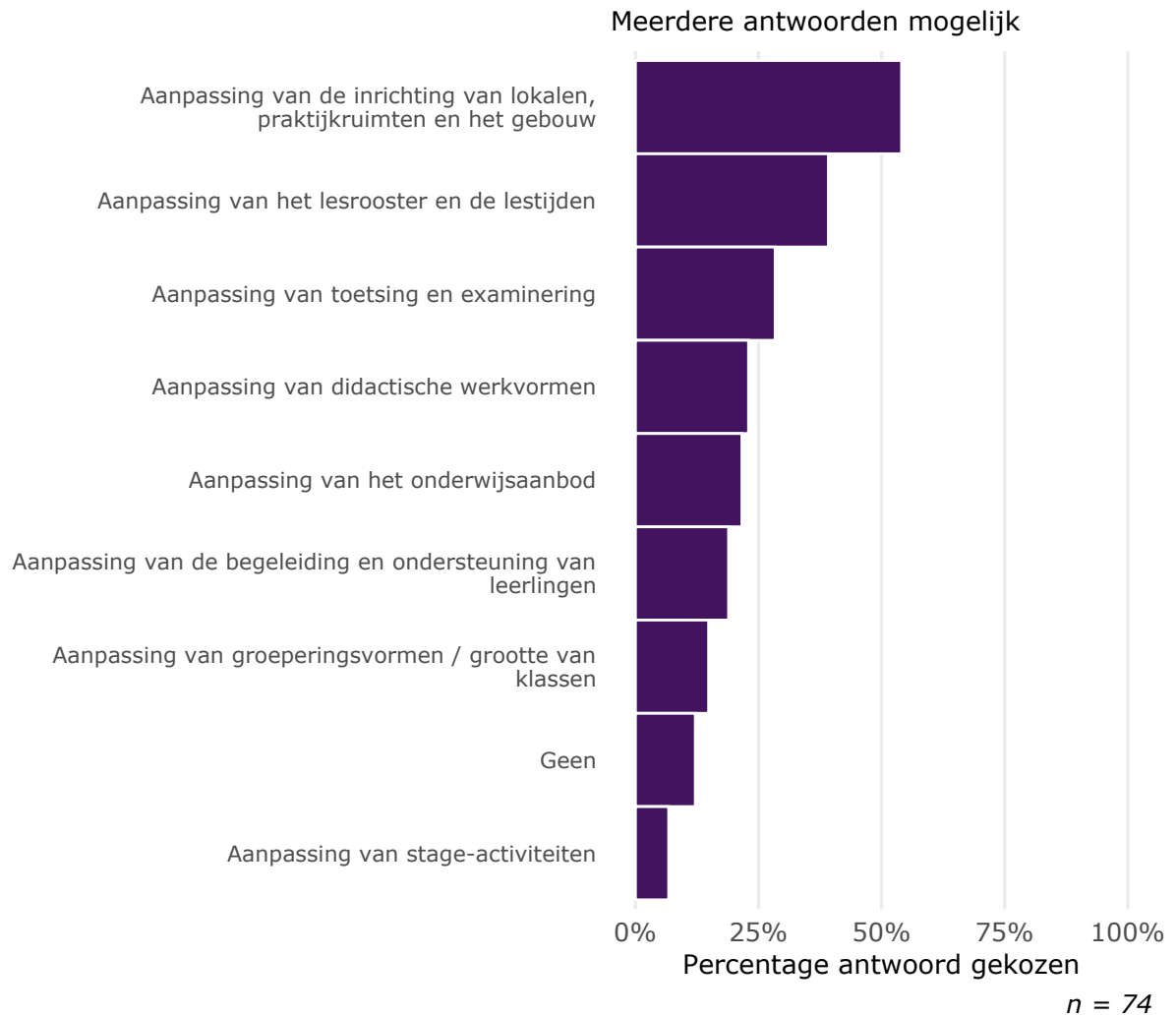
Onderwijsinhoud

Hoe wordt op dit moment (sinds de start van het nieuwe schooljaar) het onderwijs vormgegeven?

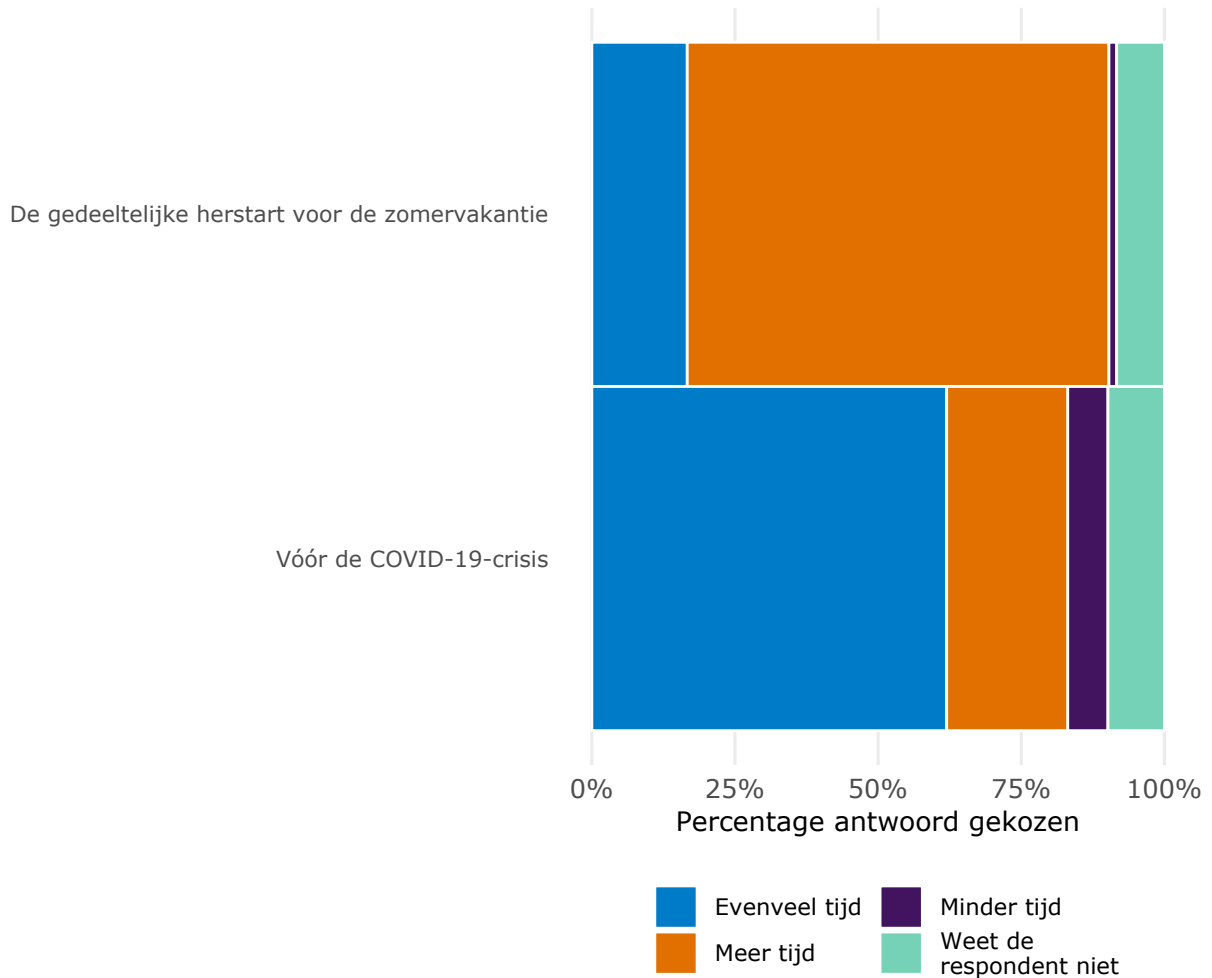
n = 74

Welke invloed heeft de COVID-19-crisis gehad op de inrichting van het onderwijs in het schooljaar 2020/2021?

Onderwijstijd

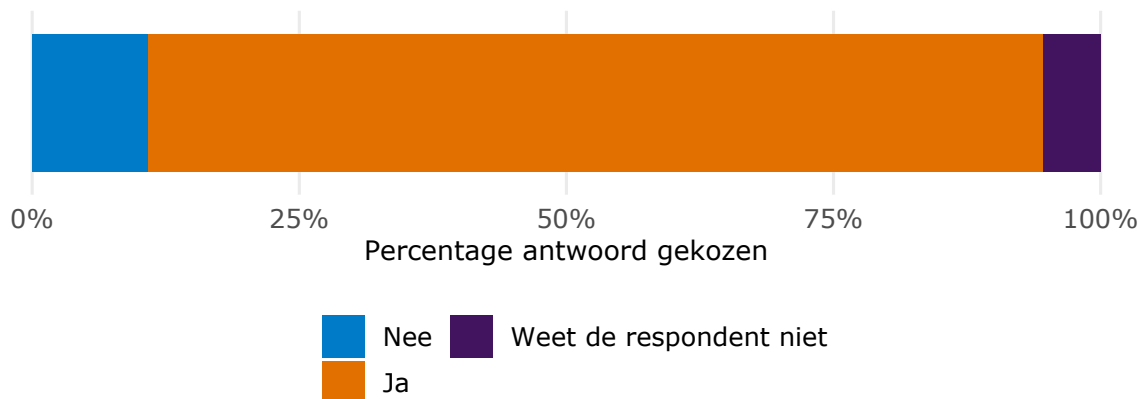
Hoeveel tijd besteden de leerlingen gemiddeld aan het onderwijs in het schooljaar 2020/2021, in vergelijking met..

n = 72

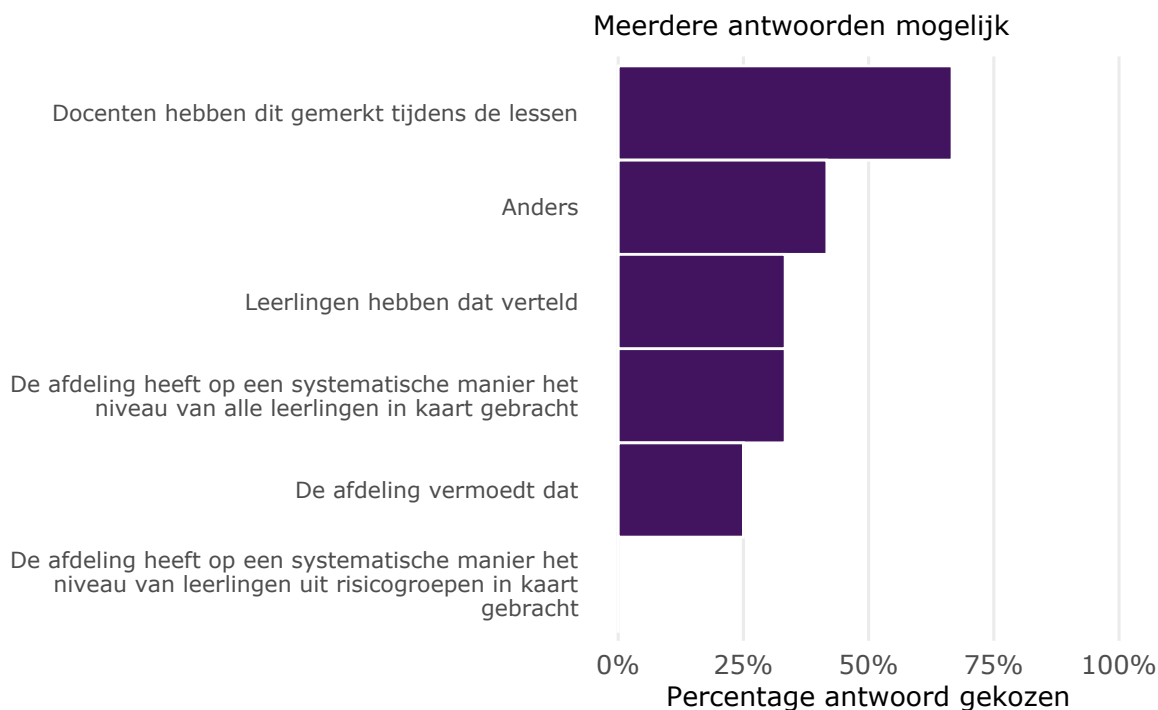
Achterstanden

Hebben de leerlingen gemiddeld achterstanden opgelopen tijdens de COVID-19-crisis?

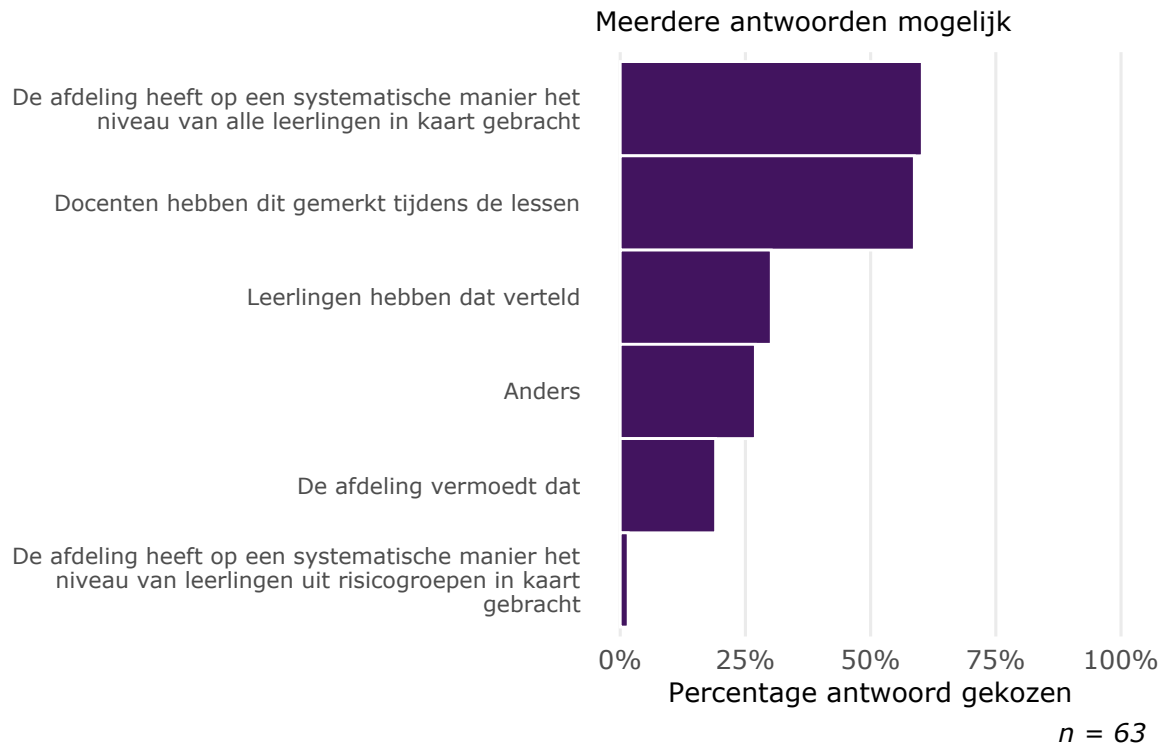
n = 74

Hoe weet de school dat leerlingen geen achterstanden hebben opgelopen?

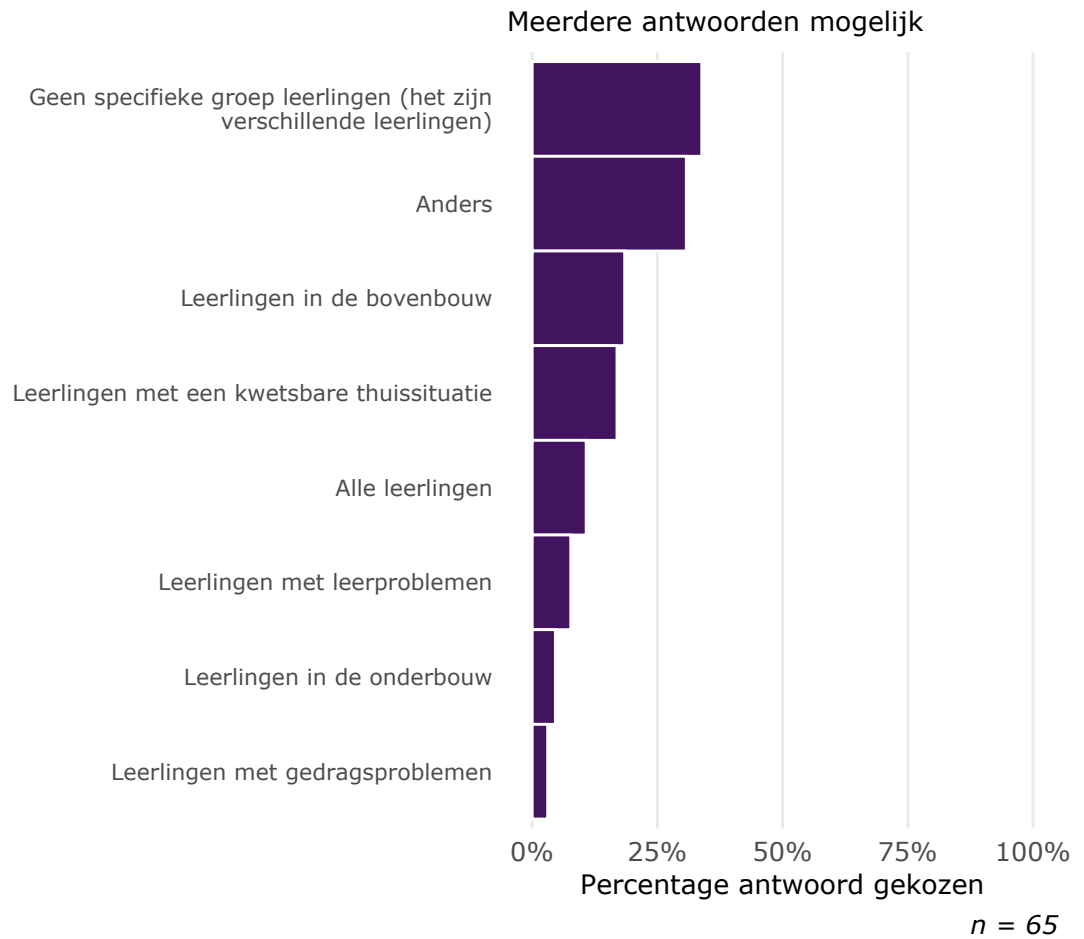

n = 12

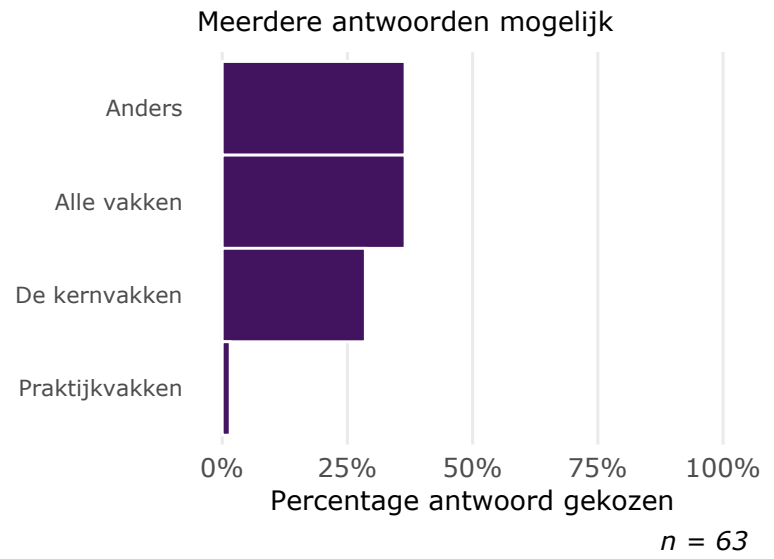
Hoe weet de school dat leerlingen achterstanden hebben opgelopen?

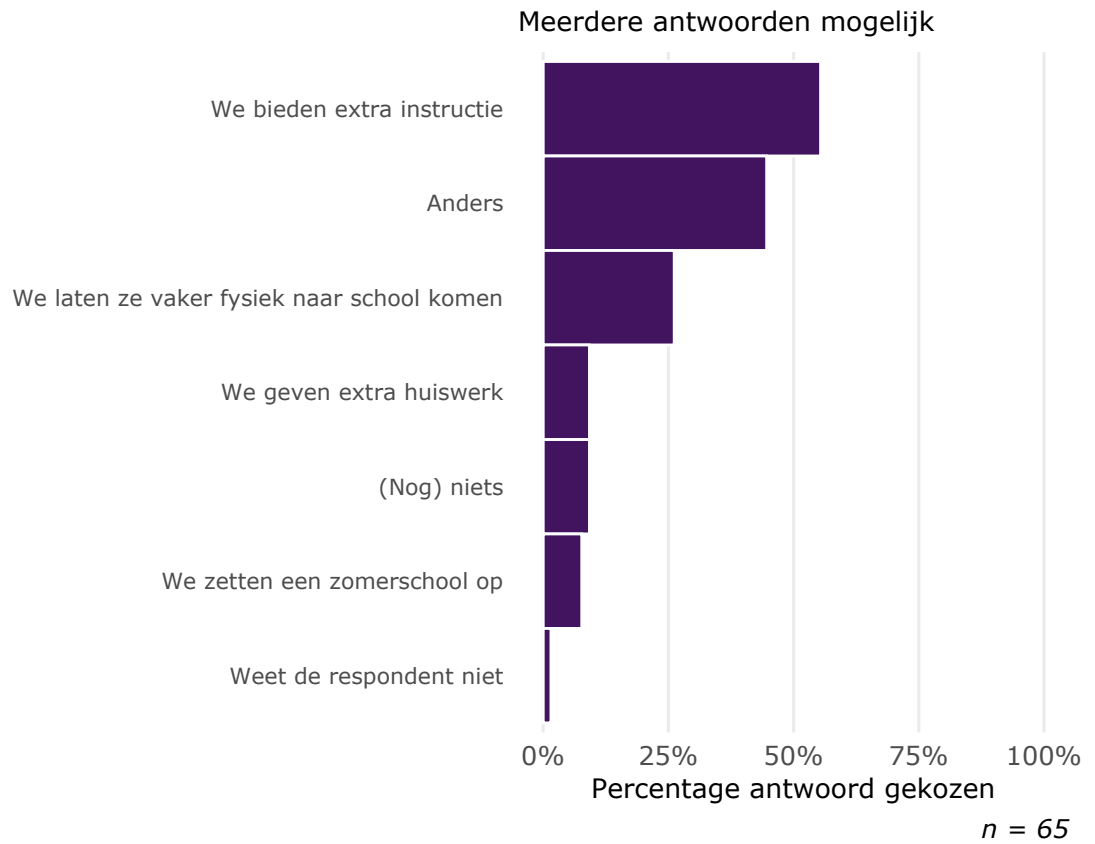
Welke specifieke groepen leerlingen hebben achterstanden opgelopen?

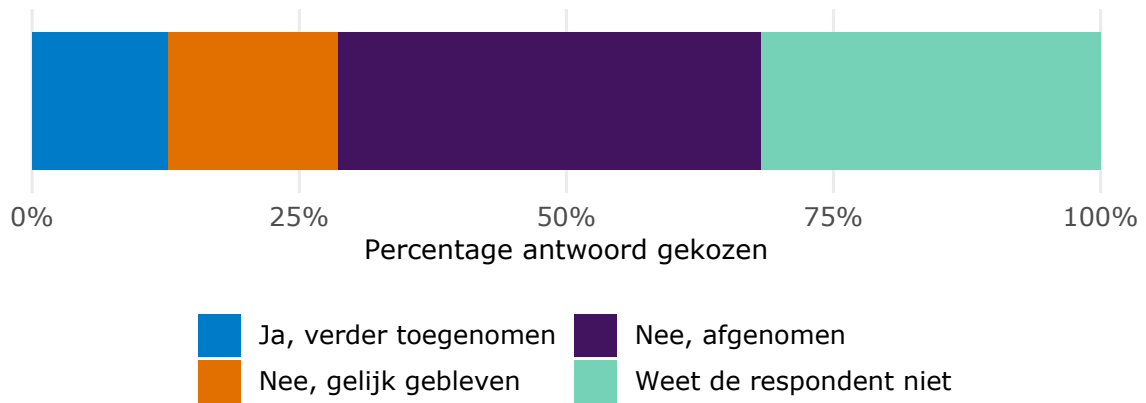
Bij welke vakken hebben de leerlingen achterstanden opgelopen?

Wat deed/doet de school gedurende en/of na de zomervakantie om de achterstanden weg te werken?

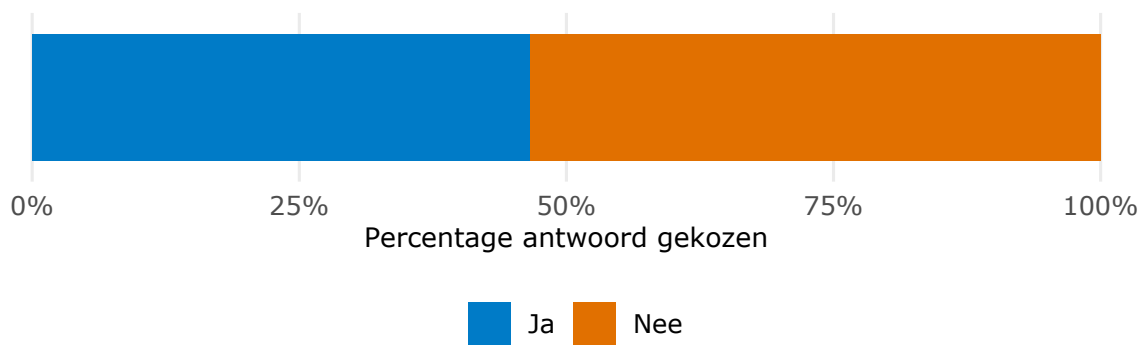

Zijn de eerder door de school geconstateerde achterstanden sinds de start van dit schooljaar verder toegenomen?

n = 63

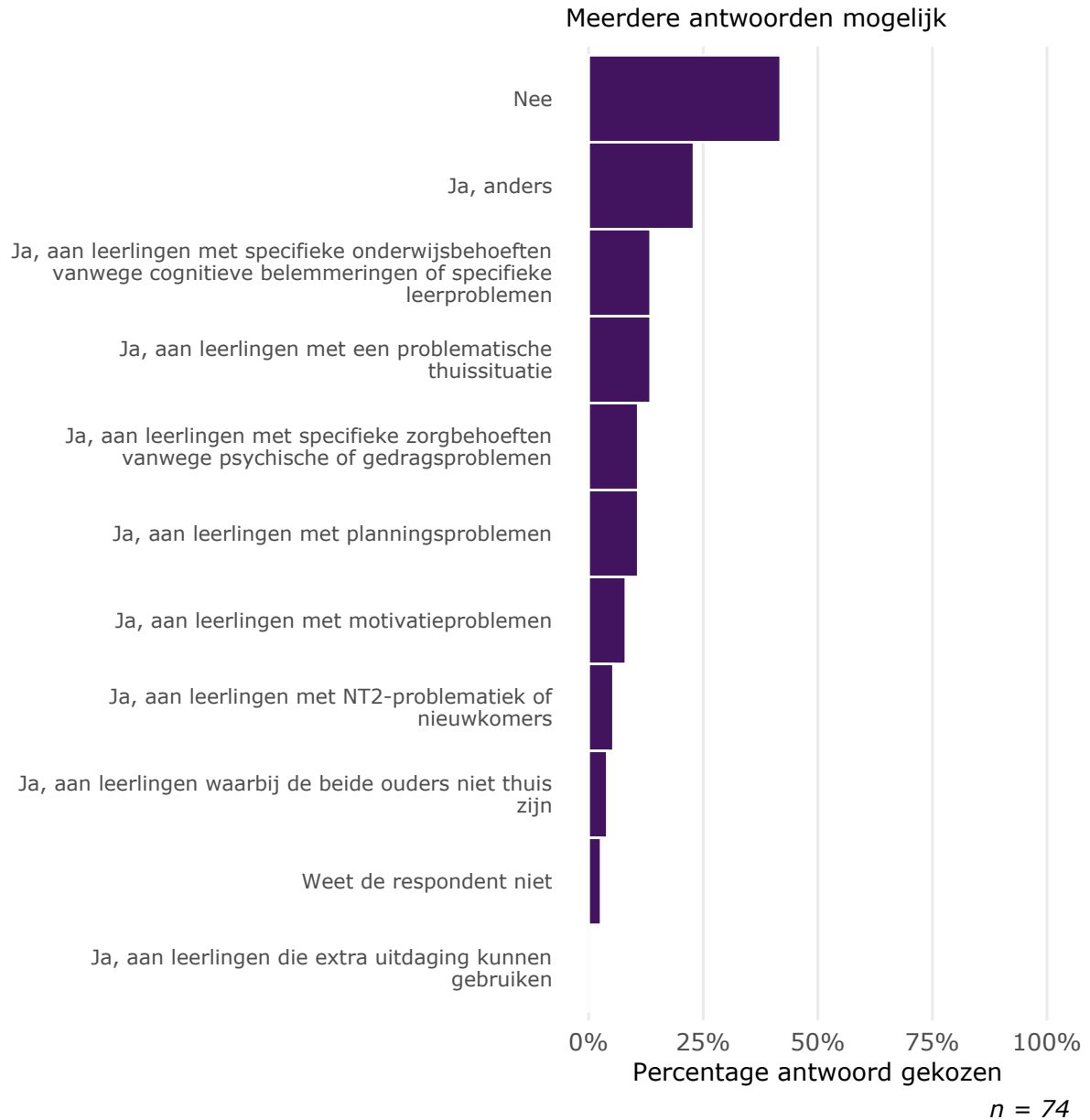
Past de school als het gaat om leertijd (zowel aantal uren als de invulling daarvan) maatwerk toe voor verschillende (groepen) leerlingen?

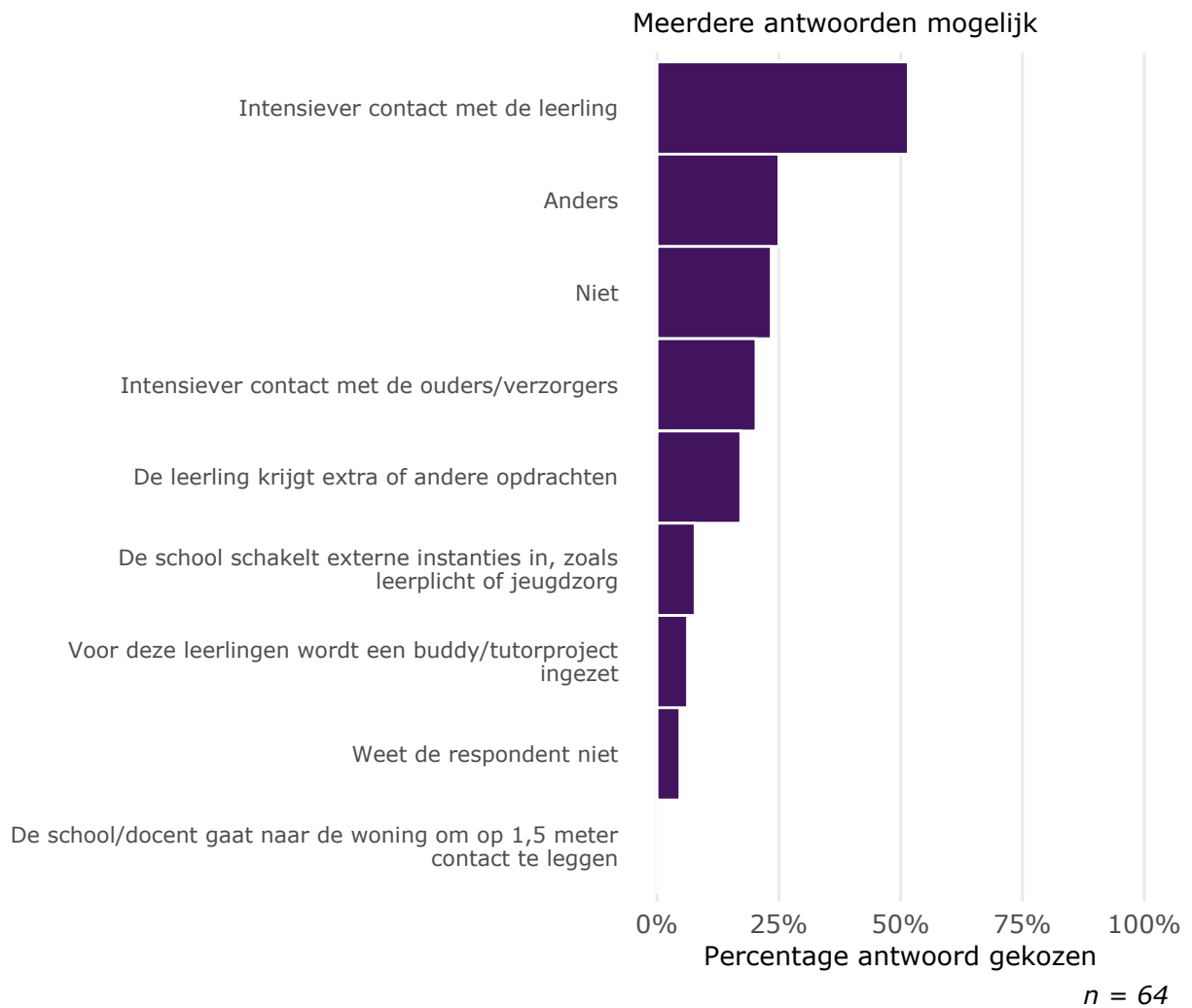

n = 73

Specifieke groepen

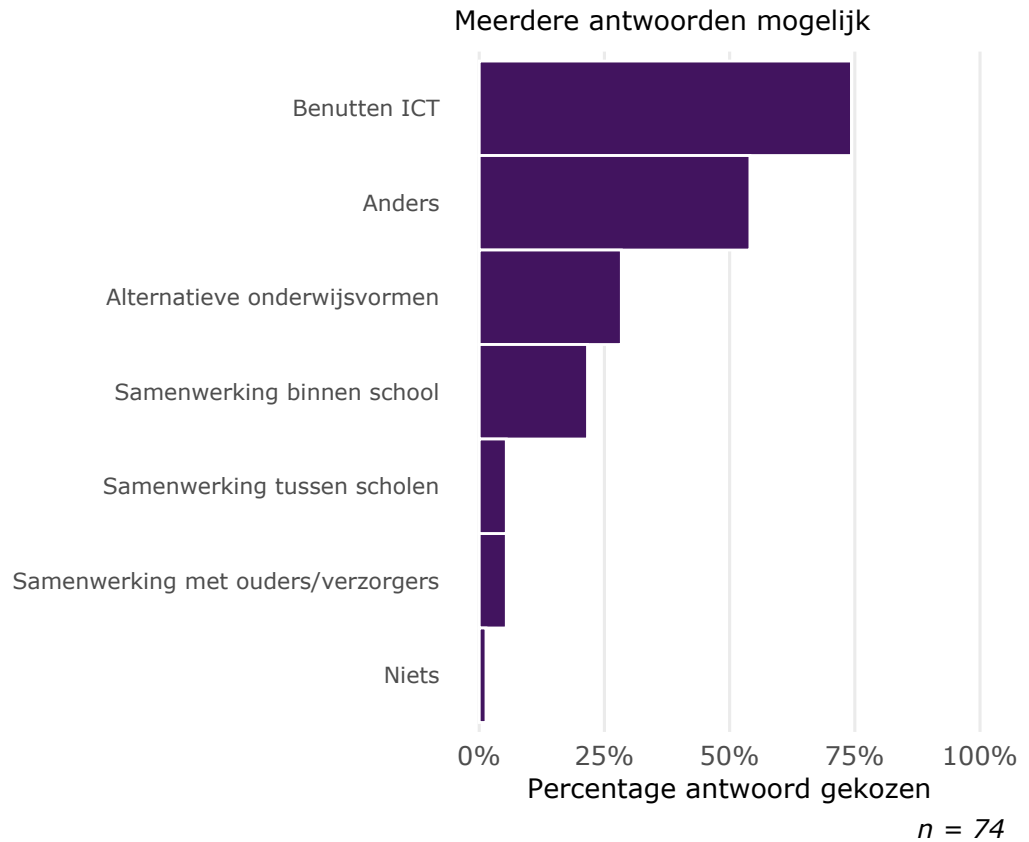
Geven docenten in de periode na de zomervakantie 2020 extra aandacht aan specifieke groepen leerlingen?

Hoe probeert de school deze leerlingen extra te ondersteunen?

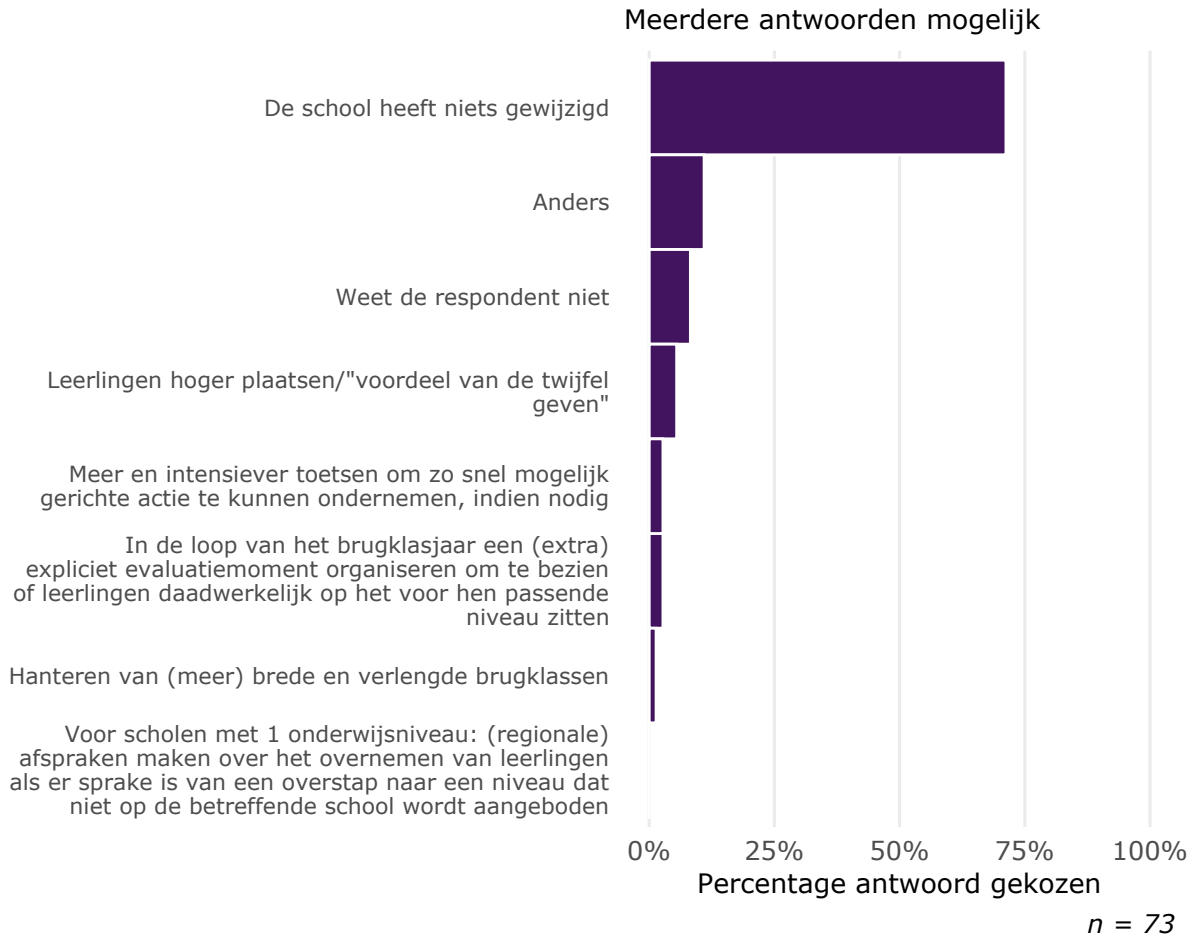
Verworvenheden

Wat heeft de school nu de situatie weer 'genormaliseerd' is behouden uit de COVID-19-crisis?

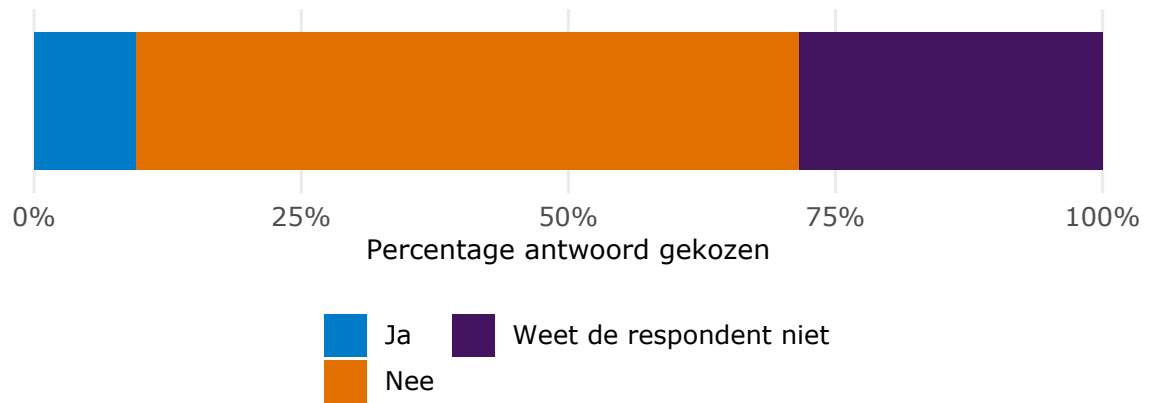

Plaatsing en begeleiding

Wat heeft de school gewijzigd aan de plaatsingsprocedure voor leerjaar 1 om het gemis van de eindtoets te ondervangen?

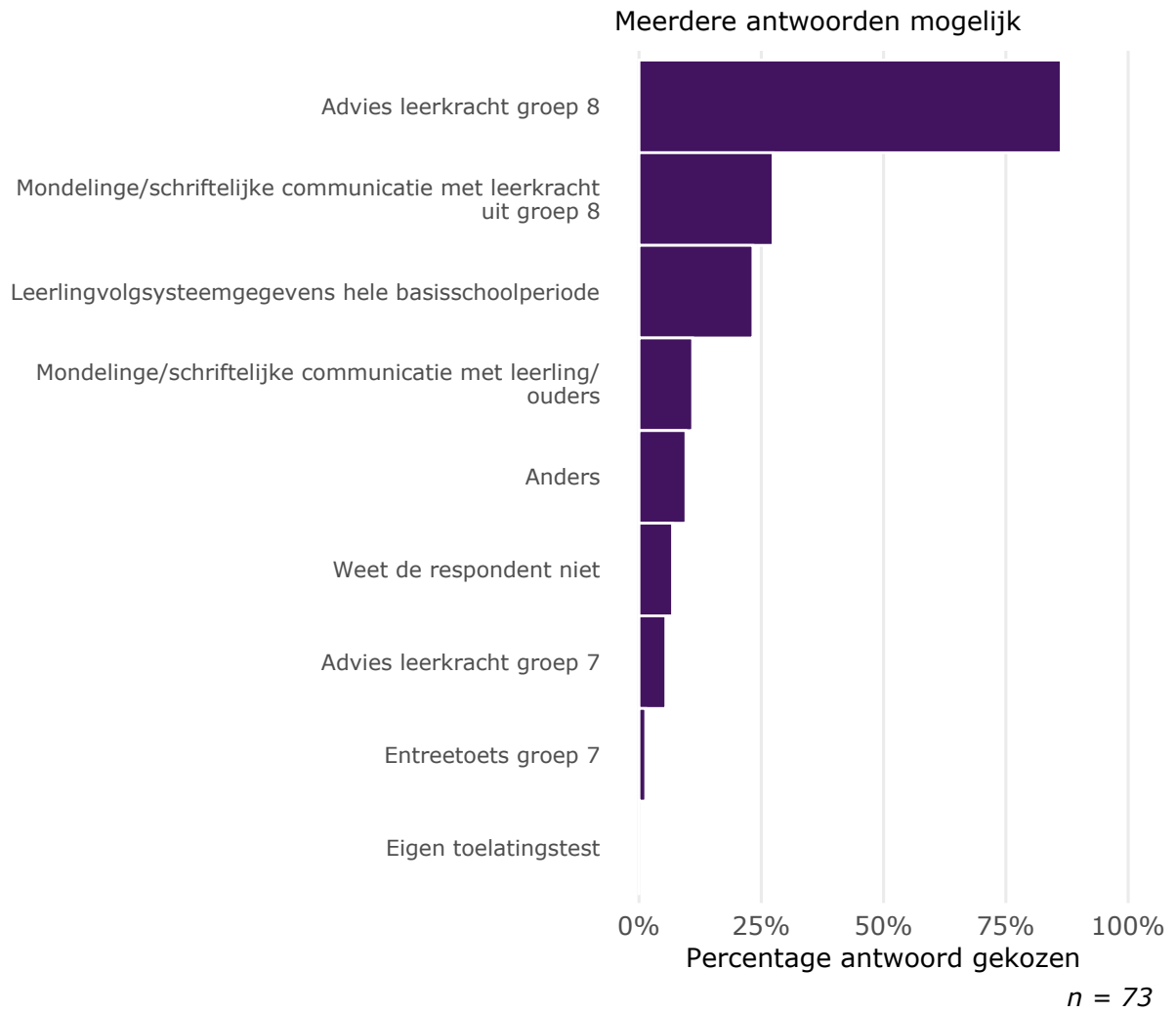

Verwacht de school dat dit schooljaar meer leerlingen dan anders al gedurende het schooljaar in een beter passende brugklas plaats zullen worden?

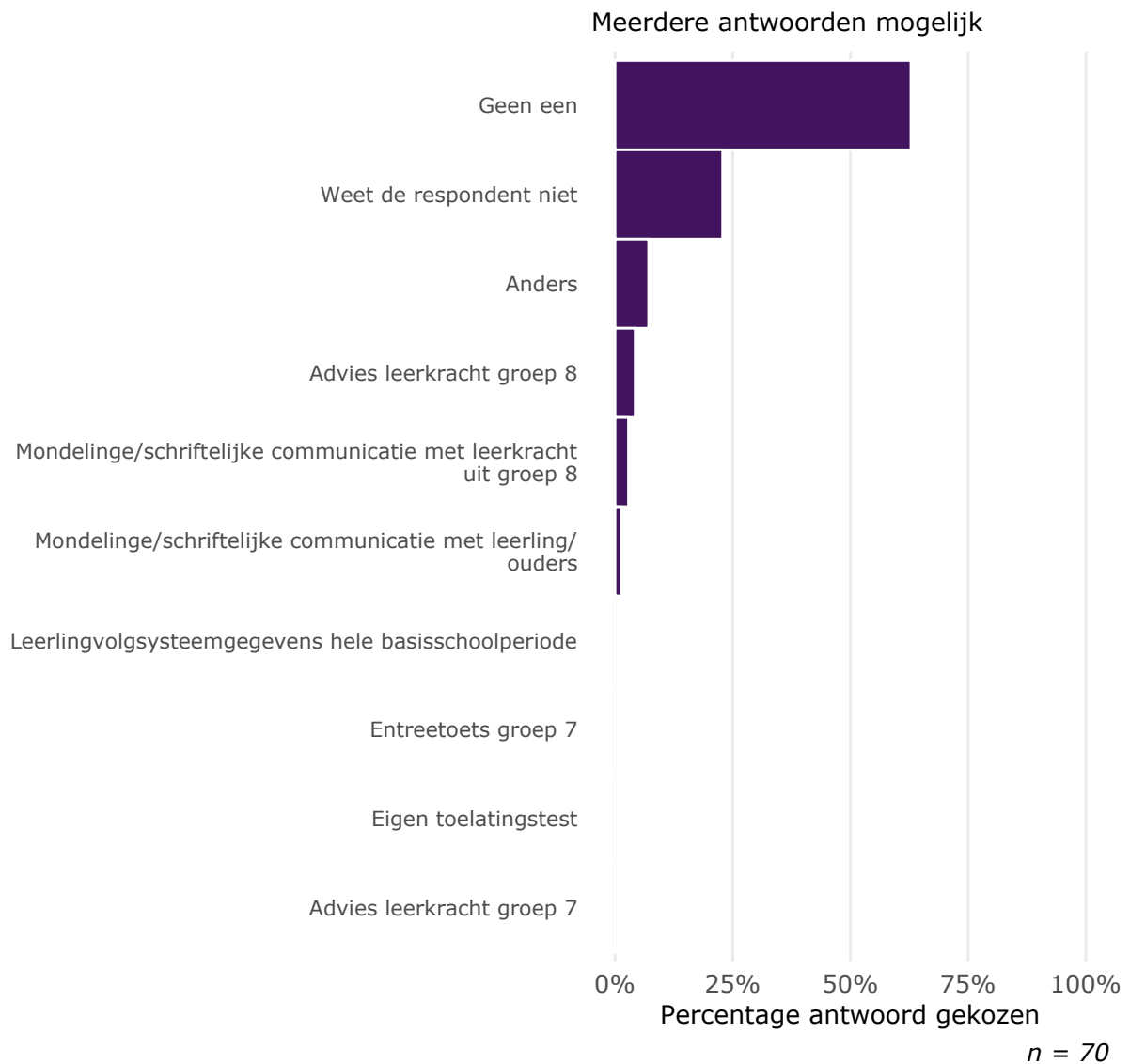

n = 74

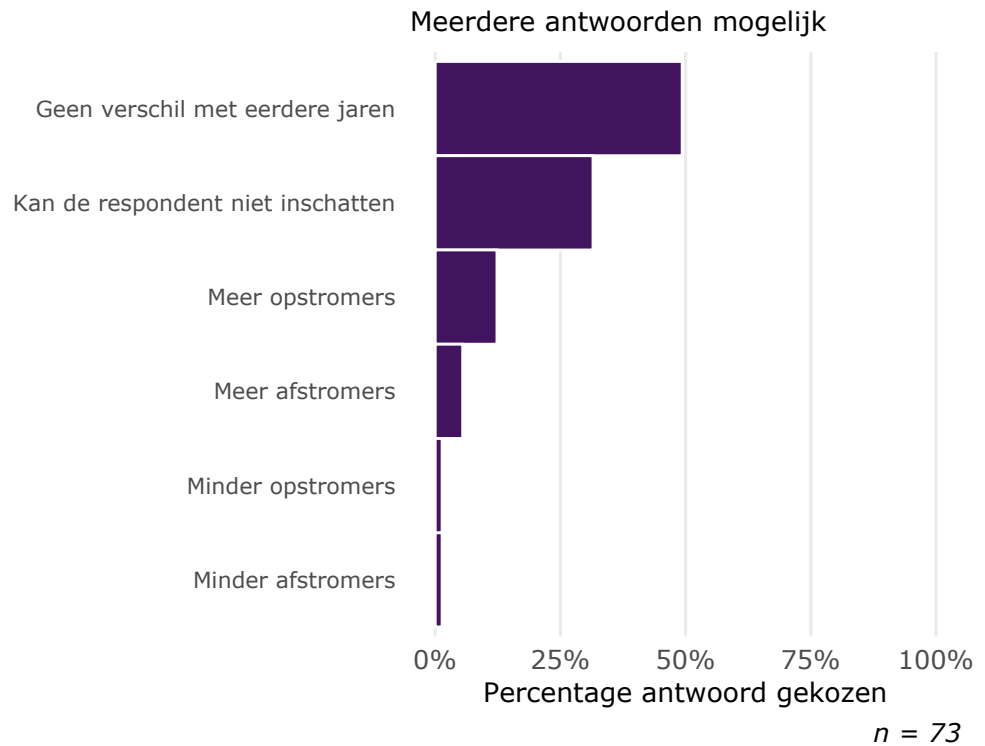
Op basis van welke onderbouwing heeft de school de nieuwe leerlingen van klas 1 in onderwijsniveaus ingedeeld?

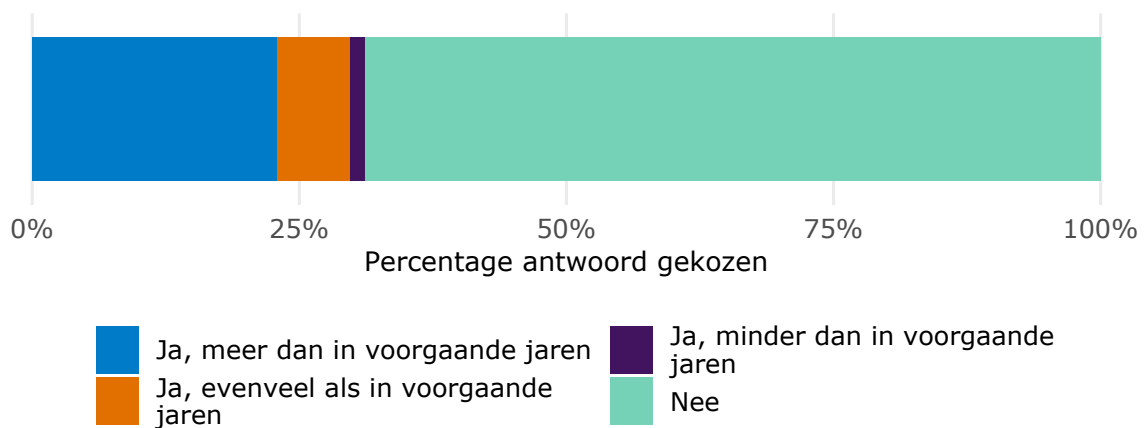
Welke bronnen zou de school zonder de COVID-19-crisis (en met de score op de eindtoets) niet of minder prominent gebruikt hebben voor het indelen van de nieuwe leerlingen van klas 1 in onderwijsniveaus?

Verwacht de school dat in vergelijking met eerdere jaren meer of minder leerlingen uit klas 1 zullen op- of afstromen na het komende schooljaar?

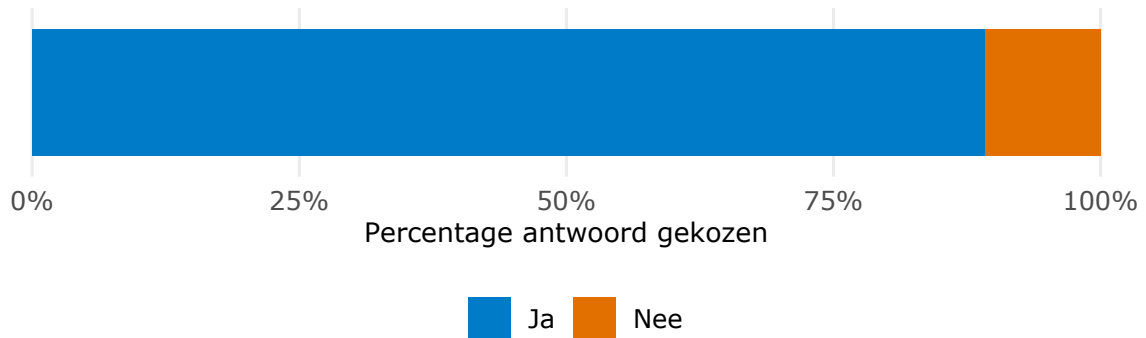
Zijn er leerlingen voorwaardelijk overgegaan na vorig schooljaar?

n = 74

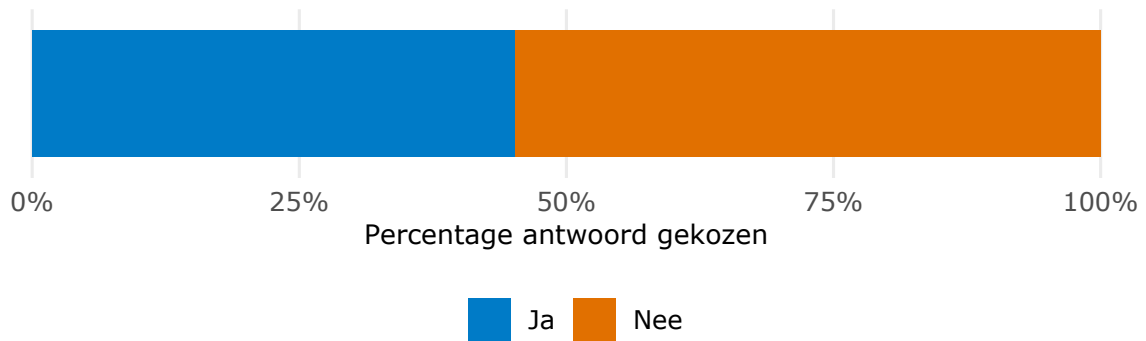
Schoolexamens

Heeft de school het PTA 2019/2020 aangepast vanwege de COVID-19-crisis?

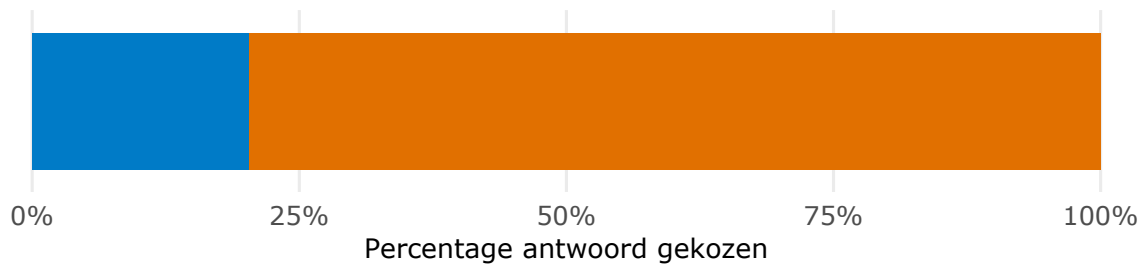
n = 74

Heeft de school het examenreglement 2019/2020 aangepast vanwege de COVID-19-crisis?

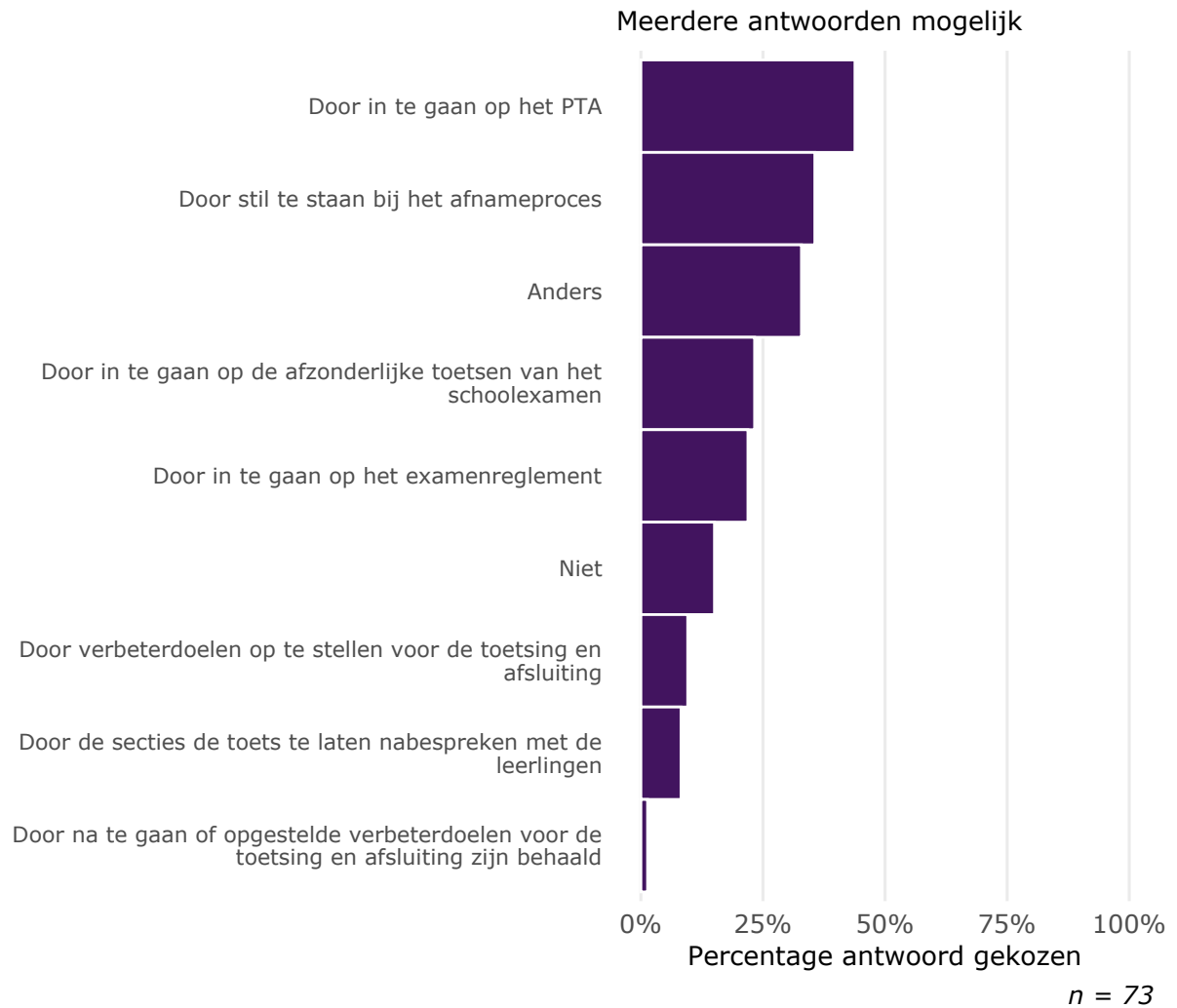
n = 73

Waren op het moment van scholensluiting alle toetsen van het schoolexamen reeds afgenomen (uitgezonderd eventuele herkansingen) of moesten er nog toetsen van het schoolexamen worden afgenomen?

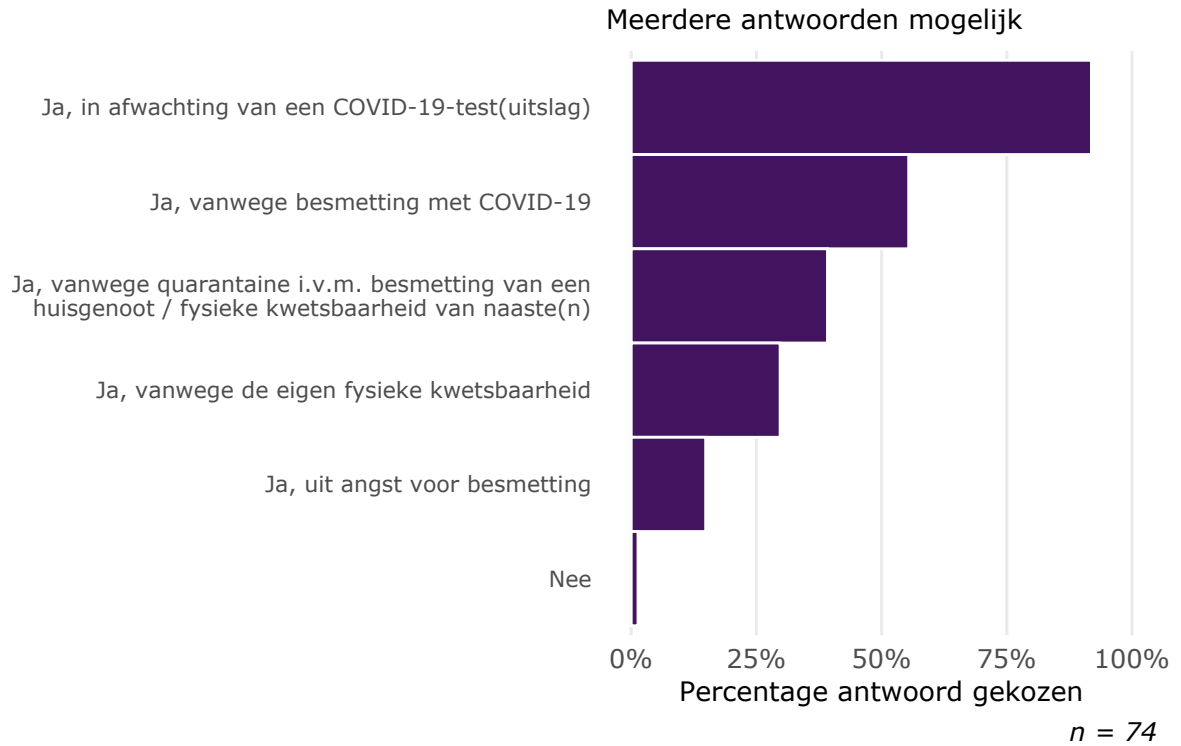
■ Alle se-toetsen waren afgenomen ■ Er moesten nog se-toetsen worden afgenomen

n = 74

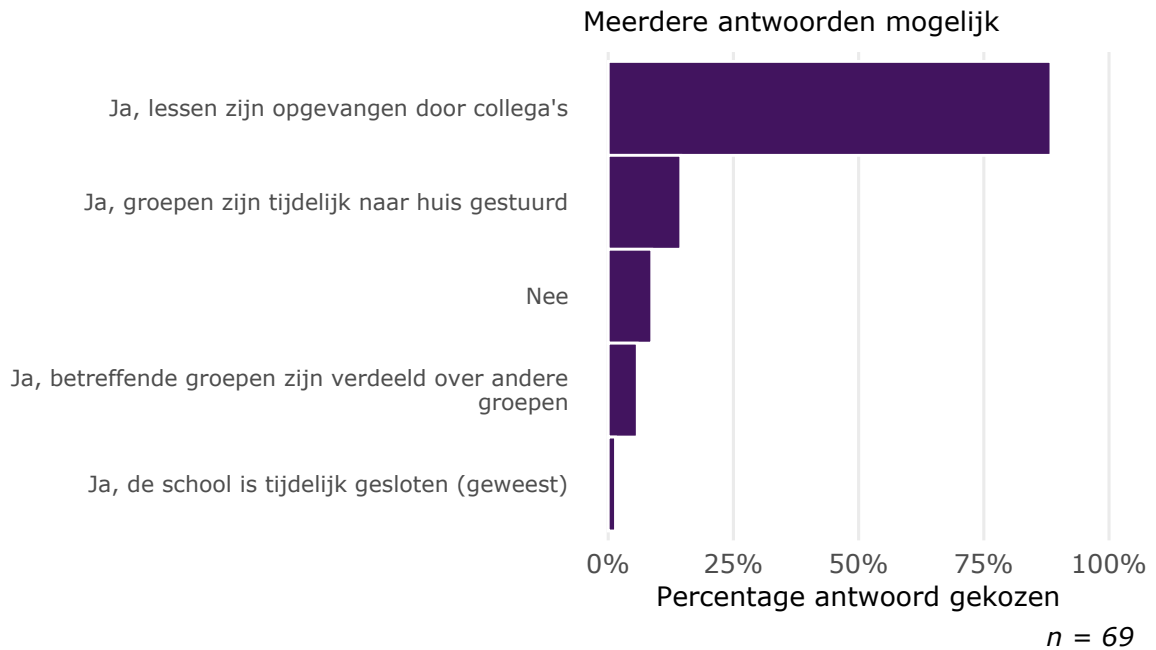
Op welke manier(en) heeft de school vorig schooljaar (2019/2020) de schoolexaminering gevalueerd?

Afwezigheid personeel

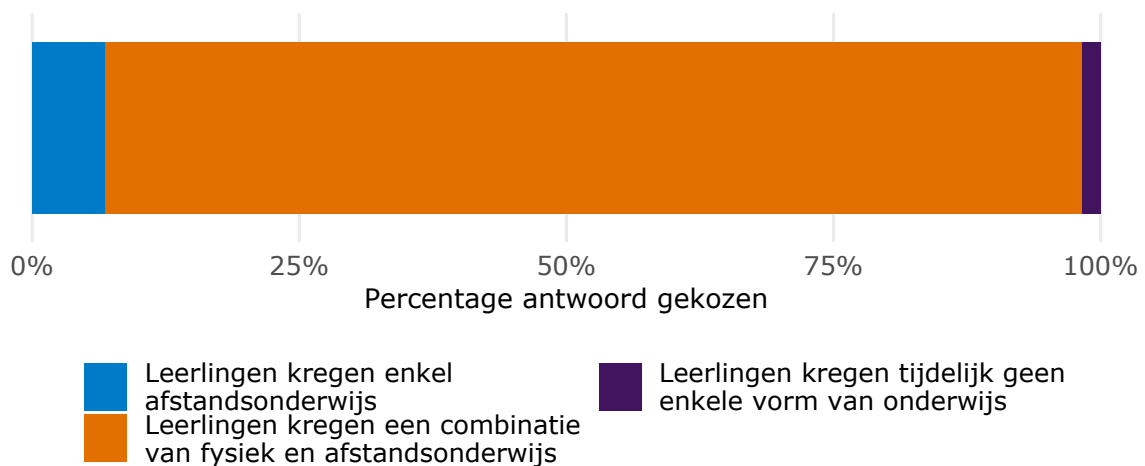
Heeft de school sinds de zomervakantie de situatie meegemaakt dat (voor zover bekend) docenten thuis waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

Heeft de school maatregelen getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen?

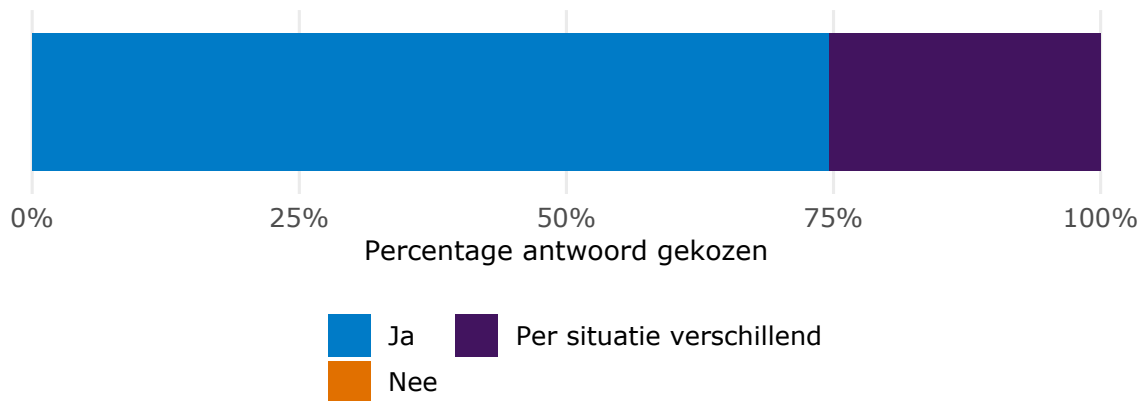

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, hoe vond het onderwijs dan doorgang?

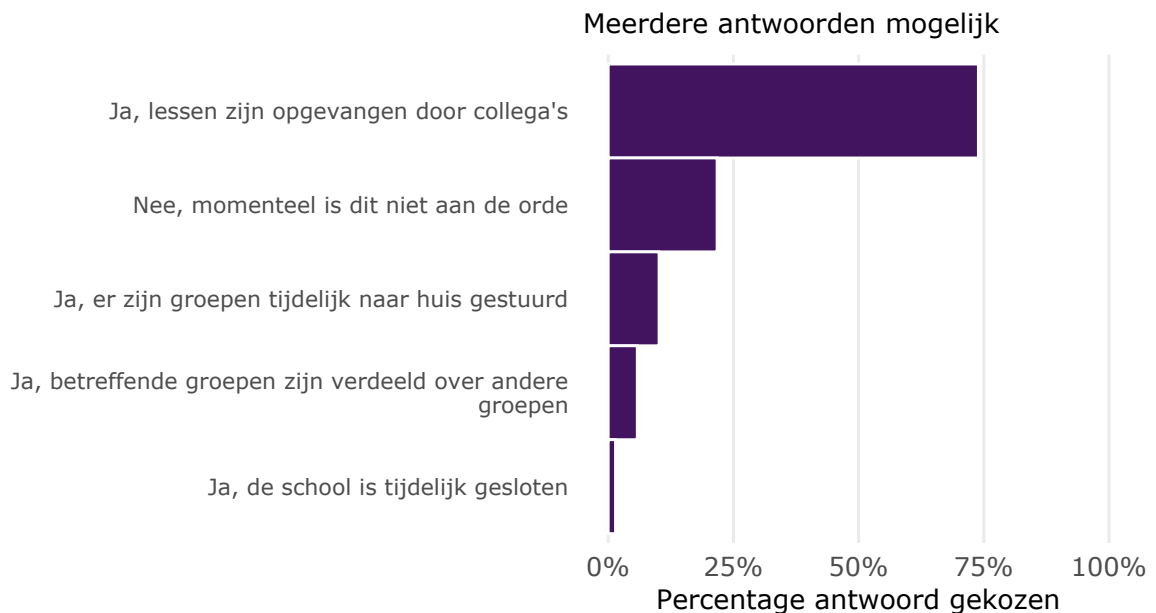
n = 59

Als de school maatregelen heeft getroffen omdat er sinds de zomervakantie docenten afwezig waren om COVID-19-gerelateerde redenen, waren thuiszittende docenten dan betrokken bij het (gedeeltelijke) afstandsonderwijs?

n = 55

Treft de school op dit moment maatregelen omdat er docenten thuis zijn vanwege COVID-19-gerelateerde redenen?

n = 69

Indien groepen tijdelijk naar huis werden gestuurd of de school tijdelijk sloot, waarom werd deze maatregel dan getroffen?